Tampella TÄNÄÄN

N:o 5 1966

TAMPELLAN HUOLTO r.y:n

JOULUJUHLAT

TAMPELLAN JUHLASALISSA

LAPSILLE

alle 8 v:n ikäisille sunnuntaina 11. 12. klo 12.30
ja 8—12 v:n ikäisille sunnuntaina 11. 12. klo 16.00

Iloinen ja reipas ohjelma

Joulupukki

Tervetuloa

TAMPELLAN HUOLTO r.y.

KESÄKAUDEN KILPAILUJEN

PALKINTOJENJAKO

Tampellan juhlasalissa tiistaina 13. 12. 1966 klo 19.00
Jaetaan palkinnot seuraavista kilpailuista:

— kuntokilpailu
— harrastusuinti
— uintikilpailut (18. 10. 66)
— yleisurheilukilpailut (22. 9. 66)
— suunnistuskilpailut (8. 9. 66)
— massasuunnistus (9. 10. 66)

Urheiluväki t e r v e t u l o a ! (Huom! Palkinnonsaajat, saapukaa noutamaan palkintonne. Muuta kutsua ei lähetetä.) Palkinnonjaon lisäksi HAUSKAA OHJELMAA. Lopuksi TANSSIA.

Tampellan Urheilulautakunta

Kansikuva: Tampella-mitalia kiinnitetään.

Tampella TÄNÄÄN

N:o 5 JULKAISIJA: Oy TAMPELLA Ab 1966

TOIMITUSKUNTA: Päätoimittaja: fil.maist. A. TIENARI

PÄÄKONTTORI:	PELLAVATEHDAS:	KONEPAJA:	LAPINNIEMI:	INKEROINEN:	HEINOLA:
konttoripäällikkö B. Enderlein ja neiti Sylvi Solin	dipl.ins. A. Vikkula työnjoht. O. Heinonen ja neiti Eeva Tarkka	ins. P. Autero, kontt. Helvi Ahonen ja tark. E. Österman	konttoripääll. O. Näsi, ins. E. Pöllänen ja sos.virk. M. Malminen	sosiaalipäällikkö A. V. Videnoja	sosiaalipäällikkö O. Linnakko

TAMPELLAN 25-VUOTISMITALIN JAKOTILAISUUS 15. 10. 1966

Lauantaina lokakuun 15 päivänä toimeenpantiin juhlasalissamme Tampellan 25-vuotismitalin jakotilaisuus, mihin oli kerääntynyt väkeä salin täydeltä.

Juhlasali oli tapauksen johdosta koristeltu kukkasin ja Suomen lipuin. Tilaisuuden aloitti Tampellan orkesteri soittamalla seuraavat kappaleet: Erkki Melartin Juhlamarssi, Jean Sibelius Impromptu ja Edward Grieg Hääpäivä Troldhaugenissa.

Tämän jälkeen piti yhtiön toimitusjohtaja Johan Nykopp puheen mitalinsaajille. Puheessaan hän lausui:

Tänä syksynä tulee kuluneeksi 10 vuotta eräästä Tampellan historian huomattavasta merkkitapauksesta, nimittäin Tampellan 100-vuotisjuhlasta.

Mainitussa juhlassa voitiin todeta, miten Tampella oli 100 vuoden aikana kehittynyt uskollisen työn ja rohkean yrittämisen ansiosta tasolle, josta oli entistä helpompi ponnistaa eteenpäin. Tällöin Tampellan yhtiön johdolla oli tilaisuus palkita niitä henkilöitä, jotka olivat tehneet elämäntyönsä Tampellan piirissä ja sillä tavalla olleet itse kukin omalla työpanoksellaan myötävaikuttamassa yhtiömme teollisuuslaitosten jatkuvaan kehittämiseen.

Tässä 100-vuotisjuhlassa voitiin näet todeta, että yli 800 tampellalaista oli palvellut yhtiötä mainittuun juhlapäivään mennessä 25 vuotta. Tällöin nämä henkilöt saivat ensimmäisen kerran täällä Kanta-Tampellassa yhtiömme 25-vuotismitalin, joka oli perustettu kymmenen vuotta aikaisemmin. Mitalin ensimmäinen jako nimittäin suoritettiin Inkeroisten tehtaitten 75-vuotisjuhlassa vuonna 1947 ja seuraava huomattavampi jako tapahtui Lapinniemen puuvillatehtaan 50-vuotisjuhlien yhteydessä vähän myöhemmin samana vuonna.

Näin ollen me voimme todeta, että Tampella-mitalilla puolestaan on myös historiallisia perinteitä, sillä onhan sitä jaettu jo 20 vuoden ajan.

Mitalimme on tunnustuksen osoitus saajalleen suoritetusta neljännesvuosisataa kestäneestä työstä. Mitalissa lukee sanat: Uskollisuus, Uutteruus, Työ palkittuna. Mitaliin liittyy diplomi, jonka ovat allekirjoittaneet yhtiön hallituksen ja johtokunnan puheenjohtajat. Diplomista luemme innostavan tekstin: Tärkeintä elämässä ei ole, mitä ihminen tekee, vaan tärkeintä on se, millä tavalla ja millä uskollisuudella hän tehtävän suorittaa.

Kun Tampellan Tampereen tehtaiden johtajat niille toimihenkilöille ja työntekijöille, jotka ovat olleet vähintäin 25 vuotta Tampellan palveluksessa, jakavat nyt mitalit ja diplomit, on tämä yhtiön johdon tunnustuksen osoitus ja lämmin kädenojennus jokaiselle mitalin saajalle tehtävään ja arvoon katsomatta.

Minulla on ilo esittää Tampellan johtokunnan kiitokset jokaiselle palkitulle yhtiön hyväksi suorittamastaan työstä ja toivottaa jokaiselle henkilökohtaisesti kaikkea parasta elämässään."

Puheen päätyttyä lauloi taiteilija Mauno Kuusisto Tampellan orkesterin säestyksellä seuraavat yleisöön menevät laulut: C. K. Sjöberg Tonerna, Edvard Künnecke laulu operetista Batavian serkku, Frans Lehar Volgalaulu.

Mauno Kuusistolle osoitettujen aplodien vaiettua seurasi tilaisuuden pääohjelmanumero, Tampellan 25-vuotismitalien jako. Tätä varten kutsuttiin korokkeelle eteen seuraavat henkilöt mitalin symbolista kiinnitystä varten, minkä aikana muut salissa olevat mitalinsaajat kiinnittivät mitalin rintaansa: Bror Enderlein, Oiva Heinonen, Emma Saine, Ossian Uuslehto, Evert Kokko, Edvard Toppila, Emil Vaissi, Urho Ervesalo, Into Järvinen, Oiva Näsi, Greta Haro ja Olga Mellin. Mitalinkiinnityksen jälkeen kiitti työnjohtaja Heinonen kaikkien mitalinsaajien puolesta yhtiön johtoa seuraavin sanoin:

Puheen mitalin saajille piti toimitusjohtaja Johan Nykopp.

Toimitusjohtaja J. Nykopp kiinnittämässä mitalia kutoja Olga Mellnin rintaan. Muut henkilöt oikealta konttorip. Enderlein, konttorip. Näsi, työnjoht. Järvinen ja kehrääjä Greta Haro.

Eteenkutsutut mitalin saajat oikealta: Ervesalo, Kokko, Vaissi, Toppila, Uuslehto, Heinonen, Enderlein, Näsi, Järvinen, Mellin, Haro ja Saine.

"Kunnioitettu Tampellan Johto

Tässä työnjuhlatilaisuudessa Tampella-mitalien saajien puolesta pyydän esittää parhaimmat kiitokset meille osoitetusta tunnustuksesta.

Kun minua pyydettiin tähän tehtävään, niin teen sen kiitollisella mielellä, yhtiön palvelijana näiden joukosta.

Meille jokaiselle on sallittu oma tehtävämme. Neljännesvuosisadan taival on takanamme Tampellan palveluksessa. Uurastetut vuodet työpajoissa, konttoreissa, verstaalla, tehdassaleissa j.n.e. kukin paikallaan on nyt saanut tunnustuksen palkkion yhtiömme johdolta. Meidän rinnassamme on mitali, kiitollisella mielellä olemme sen vastaanottaneet. Tämä mitali ja tämä juhlatilaisuus tulee painumaan mieleen mieluisana muistona.

Työ kasvattaa satoa. Jokapäiväinen vaivannäkö on elämämme paras sanoma. Olemme saaneet jokapäiväisen toimeentulon Tampellan palveluksessa.

Kunnioittavat kiitokset Tampellan Johdolle.

Yhteisymmärrys ja sopusointu luovat pysyviä arvoja.

Tampellan 25-vuotismitalin tehtaittain saivat:

Mitalien kiinnityksen jälkeen lauloi Tampellan mieskuoro Matti Hakalan johdolla Ahti Sonnisen Kansanlaulun ja Leevi Madetojan Kaunehin maa.

Tilaisuuden ohjelma päättyi yhteisesti laulettuun Hämäläisten lauluun ja tämän jälkeen yhtiön järjestämään kahvitarjoiluun.

Työnjohtaja Oiva Heinonen kiitti yhtiön johtoa mitalinsaajien puolesta.

Tampellan 25-vuotismitali on kiinnitetty. Juhlavieraita oli salin täydeltä.

TAMPELLA-MITALIN SAAJAT

PÄÄKONTTORI JA PELLAVATEHDAS

Enderlein Bror Bengt
Görman Toivo Tuure
Harra Orvo August
Heinonen Oiva Antero
Hämäläinen Inkeri Irene
Järvinen Reino Kullervo
Laaksonen Eero Antero
Lundberg Ella Adéle
Mansikka Vilho Armas
Moisio Voitto Aleksanteri
Montonen Uuno
Niemi Kaarle Matias
Reimo Cunvor Ingejerd
Rekola Veera Kyllikki
Senilä Margit Regina
Sirén Leo Natanael

Ahola Oskari Johannes
Ahonen Erkki Erland
Autio Tauno Olavi
Erkkilä Kerttu Kaarina
Gustafsson Arno Mikael
Hamppunen Martta Eliisa
Hartman Kalle August
Heino Viljo Johannes
Häikiö Jaakko Anselm
Högman Jorma Johannes
Järvensivu Paavo Jalmari
Järvinen Kalle
Järvinen Martti
Järvinen Väinö Johannes

Kivimäki Hilja Emilia
Kivistö Ester Elisabeth
Koivisto Fanny
Koskinen Eero Rudolf
Lahtinen Kerttu Tuulikki
Lehti Lauri Ismael
Lehtinen Tauno Vihtori
Lehtiniemi Eino Anselmi
Lindell Eino Johannes
Lindell Torsti Mauriz
Lindfors Lauri Matias
Lundén Armas Sulo
Majaniemi Emil Adolf
Mattila Reino Olavi
Myllykangas Uuno Jalmari
Nekala Hilja Amanda
Niemi Aili Johanna
Niemi Helmi Maria
Nieminen Risto Kalervo
Numminen Reino Mikael
Oksanen Signe Margareta
Pursila Anna Elisabeth
Raittila Aino Tellervo
Rajalahti Vieno Viljam
Rajala Lauri Johannes
Rajamäki Osmo Juho Veikko
Rantamaa Toivo Oskari
Rinne Toivo Edvard
Ruissaari Aili Linnea
Saine Emma Pauliina
Salmivaara Kaisa Maria

Salo Eeva Sofia
Salonen Kustaa Heikki
Sammalisto Katri
Sanajärvi Vieno
Santamäki Lauri
Savijoki Paavo Juhani
Sirén Enne Maria
Takala Toivo Johannes
Terävä Kalle Valfrid
Toiva Terho Aleksi
Tuominen Helli Amanda
Tuominen Veijo Johannes
Uuslehto Tyko Ossian
Valkiala Väinö Verneri
Vartiainen Anna-Liisa
Viitanen Aino Elviira
Virolainen Aino Anna-Liisa
Virtanen Eino
Virtanen Lyydia

Aaltonen Yrjö Eevertti
Eerola Yrjö
Humpas Lauri Paavali
Lyytikäinen Arvo Tertullianus
Rantala Kaarle August
Mäkelä Hilma Maria
Supperi Juho Henrik
Sirén Urho Verner
Vallenius Rikhar Fredrik

LAPINNIEMI

Hauska Elli Annikki
Järvinen Into Ihanto
Malm Eva Sylvia
Mustilo Pekka Gunnar
Näsi Oiva Verner
Peltonen Lauri Olavi
Pöllänen Erkki

Haro Greta Aliina
Jalonen Senja Lydia
Joki Aune Johanna
Jokinen Eva Kaarina
Karinki Arvo Aleksander
Koivu Taimi Maria
Kork Ali Orvo
Laurikka Hilja Martta

Lehtinen Frans Nikolai
Lehtinen Selma Serafia
Lek Lydia Maria
Lilja Helmi Kyllikki
Luoma Helka Aleksandra
Lymi Orvo Gösta
Mellin Olga Elisabet
Myllymäki Antti Kustaa
Mäkelä Eino Sakari
Mäkinen Irja Elviira
Mäkinen Niilo Erkki
Niinikoski Elsa Pauliina
Nummela Ellen Maria
Ojala Anna Maria
Peltoniemi Kalle Henrikki
Puro Alma Tyyne

Renfors Hilja Maria
Salminen Aino Amanda
Tolonen Irja Aliina
Tuomi Saima
Viitanen Emmi Vilhelmiina
Vilenius Arvo Olavi
Ylinen Armas Ensio
Ylinen Irja Inkeri

Kaipainen Elsa
Kytönen Katri Josefiina
Leppänen Feodosia
Myllynen Aino Sofia
Sikiö Hilma Sofia
Viljakainen Ida
Virtanen Aino Matilda

KONEPAJA

Ahlqvist Ilmari Johannes
Autero Pentti Einari
Hell Torsten Sigurd
Hevonkoski Elias
Hiitelä Pekka Pellervo
Hukkila Elo Johannes
Hukkila Pauli Aulis
Kaivonen Väinö Elias
Kangas Eino Henrik
Katajamäki Olavi Erkki
Keskinen Leo Oskar
Kokko Evert Leonard
Koski Kalervo Rafael
Kärki Ensio Kaarlo Olavi
Lehvonen Aaro August

Leppälä Timo Tapio
Lindeqvist Jalo Voitto
Läheoja Heino Ilmari
Majara Kosti Simo Evert
Marjamäki Paavo Tapani
Mickelsson Karl Albin
Mickelsson Lars Fredrik
Mäkinen Alpo Ilmari
Mäkinen Eero
Mäkinen Eero Unto Mainio
Olski Boris
Palomäki Martti Ilmari
Palovainio Niilo Uljas
Pellinen Soini Armas
Pohjalainen Pekka

Pyörtänö Pentti Kullervo
Rintakoski Aleksi Verner
Saarinen Martti Arvid
Salonen Tyko Edvard
Snellman Helio
Svirsky Peter Ernst
Tollet Olof Anders
Toppila Edvard Ilmari
Tuominen Helge Edvard
Vaissi Emil Rikhard
Valento Kaarlo Valdemar
Viitanen Erkki Johannes
Vuohio Paavo Ossian
Vuojela Ilmari

Ahlgren Olavi Elias
Ahonen Jorma Teodor
Ahonen Matti Olavi
Airo Urho Uljas
Alhovuori Reijo Kalervo
Alppi Erkki Johannes
Aro Martti August
Backman Valter Jalmar
Ervessalo Urho Johannes
Friberg Paavo Artturi
Gustafsson Auno Johannes
Havukainen Reino Akseli
Heikkinen Martti
Heikkinen Uuno Armas
Heinonen Eino Viljami
Helin Aimo Aleksi
Helminen Heikki Verneri
Helminen Matti Johannes
Helminen Olavi
Hietikko Eino Olavi
Hinkkanen Adam Matti
Hoikkala Tauno Rafael
Häkkinen Aati
Häyrinen Markku Aulis
Isoeskeli Hannes Edvard
Jantunen Onni Armas
Joki Aarne Aleksander
Jokinen Matti Teodor
Juholin Väinö Johannes
Julkunen Elias
Jussila Johannes
Järvinen Ahti Olavi
Järvinen Erik Henrik
Järvinen Hilma Pauliina
Järvinen Jaakko Aaron
Järvinen Lauri Vihtori
Järvinen Kaarlo Olavi
Järvinen Usko Taavetti
Kaatranen Kaino
Kahila Kalle Olavi
Kandell Matti Johannes
Kanerva Orvo Toivo Johannes
Kanerva Väinö Voitto
Kangas Paavo Tuomas
Kansola Mikko
Karo Lauri Ilmari
Karvonen Teuvo Allan
Kaukonen Reino Matias
Koivu Erkki Kustaa
Koivunen Frans Eerikki
Koskinen Armas
Koskinen Kaino Aleksanteri
Kottonen Gunnar
Kröger Heikki
Kurkela Valter Olavi
Kuusisto Erkki Jeremias
Kuusisto Martti Viljami
Kyrönviita Veikko Villihard
Laaja Lauri Salomon
Laakso Kalle Johannes
Laaksonen Pekka Ilmari
Lahtinen Veikko Robert
Lahtinen Väinö Einar
Laikko Martti Nikolai
Laine Olavi Johannes
Laitinen Vilho
Laurila Antti Armas
Lehtimäki Reino Tuomas
Lehtinen Martta Helena
Lehtinen Matti Adolf
Lehtinen Unto Valdemar
Lehtola Eero Vilhart
Lehtola Niilo Villiam
Lehtonen Lauri Aleksander
Lehtonen Matti Kalervo
Lepola Antti Verner
Leppänen Heikki Valdemar
Lindroos Karl Mikael
Lintunen Arvi Petter
Malminen Tuure Eemeli
Manninen Abel
Marjamäki Mikko Ilmari
Martiskainen Tyyne Maria
Matkajärvi Arvo Jalmari
Myyryläinen Reino Johan Kalervo
Mäki Väinö
Mäkinen August Aleksius
Mäkinen Aune Helena
Mäkinen Lauri Elias
Mäkinen Matti Johannes
Naarminen Taavetti
Niemelä Oiva Nestor
Niemi Rudolf Viktor
Nieminen Arvo Gabriel
Nieminen Eino Jalmar
Nieminen Paavo Johannes
Nieminen Toivo Einari
Nikkanen Emil
Numminen Veikko Olavi
Nurmi Pauli Julius
Oksanen Arvo Arvid
Packalen Rauno Rafael
Peltonen Tauno Johannes
Peltonen Vilho Armas
Piili Eero Antero
Pulkkinen Onni Armas
Pyyninki Tauno Armas
Rantala Aleksi Elias
Salminen Arvo Verner
Salonen Pauli Aleksanteri
Salovuori Reino Kasimir
Savijoki Tauno Ensio
Siiki Esko Kaarlo Väinämö
Siltanen Hannu Eerik
Similä Eino Albert
Stolt Matti Johannes
Suonpää Eino Verner
Talola Antti Olavi
Tammisalo Aarne Armas
Terästö Lauri Erkki Olavi
Tuittu Väinö
Tuli Kalle Artturi
Tuli Olavi Malakias
Tuomi Väinö Nikolai
Tuominen Sakari
Turkia Paavo Bernhard
Ukkonen Eino
Valli Anton August
Weissman Heikki Olavi
Vijberg Sulo Valdemar
Virtanen Kauko Matias
Virtanen Paavo Henrik
Virtanen Urho Olavi
Vuorio Yrjö Birjer
Välimäki Henrik
Väyrynen Einar Johannes

Hakala Rikhard Emil
Hautamäki Artturi Aleksander
Järvinen Väinö Anselm
Kivioja Kaarle Johannes
Kurkinen Yrjö Mikael
Mäkinen Toivo Kullervo
Nieminen Johan August
Oivio Veikko Henrik
Paananen Väinö Johannes
Penttilä Kalle Fredrik
Roivanen Johan Fredrik
Tuominen Väinö Johannes
Ylänen Aleksi Verner

Blue Ribbon Tampellalle

Tunnettu amerikkalainen kaivosalan lehti World Mining on vuodesta 1955 jakanut joka toinen vuosi koneiden ja laitteistojen valmistajille eri puolilta maailmaa huomattavista teknillisistä keksinnöistä ja laitteiden parannuksista ns. "Blue Ribbon Mining Award"-palkinnon.

Palkintolautakunnan muodosti v. 1966 seitsemän tuomaria kuudesta maasta. Kilpailuun osallistui useita satoja tuotteita 16 eri maasta.

Oy Tampella Ab:lle myönnettiin "Sininen Nauha" porausmenetelmästä ja syöttölaitteista pystysuorien alaspäin suuntautuvien reikien poraamiseksi.

Tässä palkitussa ja useissa maissa patentoidussa menetelmässä syöttövoima saadaan aikaan porakoneen kanteen kiinnitetyllä syöttölaitteella. Syöttövoima suunnataan alaspäin ketjun ja kallioon kiinnitetyn vipu- tai kiilaankkurin välityksellä.

Tämä menetelmä on käytössä Suomen lisäksi ainakin Ruotsissa, Norjassa, Belgiassa, Sveitsissä, Italiassa, Jugoslaviassa ja Kanadassa.

Tampellan konepajan paineilmakoneosaston tuotevalikoiman pääosan muodostavat erilaiset kallioporakoneet sekä niiden syöttölaitteet. Lisäksi valmistetaan erilaisia porausvaunuja ja -telineitä, voitelulaitteita, hydraulisia puomeja, ilmamoottoreita sekä maakiilakoneita ja paalujunttia.

Osaston tuotannosta lähes puolet menee vientiin ja tärkeimmät vientimaat ovat: Italia, Norja, Ruotsi, Kanada, Belgia, Sveitsi ja Jugoslavia.

Seuraavassa eräitä kuvia tuotteistamme ja niiden käytöstä.

→

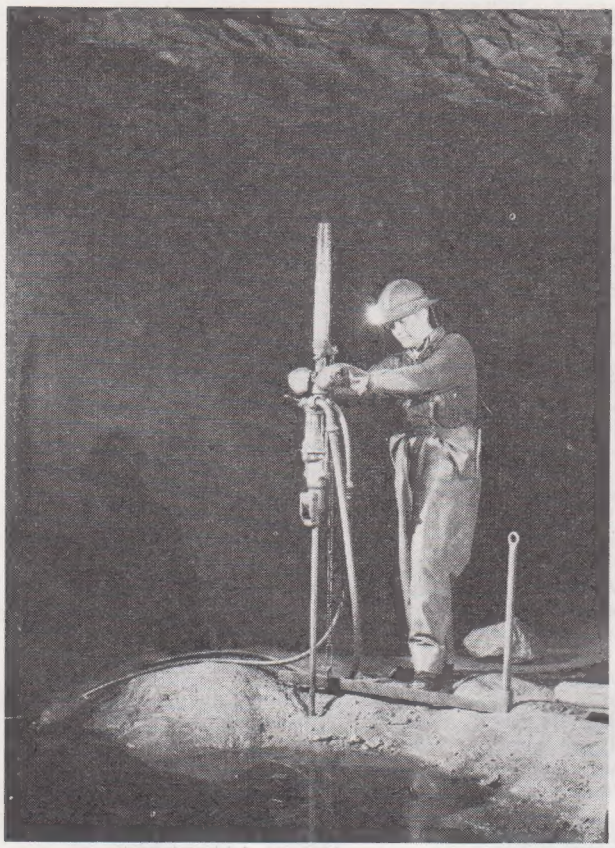

World Minning-lehden "sinisellä nauhalla" palkittu Tampella-menetelmä on patentoitu ja on se käytännössä useissa maissa. Kuva Outokummun kaivoksen pystyviistolouhintaporauksesta Tampella T 10 C porakoneella ja yleissyöttölaitteella Y 52.

Vastustajana kova, kylmä tunteeton kallio, mutta hyvin menee kuitenkin . . .

Yleisin vaakasuorien reikien poraustapa on vielä ns. polvisyöttöporaus. Tässä porakone S 100 sekä polvisyöttöjalka P 64 A.

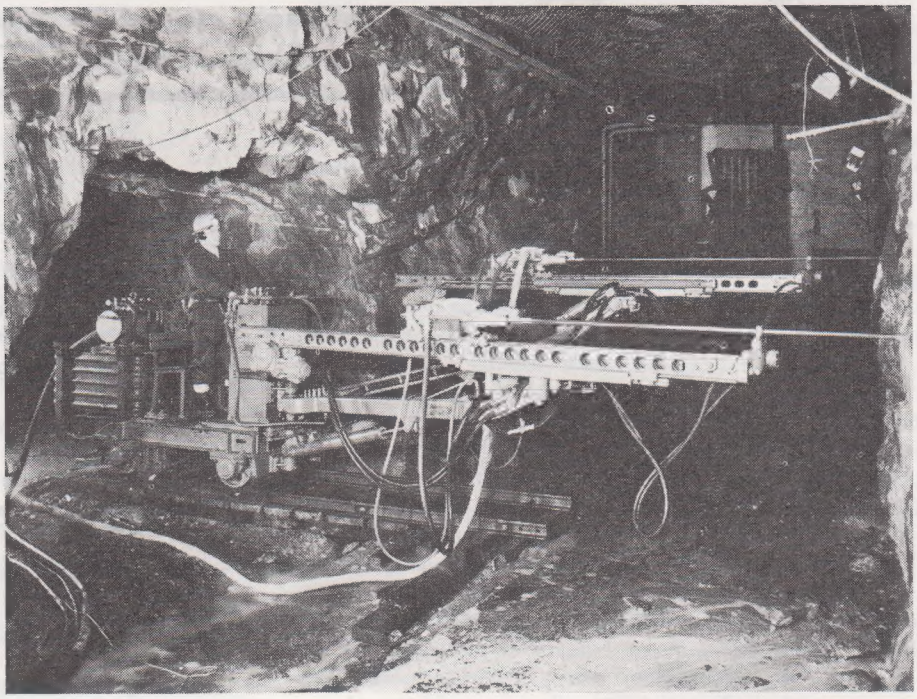

Tällä hetkellä siirrytään yhä enemmän käsikäyttöisestä porauksesta automatisoituun ja mekanisoituun poraukseen. Kuvassa Tampellan valmistama tunnelinajoporausvaunu PPV 3×4, jossa on tehokkaat S 125-koneet, ketjusyöttölaitteet KS 50 sekä näitä hydraulisesti liikuttavat puomit. Tällaiset ovat käytössä Outokumpu Oy:n Pyhäsalmen ja Hituran kaivoksilla.

Tästä kehitetympi tunnelinporauslaite Rotapuomi RP-625 on saavuttanut suuren menestyksen jo ennen valmistumistaan. Niitä on myyty jo 30 kpl, joista 14 kpl Norjaan. Toimitukset alkavat marraskuussa.

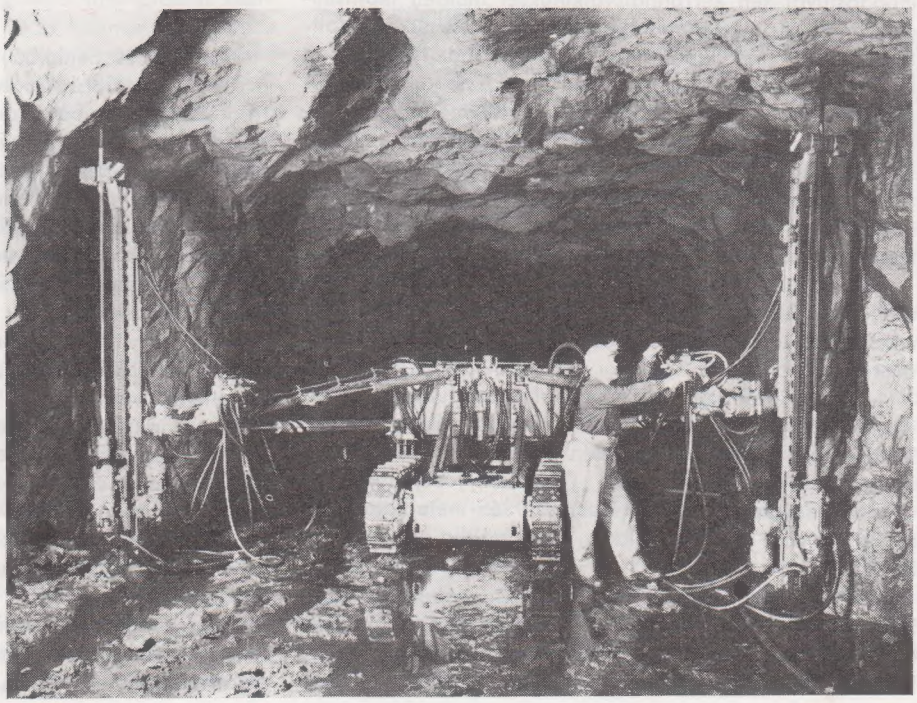

Myös louhintaporauksen mekanisointi voittaa jalansijaa. Tässä Tampellan telaketjualustainen OKU-jumpo, jossa on 2 hydraulista puomia, porakoneet S 125 sekä ketjusyöttölaitteet KS 50. Porauksen suorittaa yksi mies. Tehot ovat kolminkertaisia käsikäyttöiseen porakseen verrattuna. Tämä on käytössä Outokummun kaivoksella. Ruotsiin Bolinden-yhtiöön on tilattu meiltä samanlainen.

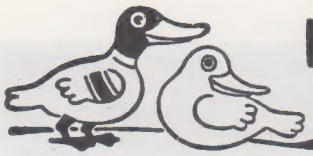

TAMMERKOSKEN PARTAALTA

- **Metalliteollisuuden työllisyys**
- **Suomalaisten tuotteiden kysynnän lisäyksen vaikutukset työllisyyteen ja tulonmuodostukseen**
- **Lämmin vaatetus on paras suoja kylmää vastaan**
- **Työtapaturmissa kuollut tänä vuonna 258 henkeä**
- **Työpaikka, ravinto ja terveys**
- **Saukonmäkeä rakennetaan**

Metalliteollisuuden panos teollisena työnantajana on jatkuvasti kasvanut. Koko teollisuutemme palveluksessa v. 1964 oli 430 084 henkeä, joista metalliteollisuus työllisti 132 500 työntekijää eli lähes kolmanneksen. Metalliteollisuus on jo parin vuosikymmenen ajan ollut suurin vakituista tehdastyötä tarjoava teollisuudenala.

Metalliteollisuustuotannon työvaltaisuus tulee konkreettisesti esiin tarkasteltaessa teollisuuden palveluksessa olevan henkilökunnan lisäystä viimeisten 10 vuoden aikana. Mainittuna ajanjaksona lisääntyi metalliteollisuuden palveluksessa olevien lukumäärä noin 31 %:lla vastaavan lisäyksen oltua koko muun teollisuuden piirissä noin 19 %.

Pelkkä palveluksessa olevan henkilökunnan kasvu ja määrä ei vielä kerro koko totuutta metalliteollisuuden työllistävästä panoksesta, vaan vielä merkittävämmäksi muodostuvat sen kerrannaisvaikutukset muiden teollisuudenalojen ja palveluammattien piirissä. Kokemukset osoittavat myös metalliteollisuuden säilyttävän työvaltaisen luonteensa nykyisenä automation aikakautena. Tuotantoprosessin monivaiheisuudesta johtuen ei metalliteollisuudessa voida syrjäyttää inhimillistä työpanosta automaattikonein, kuten on laita monilla muilla prosessiteollisuuden aloilla. Tuotannon rationalisointi on sen sijaan tuonut korostetusti esiin korkeamman ammattitaidon ja työntekijöiden erikoiskoulutuksen tarpeen.

Huolimatta siitä, että teknillisen ammattikoulutuksen alalla on Suomessa viime vuosina saavutettu merkittäviä edistysaskeleita, on metalliteollisuudessa edelleen puute ammattityövoimasta.

Maamme 130 ammattikoulusta valmistuu vuosittain vajaat 6 000 metallialan ammattimieheksi aikovaa oppilasta. Koulutustarve on kuitenkin huomattavasti suurempi. Metallialan ammattikouluihin pyrkivien lukumäärä on vuodesta toiseen kasvanut. Vuonna 1965 metallialan oppiin pyrki noin 16 000 oppilasta, joista voitiin ottaa sisään kolmannes.

Suomen ammattikoulukapasiteetista muodostaa metallialan koulutus yli puolet. Yleisten ammattikoulujen antaman peruskoulutuksen lisäksi tarvitaan erikoiskoulutusta, sillä metalliteollisuuden teknillisen tason kohottaminen asettaa työntekijäkunnalle yhä suurempia vaatimuksia. Esimerkiksi sorvaajan koulutusajaksi lasketaan keskimäärin neljä vuotta. Erikoiskoulutuksesta huolehtivat lähinnä metalliteollisuuden omat konepajakoulut, joiden kapasiteetti tällä hetkellä on noin 1 000 oppilasta vuodessa. Osa konepajakouluista ottaa oppilaansa suoraan kansa- tai kansalaiskouluista ja antaa täydellisen koulutuksen oppisopimuslain määräämään pätevyyteen saakka. Toisissa konepajakouluissa taas on pääsyvaatimuksena yleisen ammattikoulun antama peruskoulutus, joten ne lähinnä huolehtivat jatkokoulutuksesta ja erikoiskoulutuksesta.

Vastaavasti on korkeamman teknillisen koulutuksen alalla kapasiteetin puutetta. Esimerkiksi Ruotsissa on sataa työntekijää kohden puolet enemmän insinöörejä kuin Suomessa.

* * *

Jos 500 000 henkilöä ostaisi keskimäärin 100 markan arvosta suomalaisia tuotteita ulkomaisten sijasta, vaikuttaisi tämä huomattavasti verotukseen. Se keventäisi työssäkävijän veroja yli 30 markalla eli yli 30 %:lla tuotteiden hinnasta. Jos siirtyminen kilpailevista ulkomaisista tuotteista kotimaisiin tuotteisiin olisi 10 %, niin tuloksista voidaan mainita, että 107 mmk:n lisäys merkitsisi kansantulon kasvua 122 mmk:lla. Samoin se merkitsisi työllisyyden lisääntymistä vapailla markkinoilla 9 300 työvuodella.

Tällaisiin toteamuksiin mm. päästiin Suomen Työn Liiton toimeksipanemassa tutkimuksessa. Tutkimuksen suorittivat valtiot.kand. Kauko Mannermaa ja yhteiskuntat.kand. Kaarlo Siltari.

Nykyisen elintasomme ripeää nousua uhkaavia vaaroja on monia. Tärkeimpiä ovat maksutaseen tasapainottomuus, valtiontalouden vaikeudet sekä työttömyyden lisääntymisen uhka. Kaikkien näiden vaikeuksien eräänä selvittävänä tekijänä on tuonnin voimakas paisuminen. Tutkimuksessa pyrittiin selvittämään niitä vaikutuksia, joita kysynnän siirtymällä ulkomaisista tuotteista suomalaisiin tuotteisiin olisi kansantalouden tuotantoon, tulonmuodostukseen ja työllisyyteen.

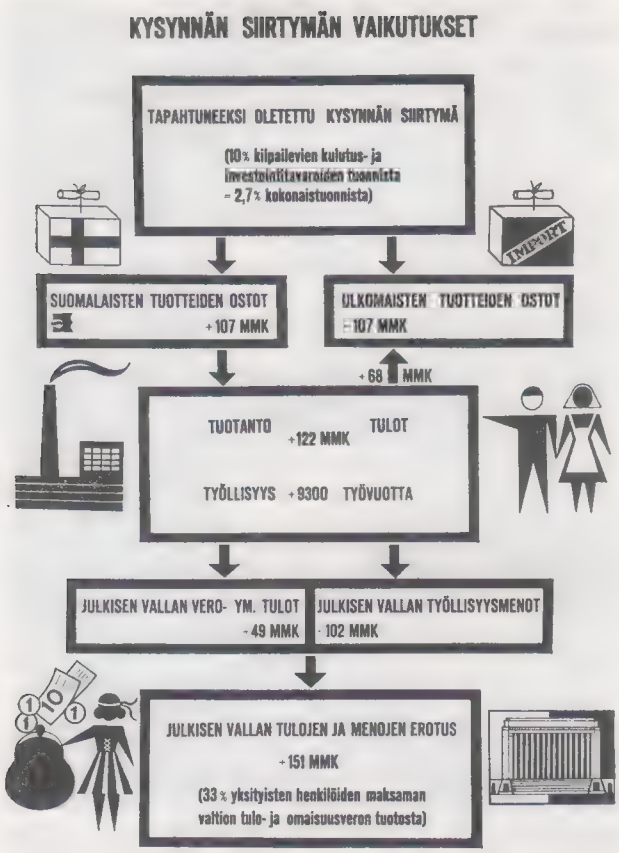

Tutkimuksen ensimmäisessä osassa käsiteltiin tuonnin rakennetta. Arvioitiin yksityiskohtaisesti niitä vaikeuksia, joita eri tyyppisiin tuotantohyödykkeisiin kohdistuvan kysynnän suuntautuminen suomalaisiin tuotteisiin aiheuttaisi. Kansantulon kasvu 122 mmk:lla ja työllisyyden lisääntyminen 9 300 työvuodella.

Yhtenä tarkastelun kohteena tutkimuksessa oli kysymys siitä, mitä merkitsisi, jos ulkomaisiin, suomalaisten kanssa kilpaileviin, kulutus- ja investointitavaroihin suuntautuvasta kysynnästä siirtyisi 10 % kotimaisia tuotteita käsitteleväksi. Tämä määrä vastaa 3 prosenttia koko tuonnista. Tuloksista voidaan mainita, että alkuaan 107 mmk:n kotimaisten tuotteiden kysynnän lisäys merkitsisi kansantulon kasvua 122 mmk:lla. Se merkitsisi myös työllisyyden lisääntymistä "vapailla markkinoilla" 9 300 työvuodella.

Tuotannon ja kansantulon kasvu aiheuttaisi välillisesti tuonnin kasvua. Edellä esitetyn kaltaisessa tapauksessa julkisen vallan tulojen kasvun on arvioitu olevan 49 mmk. Lisäksi työllisyyden kasvaessa julkisen vallan työllisyysmenojen on arvioitu supistuvan 102 milj. markalla.

Tutkimuksessa kävi myös selville, että jos julkisten menojen taso ei kasvaisi — tulojen ja menojen suhde säilyisi entisellään — olisi verotuksen kevennysmahdollisuus siis n. 151 mmk. Tämä on siis kolmannes yksityisten henkilöiden maksaman valtion tulo- ja omaisuusveron tuotosta, joten siirtymällä olisi varsin huomattava vaikutus kuluttajallekin. On lisäksi otettava huomioon, että kokonaisvaikutus kuluttajien tuloihin olisi vieläkin huomattavampi.

Tutkimuksen mukaan voidaan tehdä se päätelmä, että jopa ulkomaista kalliimmankin samanlaatuisen suomalaisen tuotteen ostaminen voi olla kuluttajalle edullisempi kuin vastaavan ulkomaisen tuotteen ostaminen. Puhumattakaan tapauksista, joissa selvää hintaeroa ei ole olemassa.

* * *

Lääkärin sana pakkasesta: Lämmin vaatetus on paras suoja kylmää vastaan. Talven tullen on jokaiselle ulkonaliikkujalle jälleen kerran selvinnyt, että kun eletään Suomessa, eletään arktisessa ilmastossa. Kylmä käy kimppuun toden teolla. Ollaan pahasti paleltumisen ja vilustumisen vaaravyöhykkeessä. Mikä auttaa? Parhain lääke paleltumia vastaan on lämmin vaatekerta. Ulos lähdettäessä kannattaa panna tarpeeksi vaatetta ylle ja suojata arat ihon kohdat, sanoo lääket.lis. Olavi Kilpiö.

Pakkanen ei ole pahin pulma, sitä vastaan on helpompi suojautua. Vaarallisin on viima. Se jäähdyttää nopeasti ihon ja aiheuttaa helposti paleltumia. Siksi onkin hyvä suojata ihon arat kohdat kuten korvat, poskipäät ja miksei nenäkin. Jalkojen kastumista on varottava, sillä juuri kostuneet paikat jäätyvät nopeasti. Mikäli on kyseessä vain muutaman kymmenen minuutin ulkoilu, voidaan sinä aikana helpommin tarkkailla viimalle ja pakkaselle alttiina olevia ihon kohtia, etteivät ne pääse jäätymään. Ihon suojavoiteista ollaan eri mieltä. Tuskin on olemassa sellaista joka suojaisi ihon paleltumiselta.

Ei saa hieroa lumella. Varsinkin ulkoilemassa olevien pikkulasten suhteen on oltava erityisen tarkkoja, jottei pääse syntymään paleltumia. Lapsethan eivät osaa aina valittaa. Usein korvalehdet tai poskipäät saattavat paleltua leikittäessä aivan huomaamatta. Lapsia ulos puettaessa on muistettava tarkistaa, ettei mitään metallista, kuten suojapuvun vetoketjun lukkoja jää suoraan ihoa vasten.

Mikäli kaikesta huolimatta korvalehti tai poskipää paleltuu ei ihoa saa missään tapauksessa hieroa lumella tai muutoinkaan käsitellä kovakouraisesti. Paleltunut kudos on erittäin arkaa ja kovakourainen käsittely saattaa aiheuttaa sille vielä vakavampia vaurioita. Sensijaan paleltumaa on yritettävä lämmittää hitaasti, vaikkapa kädellä. Jos on kysymyksessä suurempi alue, esimerkiksi pitkällä hiihtoretkellä sattunut jalkojen paleltuma, on syytä kääntyä heti lääkärin puoleen vakavampien seurausten välttämiseksi.

Ihon oma rasva on hyvä suoja. Mikäli ollaan pitkällä, useamman päivän kestävällä hiihtoretkellä, jolloin yövytään hiihtomajoissa ja jatketaan matkaa, on viisainta jättää kasvot pesemättä. Niin oudolta kuin se kuulostaakin, kasvoihin kertynyt ihon oma rasvaerite on parempi suoja pakkasta ja viimaa vastaan kuin mitkään rasvat, toteaa tri Kilpiö.

* * *

Kaikkiaan 258 henkeä on saanut surmansa vuoden kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana sattuneissa työtapaturmissa. Elokuun loppuun mennessä on vakuutuslaitoksille ilmoitettu kaikkiaan 118.500 työtapaturmaa. Tammi-elokuussa sattuneet kuolemantapaukset jakaantuvat lähes tasan työmatkakuolemien ja työpaikkakuolemien kanssa. Työmatkalla sai surmansa 124, työpaikalla 134 henkeä. Viime vuonna menetti työtapaturmissa henkensä 418 työntekijää, ja tapaturmavakuutuksen perusteella tehtiin ilmoitus 176.026 työtapaturmasta. Jatkuvien lopullisesti vahvistettujen työtapaturmavakuutuseläkkeiden määrä oli elokuun viimeisenä päivänä 16.799 kappaletta. Työkyvyttömyyseläkkeitä näistä oli 11.038 kappaletta ja huoltoeläkkeitä 5.761 kappaletta.

Työterveyslaitoksen julkaisemassa aikakauslehdessä, Työ Terveys Uutiset, oli äskettäin laitoksen lääkärien selostus tutkimuksista, joita on suoritettu veren kolesterolipitoisuuden selvittämiseksi, ja täten saatu esille mielenkiintoisia toteamuksia.

Yhdysvalloissa suoritetuissa tutkimuksissa on osoittautunut, että monista tutkituista ominaisuuksista veren kolesterolipitoisuus on se, joka eniten vaikuttaa yksilön vaaraan sairastua sepelvaltimon tukokseen. Niillä, joilla veren kolesterolipitoisuus on korkea, esiintyy uusia taudintapauksia 4—5 kertaa useimmin kuin matalakolesterolisilla. Kolesterolipitoisuus puolestaan riippuu monista tekijöistä, joista läheskään kaikkia ei vielä tunneta. Kuitenkin tiedetään varmuudella, että runsaasti kiinteitä, "tyydytettyjä" rasvoja sisältävä ruokavalio kohottaa veren kolesterolia; vähärasvainen ja runsaasti öljyä sisältävä ruokavalio taas alentaa sitä.

Tältä pohjalta on lähdetty suosittelemaan ainakin korkeakolesterolisille ruokavalion muutosta. Toisaalta on kovin inhimillistä, jos toistaiseksi terve ihminen ei ole erityisen hanakka muuttamaan totuttuja tapojaan ilman riittävän selvästi tajuttua aihetta.

Pelkkä tieto ilman varsinaisia kehoituksia ja propagandaa voi myös vaikuttaa ihmisiin. Tätä tapaa on kokeiltu eräässä margariinitehtaassa puolentoista viime vuoden aikana. Henkilökunnasta valittiin asiasta kiinnostuneista ryhmä, johon kuuluu ruokailutottumustensa ja rasvakäyttönsä suhteen erilaisia yksilöitä. Miehiä (ikä 31—64 v.) ja naisia (ikä 21—55 v.) oli lopuksi yhtä paljon, yhteensä 18.

Kokeihin osallistuneille ilmoitettiin näytteiden ottopäivä aina paria päivää aikaisemmin. Henkilökunnan tavanomainen hoitopaikka suoritti näytteiden oton tehtaalla. Analyysit verinäytteiden kolesterolipitoisuudesta suoritti Salus-sairaalan laboratorio.

Koehenkilöille ilmoitettiin heidän verensä kolesteroliarvo. Samalla heille myös kerrottiin, jos asianomainen sitä tiedusteli, lähemmin kokeen merkityksestä. Muutamat olivat ensimmäisen kokeen jälkeen muuttaneet rasvankäyttöään ja siirtyneet käyttämään tyydyttämättömiä rasvoja, vaikka tämän suuntaisia kehoituksia ei siis tehty. Tämä nähtiin selvästi myös toisen kokeen alhaisimmissa veren kolesteroliarvoissa. Ensimmäisen kokeen jälkeen ilmaantui myös uusia halukkaita osallistujiksi.

Näytteitä otettiin kaikkiaan neljä kertaa. Tulokset nähdään oheisessa kuvassa. Korkeakolesteroliset olivat alttiimpia muutoksille: ryhmän korkein lähtöarvo, 380 mg %, aleni 56 mg % ja toiseksi korkein arvo, 360 mg %, peräti 94 mg %. Vain viidellä koehenkilöllä loppuarvo oli alkuarvoa korkeampi; suurin nousu oli 28 mg %.

Kolesterolinäytteiden ottaminen ja tulosten tiedottaminen asianomaisille on ilmeisesti johtanut varsin merkittävään veren kolesterolipitoisuuden pienenemiseen. Todennäköisesti tämä muutos vähentää myös sepelvaltimotukoksen vaaraa. Tässä on ilmeisesti eräs mahdollisuus kehittää työpaikoilla tapahtuvaa terveydenhoitoa saralla, joka nimenomaan meillä Suomessa, suuren sydänkuolleisuuden ja korkeiden kolesterolipitoisuuksien maassa, on ensiarvoisen tärkeä.

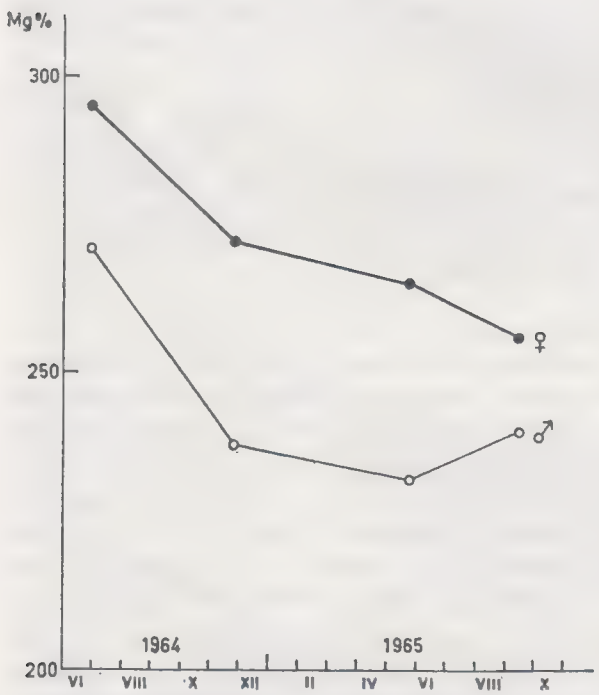

Seerumin kolesterolipitoisuus margariinitehtaan työntekijöillä tutkimuskautena.

* * *

Syyskuussa muutettiin Saukonmäen ensimmäisiin taloihin, Saukonportin kahteen torniin. Loka- marraskuussa on sitten Saukonrinteen osakkaiden vuoro siirtää huonekalunsa ym. välttämättömät kapistuksensa uusiin tiloihin. Näin 128 perhettä on saanut uuden asunnon Saukonmäessä, jonka uudelleen rakentaminen on siis hyvässä menossa.

Mutta vaikka näinkin komea asuntojen määrä on saatu aikaan tällä arkkitehtoonisesti erittäin onnistuneella Saukonmäen asuntoalueella, niin sittenkin on vielä n. 2/3 alueesta rakentamatta. Siksi varmaan kysyttäneenkin, miten tämän suuren suunnitelman toteuttaminen jatkuu ja kuinka reippaassa vauhdissa.

Yleinen rahatilanne on tällä hetkellä erittäin vaikea jopa osoittaa jatkuvia kiristymisen merkkejä, mutta tästä huolimatta kovien ponnistelujen jälkeen olemme onnistuneet saamaan perusteilla olevan Arava-yhtiön, Saukonpesän, rahoituksen kuntoon, niin että se voi jo tänä vuonna aloittaa 7-kerroksisen tornitalon rakentamisen. Kun tampellalaisten keskuudessa suorittamamme kysely suhtautumisesta mahdolliseen vapaan rahoituksen yhtiöön toi odotettua myönteisemmän tuloksen, voimme samanaikaisesti ryhtyä rakentamaan mainitun aravatornin rinnalle kahta vapaan rahoituksen tornia. Näin Saukonmäen suunnitelmaan kuuluvat kaikki viisi tornia tulevat ensi vuoden syksyyn mennessä valmiiksi rakennetuiksi. Tämän kolmen tornin rakennusvaiheen toteuttaminen tulee merkitsemään sitä, että puolet tästä Saukonmäen kokonais-suunnitelmasta on silloin saanut toteutumisensa, mikä merkitsee varemmin laaditun aikataulun edelle menoa.

Ostoskeskuksen kohdalla eläteltiin myös toiveita, että senkin pystyttäminen olisi voitu aloittaa jo tänä vuonna, mutta valitettavasti myötätuulessa ollut hankkeemme rahoitusvaikeuksien vuoksi ei päässyt toteutumaan suunnitelmien mukaan. Ehkä ensi vuosi tulee näkemään myös ostoskeskuksen toteutumisen ja sen rinnalla Saukkolan toimitalon rakentamisen.

Ken elää — se näkee.

Koskenlaskija

Luoja Katri Palomäki palkitaan 50 v:n palvelun johdosta. Kultaisen rintaneulan ojensi hänelle dipl.ins. Forss.

KATRI PALOMÄKI 50 VUOTTA TAMPELLASSA

Jokin aika sitten vietettiin pellavatehtaan johtajan dipl.insinööri Forssin virkahuoneessa rattoisa juhlahetki. Kutomossa työskentelevä luoja Katri Palomäki tuli näet syyskuun 15 p:nä olleeksi Tampellan palveluksessa 50 vuotta. Tällainen merkkitapaus alkaa jo nykyisin käydä harvinaiseksi, sillä vain aniharva pääsee uurastuksensa tiellä enää näin suureen vuosimäärään.

Johtaja Forss piti juhlinnan kohteena olevalle Katri Palomäelle lämminhenkisen puheen kiittäen häntä puolivuosisataa kestäneestä uskollisesta työnteosta pellavatehtaan palveluksessa. Samalla hän luovutti kultaisen ansiomerkin neiti Palomäelle ilmoittaen samalla, että tähän ansiomerkkiin liittyy eräitä sosiaalisia etuuksia kuten vuokravapaus ja ilmaiset polttopuut.

Juhlatilaisuuteen liittyneen kahvitarjoilun aikana kertoili neiti Palomäki vaatimattomaan ja herttaiseen tapaansa kokemuksiaan pitkän työtaipaleensa varrelta. Hänet otti 50 vuotta sitten työhön työnjohtaja Vihtori Nieminen. Koska hän oli alaikäinen, oli hänen päivätyönsä pituus tällöin vain kuusi tuntia täysi-ikäisten tehdessä 10-tuntisia työpäiviä. Aluksi hän joutui pistelijäksi kutomon liisteriin, mutta tämän työn lomassa hänelle opetettiin luojan vaativaa työtä. Kutojan solmunteon opetti hänelle mestari ja muun työn ohjauksen antoivat vanhemmat työtoverit. Hän on joutunut käsittelemään pitkän työrupeamansa aikana pellavaa ja puuvillaa sekä vähäisessä määrin myös jutia. Pulavuosina, tarkemmin sanoen 18. 2. 1926—15. 6. 1927, hän työn puutteen vuoksi joutui työskentelemään Lapinniemen puuvillatehtaassa.

Mitään pahempia työtapaturmia hän ei omalta työpaikaltaan muistanut, mutta kerran eräs naistyöntekijä jäi koneeseen kiinni vaatteistaan ja alkoi huutaa heti kovalla äänellä apua. Onneksi kone saatiin nopeasti pysäytetyksi, niin ettei pahempaa vahinkoa ehtinyt tapahtua. Eräänä kauniina muistona alkuajoilta kertoi neiti Palomäki, miten osaston jonkun työntekijän syntymä- tai nimipäivänä oli koko osaston työntekijöillä tapana laulaa työn lomassa merkkipäivänviettäjän kunniaksi. Kerrankin isännöitsijä Donner saapui osastolle, kun tällainen laulu oli parhaillaan menossa. Donner kuunteli haltioituneena kaunista laulua ja kulki melkein varpaillaan, ettei olisi sitä häirinnyt.

Onnittelemme vielä kerran Katri Palomäkeä ja toivotamme hänelle jatkuvaa onnea ja terveyttä tulevina vuosina.

Rep.

USKOLLINEN TYÖ

Lapinniemellä on jälleen saavutettu merkittävä 50 palvelusvuoden virstanpylväs. Kehrääjä Anni Oksanen tuli 28. 9. 66 palvelleeksi yhtiötä tämän kunnioitettavan ajan. Tapauksen merkeissä järjestettiin Lapinniemellä kah-

Kultakoru 50 palvelusvuoden merkiksi.

vitilaisuus, jossa olivat mukana m.m. neiti Oksasen lähimmät esimiehet. Tällöin johtaja Forss luovutti merkkihenkilöllemme kultaisen rintakorun luonnehtien hänen työnsä vaiheita Pellavatehtaan märkäkehruusta Lapinniemen kehräämön kolmanteen. Puheessaan hän kiinnitti huomiota myös neiti Oksasen monivuotiseen uhrautuvaan toimintaan tehtaan luottamustehtävissä, kuten sairauskassan hallituksessa, tuotantokomiteassa, Pirttilän toimikunnassa ym. toivottaen pirteälle työn sankarille, joka on Lapinniemellä 42. puolen vuosisadan palvelusaikaan yltänyt henkilö, tulevillekin vuosille onnea.

USKOLLISIA VIRKAILIJOITA MUISTETTIIN

Syyskuun 8 päivänä järjestettiin Lapinniemellä kahvitilaisuus 25 virkailijavuoden merkeissä. Kunniavieraina olivat sähkömestari Reino Puro sekä työnjohtajat Leo Kronlund ja Eino Kievari. Läsnä oli myös tehtaan johdon edustajia. Johtaja Forss puhui mainituille kolmelle merkkihenkilölle luonnehtien kunkin kohdalla heidän ansiokkaan virkailijauransa vaiheita.

Kahvi maistuu 25-vuotista virkailijauraa muistellessa.

Yläkuvassa vasemmalla sähkömestari Puro, oikealla työnjohtaja Kronlund, keskellä johtaja Forss. Alemmassa kuvassa vasemmalta lukien työnjohtaja Kievari, dipl.ins. Kiviranta ja kontt.pääll. Näsi.

Saukonmäki uudistuu. Vanhaa ja uutta vielä vierekkäin. Vasemmalla Saukonrinteen lamellit ja taustalla oikealla Saukonportin tornit.

Saukonmäen ensimmäiset lamellitalot valmistumassa

Asunto-oy Saukonrinne on ensimmäinen aravalainoitettu asuntoyhtiö Saukonmäessä. Sen muodostavat kaksi Saukonmäen rinteeseen kohonnutta kolmikerroksista lamellitaloa. Asuntoja tulee yhteensä 48 ja ne edustavat kerrostalojen nykyaikaista suomalaista suuntausta. Äskettäin valmistuneitten As.oy Saukonportin tornitalojen kanssa ne ovat myös mallikappaleita Saukonmäen talotyypeistä, joita sinne tulee lähivuosina nousemaan.

As.oy Saukonrinteen harjannostajaiset pidettiin Tampellan juhlatalolla 1. p:nä syyskuuta. Osanottajat lausui tervetulleiksi Saukonrinteen hallituksen puheenjohtaja maisteri A. T i e n a r i. Hän kertoi seikkaperäisesti niistä

Saukonrinne valmistumisvaiheessa.

Tampellalaiset suunnistamassa

Tampellan suunnistamiskilpailut pidettiin Alasjärven pohjoispuolisessa maastossa torstaina 8. 9. 1966. Nämä kilpailumielessä suunnistajille tarkoitetut kisat ovat osanottajamäärältään pysytelleet kovin vähäisissä lukemissa. Tällä kertaa oli lähtijöitä 12, joista kaksi keskeytti.

Ratamestari TK-V:n Tarmo Rajalin oli laatinut vaikeahkot reitit, jotka M ja M 35 sarjoissa olivat 6.5 km ja muissa sarjoissa 5.6 km pituiset. Pienissä maastopisteissä sijainneitten rastien löytäminen eroitti toisistaan suunnistamista joko vakinaisesti tai vain silloin tällöin harrastavat.

Tulosluettelo muodostui seuraavaksi:

M-sarja: 1) Seppo Rajanen 43.08, 2) Jorma Suutarinen 51.35.

M-35: 1) Ossi Tolppanen 44.35, 2) Erkki Nieminen 1.01.57, 3) Torleif Diehl 1.14.30.

M-43: 1) Pentti Pyörtänö 43.50, 2) Paavo Savijoki 1.02.41, 3) Heino Läheoja 1.53.25.

M-50: 1) Johannes Koho 2.37.10, 2) Eino Seppälä 2.48.40.

Yleisen sarjan voittaja Seppo Rajanen.

---

alkuvaikeuksista, joita tämäkin asuntoyhtiö on muitten mukana nykyaikana joutunut kokemaan. Kiristynyt rahatilanne on vaikeuttanut luotonantoja, mutta kaikista on onnellisesti selvitty ja nyt voidaan tyytyväisenä viettää tätä tilaisuutta. Hän kohdisti kiitoksensa Oy Tampella Ab:n johdolle, suunnittelijoille, rakentajille ja kaikille, jotka olivat myötävaikuttaneet rakennusten valmistumiseen.

Pääurakoitsijan puolesta kiitti johtaja A. Mattinen hyvästä yhteistyöstä rakennuttajien, suunnittelijoitten, alaurakoitsijoitten ja rakennusväen kanssa.

Rakennusväen puolesta puhui nosturinkuljettaja Jaakko Niemi, joka esitti lyhyesti ja nasevasti rakennusväen kantana olevan, että kaikki on sujunut mukavasti ja kitkattomasti.

Tilaisuudessa oli läsnä myös Saukonrinteen hallitus kokonaisuudessaan. Yhtiön isännöitsijänä on toiminut rak.mest. E. Laaksonen ja valvojana rak.mest. V. Kyckling.

Saukonrinteen suunnittelijat:

Pääsuunnittelija: Arkkitehtitoimisto Jaakko ja Antti Tähtinen. Rakennussuunnitelmat: Insinööritoimisto Ahonen ja Ilveskoski. Sähkösuunnitelmat: Sähköinsinööritoimisto Kalle Havulinna. Lämpö- ja vesijohtosuunnitelmat: Ins.tsto Calor, Helsinki.

Urakoitsijat:

Rakennustoimisto Mattinen ja Niemelä, Tampereen Vesi- ja Lämpöjohto Oy ja Kalevan Sähkö Oy.

Pääurakoitsijan vastaavana mestarina on toiminut rak.mest. R. Rajala ja rak.mest. O. Jokinen.

MR.

Yli 35 v. sarjan voittaja Ossi Tolppanen.

Palkka pankkiin
ja karttuvan talletustilin eräs ehto

Tämän vuoden alusta Tampellan Inkeroisten tehtaitten palkanmaksussa siirryttiin palkka pankkiin järjestelmään. Samaan aikaan Pohjoismaiden Yhdyspankki avasi uuden palvelupisteen Tampellan tehdasalueelle. Todettakoon tässä, että tuo PYP:n palvelupiste sijaitsee vanhassa "Hennala" nimisessä tehdasrakennuksessa, paikassa missä aikoinaan on ollut Mämmälän kylän mylly ja myöhemmin Tampellan puutyöpajan mestarien konttori. Ennen noiden samojen seinien sisällä asioivat Mämmälän kylän maanviljelijät ja nyt teollisuuden palveluksessa olevat henkilöt.

"Yhdyspankki on meidän pankki" on kuulunut ja näkynyt television kuvaruudusta. Pankin palvelupiste entisen myllyn ja puutyöpajan konttorin suojissa.

PYP:n palvelupisteen keskipiste rouva Berit Hasu valmiina palveluksiin.

Aluksi uusi palkka pankkiin järjestelmä hiukan oudoksutti, mutta nykyään siihen on jo täysin totuttu ja olihan tällä linjalla Tampellan oma huoltokassa jo vuosikymmenien ajan ollut jonkinlaisena tienraivaajana. Todellista teollisuusdemokratiaa toteuttaen palkansaajat saivat vapaasti valita sen paikallisen rahalaitoksen johon heidän palkkarahansa maksetaan.

Pistäydyimme kameran kanssa PYP:n uudessa Tampellan väen palvelupisteessä ja totesimme, että miellyttävä palkkatilin koti tuo uusi palvelupiste onkin. Entinen iloinen Anjalan neitonen, nykyinen hymyilevä rouva Berit Hasu oli palvelutiskin takana valmiina palveluksiin. Mukava on pankista rahaa nostaa kun sitä työllä itselleen ostaa. Esittäessämme uteliaita kysymyksiä siitä miten se palkka pankkiin nyt sujuu tämän toimintapisteen keskipiste hymyilevä rouva B. Hasu kehoitti meitä kääntymään PYP:n Inkeroisten konttorin johtajan puoleen. Niin me sitten teimmekin ja myönteisin tuloksin, mutta ensin menemme kymmenen vuoden takaisiin tapahtumiin.

Ne Tampellan lahjapalkkiomiljoonat

Kuten muistamme Tampella yhtymä vietti perustamisensa 100 vuotisjuhlaa 10 vuotta sitten v. 1956 monin juhlallisuuksin Tampereella ja Inkeroisissa. Yhtiön johdon päätöksen mukaisesti Tampella juhlan kunniaksi jakoi silloin noin **50 miljoonaa markkaa** lahjapalkkioina silloiselle henkilökunnalleen siten, että jokainen Tampellan palveluksessa juhlapäivään mennessä vähintäin 10 vuotta ollut sai 10.000 mk, 20—29 v. 20.000 mk, 30—39 v. 30.000 mk, 40—49 v. 40.000 mk ja 50 ja siitä yli palvelleet 50.000 mk, mitkä summat veronpidätyksellä vähennettynä jaettiin asianomaisille PYP:n karttuvan talletustilin pankkikirjoina. Tämän lisäksi jokaiselle silloiselle eläkeläiselle maksettiin yhden kuukauden ylimääräinen eläke.

Inkeroisten tehtaitten osalta näiden lahjapalkkioiden määrä oli **11.345.925 silloista markkaa.** Edellä mainituilla perusteilla tuosta lahjarahasummasta pääsi osalliseksi Inkeroisissa 778 silloin palveluksessa olevaa kansalaista ja 82 eläkkeellä olevaa. Luku osoittaa, että silloisesta tehtaittemme henkilökunnasta yli puolet oli sellaisia, joilla Tampellan palvelus oli kestänyt jo vähintäin kymmenen vuotta. Mielenkiintoista olisi laatia tilasto siitä, mikä on tilanne tällä hetkellä. Todennäköisesti pitkään palvelleiden lukumäärä olisi nytkin samaa luokkaa vaikka henkilökunnan lukumäärä onkin kymmenessä vuodessa huomattavasti kasvanut.

Puolivuosisataa palvelleita ei Inkeroisissa silloin ollut ainoatakaan mutta 40—49 palvelusvuotta omaavia eli 40 tonnin miehiä silloin oli palveluksessa viisi nimittäin:

Työnjohtaja August Nilsson
Koneenhoitaja Arvo Nieminen
Maalaaja Taavi Lauren
Koneenhoitaja Hjalmar Laine ja
Työkaluviilaaja Antton Laurila.

Näistä työn veteraaneista jo kaksi on siirtynyt manan majoille kolmen kuuluessa eläkeläisten kunnioitettuun joukkoon.

Kolmenkymmenen tonnin miehiä oli 50 ja 20.000 mk saajia 157 sekä 10.000 mk 569.

Kymmenen vuotta sitten Inkeroisten Tampella avasi väelleen 778 kpl karttuvaa talletustiliä PYP:n Myllykosken konttoriin koska vastaavaa konttoria ei silloin vielä Inkeroisissa ollut. Näille tilien omistajille tahdomme nyt huomauttaa **pankin karttuvan talletustilin ehdoista seuraavaa:**

Karttuvan talletustilin ehdot kohta 8

"Kun on kulunut 10 vuotta sen vuoden lopusta jonka kuluessa tilille on tehty panoja tai ottoja tai vastakirja esitetty pankissa korkomenkintöjä varten tilillä olevat varat lakkaavat kasvamasta korkoa." —

Olemme palkka pankkiin asiasta ja edellä mainitusta karttuvan talletustilin ehdosta kääntyneet PYP:n Inkeroisten konttorin johtajan Jaakko Sipin puoleen ja hän ystävällisesti seuraavassa kirjoituksessa selostaa asiaa.

Palkka pankkiin säästäväisyyden osatekijänä

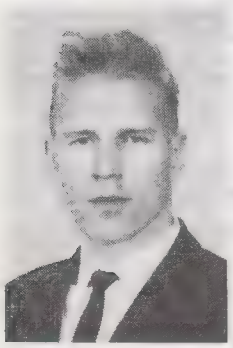

Pankinjohtaja J. Sipi

Yhä useammat työnantajat ovat sopineet työntekijöittensä ja toimihenkilöittensä kanssa siitä, että palkat maksetaan pankkiin asianomaisten tileille. Tällä hetkellä voidaan sanoa, että jo tuhannet yksityiset teollisuus- ja liikeyritykset samoin kuin valtion eri laitokset ovat siirtyneet palkka pankkiin-järjestelmään. Koska tämä käytäntö on saavuttanut verraten lyhyessä ajassa eri piireissä suuren suosion, on sillä ilmeisiä etuisuuksia kaikille osapuolille, työntekijöille, palkanmaksajille ja myös rahalaitoksille.

Nimenomaan kansantaloudellisessa mielessä palkkavarojen ohjautumista rahalaitoksiin on pidettävä myönteisenä kehityksenä, sillä osa palkkavaroista on säästöinä siirtynyt kansantaloutemme käyttövoimaksi. Olletikin meillä pääomaköyhässä maassa talletukset muodostavat välttämättömän panoksen yleisen hyvinvoinnin lisäämiselle.

Kun tarkastellaan, mikä osuus palkkatuloilla on koko kansantulosta havaitaan, kuinka tärkeästä asiasta on kysymys. Viime vuoden tilastot osoittavat, että yli 60 prosenttia nettokansantulon kokonaismäärästä oli palkkoja. Markoissa ilmaistuna tämä osuus oli 2.613 miljoonaa nykymarkkaa.

Teollistuvassa yhteiskunnassa palkkavarat saavat yhä suuremman osuuden koko kansantulosta, joten säästetyillä palkkavaroilla elinkeinoelämämme pääomahuollon kannalta on tulevaisuudessa entistäkin tärkeämpi tehtävä.

Mitä etuja palkka pankkiin -järjestelmä tarjoaa sitten palkannauttijalle? Tämän kysymyksen selvittämiseksi on ensin paikallaan muutama sana henkilökohtaisesta säästämisestä. Kaikilla meillä on toiveita ja päämääriä, joiden hyväksi ponnistelemme. Taloudellisten pyrkimysten onnelliseen lopputulokseen saattamiseksi meidän on säästettävä. Tässä kaikilla kansalaisilla on käytettävissään kaksi tietä, jotka saattavat hetkellisesti tuntua yhtä kivikkoisilta. Ensinnäkin jo hankittua hyödykettä voidaan käyttää säästeliäästi ja toiseksi luovutaan tämän hetken kulutuksesta huomisen hyväksi. Pyritään siis siihen, että osa käytettävissä olevista tuloista säästetään pääomaksi, jonka turvin kartutetaan omaisuutta, nostetaan sosiaalista asemaa tai kohotetaan kulutustasoa.

Tilin käytöstä saatujen kokemusten perusteella voidaan sanoa, että palkka pankkiin -järjestelmä edistää säästämistoimintaa, järkevää varojen käyttöä sekä taloudellista ajattelua. Kun palkka maksetaan pankkitilille, seuraa siitä aivan kuin itsestään, että tilin haltija harkitsee huolellisemmin rahojensa käyttöä. Hänen on jo ensimmäistä nostoa tehdessään punnittava, ottaako hän lompakkoonsa koko palkkasumman vai jättääkö osan tilille. Kun palkkasäästämisen alkuun on päästy, sujuu jatko jo varsin helposti. Rahat on saatu riittämään seuraavaan tilipäivään saakka ja tavoitesäästämiseen ryhtyneet ovat päässeet hyviin tuloksiin — olkoon sitten kysymyksessä kesämökki, televisio, auto, pesukone tms.

Merkitystä vailla ei ole myöskään se seikka, että palkansaaja tullessaan pankin asiakkaaksi havaitsee nykyaikaisen rahalaitoksen pystyvän palvelemaan häntä monissa muissakin asioissa, jotka eivät suoranaisesti liity palkkatiliin. Pankkitoimintahan on kehittynyt niin monisäikeiseksi, että jokainen yksilö löytää siitä sellaisia palvelumuotoja, jotka helpottavat hänen raha-asioittensa hoitamista. Pankin kautta voidaan maksaa verot, vakuutusmaksut, puhelin- ja sähkölaskut, vuokrat jne. Pankin perittäväksi voi jättää lapsilisänsä, eläkkeensä ja monet muut perimistehtävät. Palkka pankkiin -asiakas voi siis keskittää raha-asioittensa hoidon yhteen paikkaan, jolloin syntyy merkittävää ajansäästöä rahasäästöjen lisäksi. On myös syytä muistaa, että säännöllinen talletusasiakas tunnetaan pankissa ja tämä on tietysti eduksi asiakkaalle hänen tarvitessaan luottoa omien säästöjensä ohella suurehkojen hankintojen kuten esim. oman asunnon ollessa kyseessä. Pankki on mm. jatkuvasti myöntänyt arava-omakotitalojen ensisijaislainoja sekä muita rakennusluottoja palkkatiliasiakkailleen.

Karttuvan talletustilin ehtojen 8 kohta

Edellä tarkemmin selostettu ehto pitää kyllä paikkansa, mutta käytännössä se on melko merkityksetön, koska tällaisia käyttämättömiin jääviä tilejä on hyvin vähän ja niillä olevat varat mitättömän pieniä. Syy siihen, että tili jää käyttämättä johtuu usein siitä, että tilinomistaja muuttaa paikkakunnalta ja unohtaa tililleen markan pari. Palkkatileihin ei ehdolla ole mitään vaikutusta, koska jo säännöllisesti tilille kirjattava palkka pitää tilin käytössä.

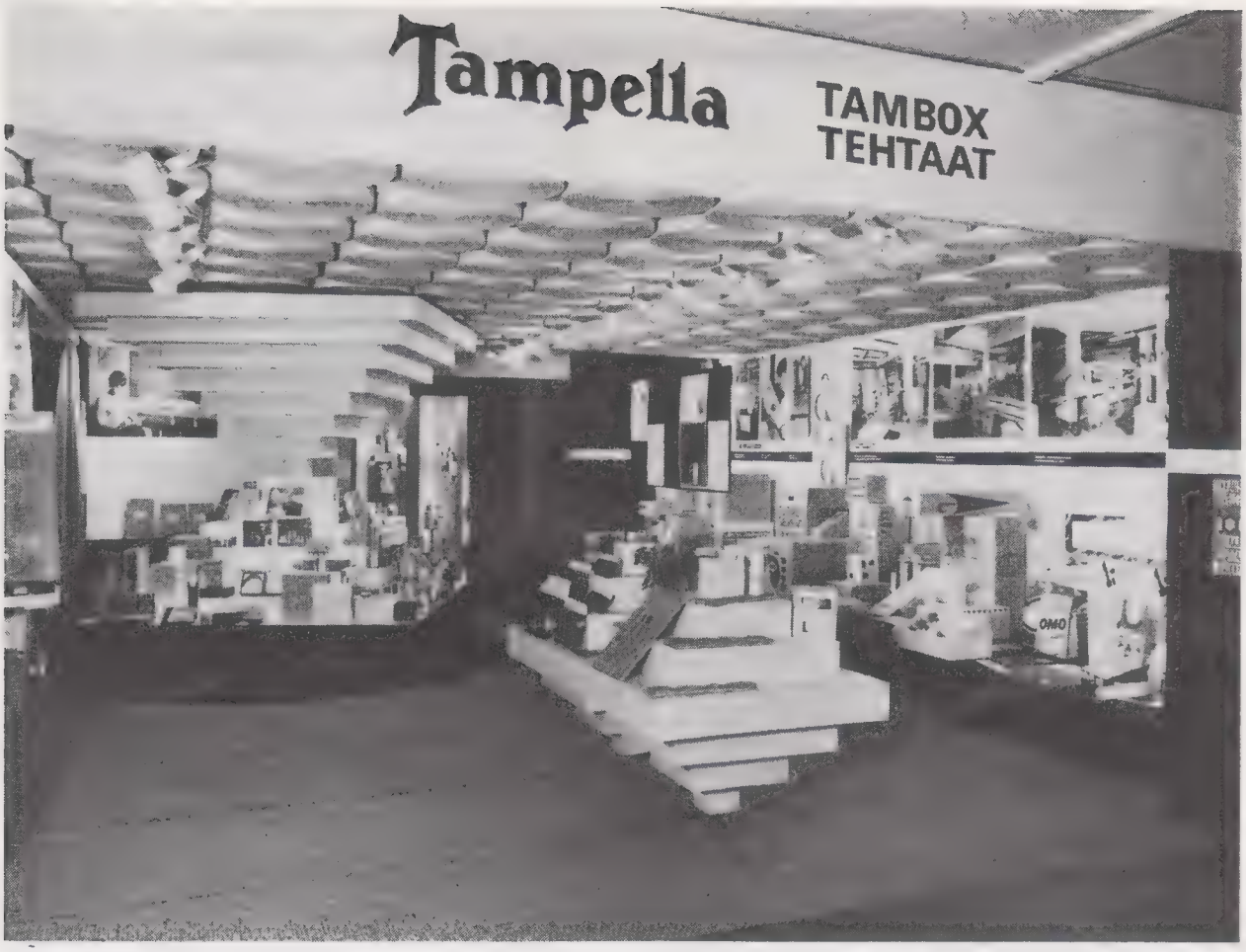

Tambox-tehtaitten näyttelyosastosta.

Tambox-tehtaiden toimintaa

Helsingin Kansainvälisillä Messuilla 15—25. 9. 66 oli B-messuhalli varattu yksinomaan pakkausalan näyttelyä varten. Siellä oli myöskin Tampellan Tambox-tehtailla osastonsa. Näyttelyosastoon kävi kotimaisten kartonginjalostusalan edustajien ja kuluttajien lisäksi tutustumassa vientimarkkinoiden agentteja ja exportöörejä, joiden keskuudessa osasto herätti mitä suurinta kiinnostusta.

Osastolla esiteltiin käytössä myös Tambox-tehtaiden edustama Kliklok-pakkauskone.

Onnistuneen näyttelyn suunnittelusta vastasi Tambox-tehtaiden mainoshoitaja taiteilija Heikki Toivola.

Kiireisen syys- ja messukauden ruuhkautuneita pulmia käsittelemään kokoontunutta Tampellan Tambox-tehtaiden "johtoporrasta" kuukausikokouksessaan 3. 10. 66 Tambox-neuvotteluhuoneessa Inkeroisissa. Henkilöt kuvassa vasemmalta mainoshoitaja H. Toivola, tehdassuunn. ja kehit. insinööri R. Alarotu, toim.-johtaja T. Syrjänen Syrjänen Oy:stä, tekn.osaston päällikkö M. Ruoranen, osaston johtaja H. Nordenswan, vientimyyntipäällikkö J. Kari, tuotesuunnitteluos. päällikkö L. Lahikainen, kotimaan myyntipäällikkö V. Jäppinen, toimistopäällikkö V-M. Ruotjoki ja Helsingin piirimyyntipäällikkö V. K. Sirén.

Tietoja Sippolan kunnan virastotalosta

Uuden virastotalon rakentaminen liittyy kunnan hallintokeskuksen siirtämiseen Sippolan kirkonkylästä lähemmäs asutuksellista painopistettä Keltakankaan taajamaa, joka sijaitsee kunnan kahden suuren teollisuustaajaman Myllykosken ja Inkeroisten lähellä. Hallintokeskuksen läheisyydessä sijaitsevat myös sairaala ja ammattikoulu. Asukkaita on Keltakankaalla n. 700.

Arkkitehtikilpailun voitti arkkitehti Seppo Kasanen avustajanaan arkkit.yo. Timo Sahanen.

Lopullinen päätös virastotalon rakentamisesta tehtiin ja piirustukset hyväksyttiin 22. 2. 1965.

Pääsuunnittelijana toimi em. voittaneen ehdotuksen tekijä arkkitehti Seppo Kasanen. Rakennepiirustukset laati Insinööritoimisto Martti Taskinen, LVI-suunnitelmat Insinööritoimisto Olof Granlund Antti Oksanen ja sähkötyösuunnitelmat Insinööritoimisto Risto Mäenpää.

Urakkasopimukset allekirjoitettiin 13. 8. 1965. Rakennustyön pääurakoitsijana toimi Rakennusliike O. Penttilä Karhulasta, sähkötyöt teki Kouvolan Sähkö Vaaramaa ja Pojat, vesi- ja viemärityöt Keskusosuusliike Hankkija ja ilmastointityöt Suomen Puhallintehdas Oy. Rakennustöiden lopputarkastus pidettiin 15. 8. 1966. Rakennus otettiin kuitenkin käyttöön jo osatarkastuksen jälkeen 12. 7. 1966. Erinäisiä jälkitöitä on vielä kesken.

Rakennus on tilavuudeltaan n. 14 000 m³, jakautuen kahteen maanpäälliseen ja yhteen kellarikerrokseen. Kellarikerroksessa, jonka pinta-ala on n. 700 m², sijaitsee talon väestönsuoja, Myllykosken etelälohkon suojelutoimisto, arkisto, ilmastointikoje- yms. huoneet sekä Sippolan kunnan väestönsuojelukeskus. I kerroksessa, jonka pinta-ala on n. 1 200 m², ovat rahatoimisto ja sosiaalitoimisto sekä kahvio. Lisäksi on tässä kerroksessa tilat työväenopistolle ja työnvälitystoimistolle. II kerroksessa, jonka pinta-ala on n. 1 350 m², sijaitsee valtuuston kokoussali, kolme pienempää kokoushuonetta sekä keskustoimisto, kunnantoimisto ja rakennustoimisto. Kunnanviraston eri toimistojen käytössä on tässä talossa yhteensä 32 huonetta sekä riittävä määrä aputiloja.

Ulkoseinämateriaalina on teräsbetonirunkoon kiinnitetty maalattu Leca-betonielementti, joka toimii samalla lämmöneristeenä. Lattiat ovat halleissa ja käytävissä päällystetyt sementtimosaiikkilaatoilla, toimistohuoneissa muovimatolla ja kokoushuoneissa linoleumilla. Sisäkatot ovat kipsoniittia ja mineraalivalmisteisia eristyslevyjä. Talo on varustettu nykyaikaisin ilmastointilaittein. 10-linjaiseen puhelinkeskukseen voidaan kytkeä 50 puhelinta, joita on nyt käytössä 34. Talossa työskentelee n. 35 henkilöä.

Virastotalon rakennustyön kokonaiskustannukset ovat ilman kalustokustannuksia, tontin hintaa ja viemäriliityntää seuraavat:

— rakennusteknilliset työt	1.290.000,—
— vesi-, viemäri- ja lämmityslaitteita koskevat työt	100.000,—
— sähkötyöt	130.000,—
— ilmastointilaitteita koskevat työt	172.000,—
— suunnittelukustannukset	100.000,—
	1.792.000,—

Lämpö tulee erillisestä lämpökeskuksesta ja rakennus on yhdistetty yleiseen vesi- ja viemäriverkkoon.

Sippolan kunnan v. 1966 valmistunut virastotalo.
Talo on kerinnyt saada ja kaksikin lempinimeä nimittäin "Aivosiilo ja Rahariihi".

Teollistuva ja asutuslaajamilla täyttyvä Sippolan maalaiskunta

Kunnanjohtaja
Sakari Välimäki

Mitä uutta kuuluu Sippolan kunnalliselämän piiriin? Tämän kysymyksen teimme Sippolan kunnan uudessa toimitalossa kunnanjohtaja Sakari Välimäelle joka kertoi lehdellemme seuraavaa:

Kun Sippolan kunnan virastot kesällä 1966 siirtyivät ns. maapuolelta, Kirkonkylästä, uuteen Keltakankaalle rakennettuun hallintokeskukseen, se oli eräänä osoituksena kunnan rakenteessa, elinkeinoelämässä sekä hallinnossa tapahtuneesta muutoksesta ja ilmensi parhaillaan meneillään olevaa kehitysvaihetta. Kunta on edelleen voimakkaasti kehittymässä ja teollistumassa ja sen asutuksen painopiste edelleen siirtymässä Kymijoen varressa oleviin taajamiin. Sippola on jo nykyoloissakin varsin taajamavaltainen, koska noin 2/3 kunnan noin 16.700 asukkaasta asuu taajamissa, näistä pääosa Myllykoskella ja Inkeroisissa. Kunnan väkiluku on viime vuosina pysynyt tosin paikoillaan, mutta aivan viime aikoina osoittanut jälleen kasvamisen merkkejä.

Kunnan ns. elinkeinorakenne poikkeaa myös jossain määrin muista Kymenlaakson maalaiskunnista. Erikoispiirteenä on teollistuminen. Teollisuudesta sai v:n 1960 väestönlaskennan mukaan toimeentulonsa 32,45 % ja mikäli rakennustoiminta otetaan huomioon, 47,5 % kunnan asukkaista, kun sensijaan maa- ja metsätalouden osuus samaan aikaan oli 25,12 %. Tällä perusteella Sippolan kunnan voidaankin todeta olevan Kymen läänin teollistuneimman maalaiskunnan. Palveluelinkeinojen osuus on sensijaan suhteellisen pieni 18,3 % ja juuri tällä alalla olisi syytä viedä kehitystä eteenpäin.

Nykyoloissa joutuu Sippolan tapainen maalaiskunta kamppailemaan monien sellaisten pulmien edessä, jotka vielä takavuosina olivat monille maalaiskunnille uusia. Elinkeinoelämän edistäminen, tonttien hankinta ja teollisuus- ja liikelaitosten toiminnan helpottaminen tulevat tällöin kysymykseen ensimmäisinä. Edelleen rakennuskaavoituksen järjestäminen, vesi- ja viemärilaitoksen rakentaminen sekä entistä parempien palvelusten tarjoaminen kuntalaisille, kehittyneempien kouluolojen, muiden kulttuurilaitosten, urheilu- ja vapaa-ajanviettoalueiden jopa retkeilymahdollisuuksien järjestämiseksi.

Rakennuskaavat ovat Inkeroisten ja Myllykosken taajamissa olleet voimassa jo 1940 luvun alusta lähtien. Rakennuskaavat on nyttemmin kokonaisuudessaan tarkistettu ja uusia rakennuskaava-alueita on syntynyt entisten rakennuskaava-alueiden ympärille Keltakankaalle ja Kaipiaisiin sekä lähiaikoina myös Kirkonkylään. Vesi- ja viemärilaitos on rakennettu Inkeroisten ja Myllykosken kaava-alueilla vuodesta 1959 lähtien ja oli vesijohtoverkostojen pituus vuoden 1965 lopussa noin 30 km. Vuosittainen investointi on n. 1 milj. nykymarkan luokkaa.

Kunta on harjoittanut 1950-luvun alkuvuosista lähtien aktiivista tonttipolitiikkaa ja useita omakotialueita onkin kunnan toimesta järjestetty sekä Myllykoskella että Inkeroisissa. Tonttien kysyntä on vaikeasta asuntopulasta johtuen näissä taajamissa edelleen vilkasta, ja on todettava, että Inkeroisten osalta ei kysyntää joka hetki ole pystytty tyydyttämään. Myllykoskella on hankittu myös kerrostaloalueeksi keskustasta noin 8 ha:n suuruinen alue, johon tänä vuonna ryhdytään rakentamaan. Myös Inkeroisissa on kerrostalotonttitarve pystytty tyydyttämään. Teollisuustontteja on hankittu kaikilta kaava-alueilta.

Erityisesti Kaipiaisissa kunnalla on edullisella paikalla ratapihan vieressä noin 23 ha:n suuruinen teollisuustontti Salpausselän tasaisella soraharjanteella odottamassa yrittäjiä.

Näin vuoden lopussa suunnitellaan myös Sippolan kunnassa ensi vuoden ja lähivuosien investointisuuntaa ja laajuutta. Kaavoitusalueiden laajuudesta ja kunnallisteknillisten töiden vaatimasta suhteellisen suuresta osuudesta johtuen ei varsinaiseen rakennustoimintaan ole voitu osoittaa ehkä tarpeeksi varoja. Lähivuosina ilmeisesti joudutaankin harkitsemaan kunnallisen asuntotoiminnan aloittamista, vanhusten talojen ja muiden sosiaalisten rakennusten rakentamista. Kirjasto-olot ja terveydenhoito edellyttävät myöskin rakennusinvestointeja. Samoin on laita urheilutilojen, onpa eräissä yhteyksissä puhuttu jo uimahallistakin. Kehittyneissä maalaiskunnissa on myös maa-aluehankintoihin käytettävä vuosittain ainakin 0,5 penniä veroäyristä.

SIPPOLAN OPISTO – aikuisten iltaoppilaitos

Rehtori Seppo Saherma

Kävimme tutustumassa Sippolan kunnan uuteen virastotaloon. Sen uusasiallisiin suojiin on varattu tilat myös Sippolan Opistolle. Opiston kansliassa tapasimme opiston rehtorin Seppo Saherman, joka ystävällisesti kertoi lehdellemme seuraavaa:

Varmaankin useimmat teistä, hyvät lukijat, ovat jo päässeet perille siitä, mikä Sippolan Opisto on. Onhan tämän syksyn aikana siitä levinnyt tieto useita eri kanavia myöten koko Sippolan kunnan alueelle. Punaisia lentolehtisiämme ovat kansakoulujen oppilaat kantaneet koteihinsa, niitä on näkynyt liike- ja rahalaitosten hyllyillä ja myyntipöydillä ja julkisilla ilmoitustauluilla. Informaatiota on myös saatettu yleisön keskuuteen paikallisen sanomalehden, joskin myös jossakin määrin ulkopuolisten lehtien välityksellä. Tulkoon kuitenkin kerratuksi eräitä tosiasioita paikkakunnan uudesta työväenopistosta, Sippolan Opistosta.

Miten Opisto syntyi?

Viime kevääseen asti oli Sippolan alueella toiminnassa kaksi työväenopistoa: Inkeroisissa ja Myllykoskella. Varsinkin mainittujen asutustaajamien väestön keskuudessa ne tekivät kahden vuosikymmenen ajan kunnioitettavaa työtä henkisten ja aineellisten harrastusten eteenpäinviejinä. Kuitenkin havaittiin jo useita vuosia sitten, että yhteistyö saattaisi opistotoiminnassakin olla voimaa, ja siksi alettiin tutkia mahdollisuuksia näiden kahden, kannatusyhdistysten varassa toimivan opiston sulauttamiseksi yhdeksi, koko kunnan käsittäväksi oppilaitokseksi. Työskentelyn laajentaminen myös kunnan maaseutuosaan oli tuleva lisäämään kustannuksia, joten oli pidettävä luonnollisena, että uudesta opistosta tehtäisiin kunnallinen myös taloudellisessa mielessä. Näin haluttiin seurata yleisvaltakunnallista kehitystä ja pyrkiä tiettyyn sentralisaatioon: toiminnan johtamiseen yhdestä pisteestä menettämättä kuitenkaan opistoliikkeen luonteenomaista piirrettä, työskentelyä useissa eri työpisteissä. Lopputuloksena näistä työväenopistojen uudelleenorganisoimistoimenpiteistä oli tänä syksynä toimintansa aloittanut Sippolan Työväenopisto eli lyhyesti vain Sippolan Opisto.

Nimikysymys

Maamme työväenliikkeessä alkoi vuosisadan vaihteessa ilmetä voimakasta halua varsinkin kaupungeissa asuvan teollisuustyöväestön sivistämiseen ja kaikinpuoliseen henkiseen itsensäkehittämiseen. Sen ajan työväestö tajusi aavistuksenomaisesti ja myös siihenastisten kokemustensa perusteella, että vain omatoimisuudella päästäisiin silloisissa kristillispatriarkaalis-konservatiivisissa oloissa eteenpäin myös yhteiskuntapoliittisella sektorilla. Työväenopistoaatekin kytkeytyy läheisesti nousevaan sosialismiin. Tampereelta vuonna 1899 alkavat ne perinteet, joita vielä nykyäänkin halutaan monella tehdasseudulla kunnioittaa: perinteet, jotka selvästi tulevat näkyviin nimessä "työväenopisto". Yhä enemmän on kuitenkin kansalaisia, joiden mielestä tämä ilmaisu, niin kunniakas kuin se muuten onkin, on nykyisiin yhteiskunnallisiin oloihimme soveltumaton. Tätä kantaa edustavat henkilöt viittaavat mielellään jopa siihen kielteiseen ja rajoittavaan vaikutukseen, joka sillä yhä voi olla esimerkiksi ns. porvarillisiin kansalaisiin. Opistotoiminnan laajentumista kaikkiin kansalaispiireihin jarruttavat ne estot, joita sana "työväenopisto" näissä piireissä herättää. Tästä syystä on nykyään voimistumassa mielipide, jonka mukaan uusia opistoja perustettaessa otettaisiin käyttöön nimitys "kansalaisopisto". Niinpä valtaosa Suomen 177:stä opistosta onkin kansalaisopistoja. Mutta tälläkin nimellä on varjopuolensa: se voidaan nimittäin hyvin helposti sotkea kansanopistoihin tai kansalaiskouluihin, jotka tarkoittavat jotakin vallan muuta.

Myöskin Sippolassa käytiin väittelyä siitä, miksi "uusi" opisto ristittäisiin. Oikeastaan tämä olikin ainoa mielipide-eroavaisuuksia aiheuttanut seikka koko prosessissa. Käyttönimeksi päätettiin lopuksi ottaa Sippolan Opisto — kompromissi, joka ei varsinaisesti sano sitä eikä tätä. Loppujen lopuksihan nimi ei suuria merkitse, toiminnan rinnalla se jää toisarvoiseksi. Mikään ei kuitenkaan olisi toivottavampaa kuin se, että vanhat työväenopistojen ystävät edelleen osallistuisivat nykyisenkin opiston toimintaan antamatta nimikysymyksen häiritä mielenrauhaansa. Voimmehan sanoa, että nimestä huolimatta perinteet elävät.

Harrastus- ja opintopiireistä

Sippolan Opiston toimintaohjelma ei periaatteessa paljoakaan poikkea entisten työväenopistojen ohjelmista. Yleisenä piirteenä tänä aineellisuuden aikakautena voidaan opistotyössäkin havaita opintojen ja harrastusten keskittyvän aineisiin, joista asianomaiselle itselleen eniten on h y ö t y ä. Niinpä suosituimmat piirit Sippolan Opistossakin tällä hetkellä ovat kotitalous, pukuompelu, tekninen matematiikka, konekirjoitus ja englanti. Lisäksi harrastetaan jossakin määrin puu- ja metallitöitä sekä liikuntaa. Kummallisempaa sen sijaan on, etteivät esim. poliittiset kysymykset tai ajankohtaiset ongelmat ole herättäneet suurempaa mielenkiintoa. Sama koskee ns. jokamiehen kynäilykerhoa ja näytelmäpiiriä, jotka eivät lähteneet liikkeelle siitä huolimatta, että alkuunpääsemiseksi olisi vaadittu vain seitsemän henkilöä.

Opiskelijain oma yhdistys

Sippolan Opistoon on jo tätä kirjoitettaessa ilmoittautunut runsaasti 300 opiskelijaa, vaikka sisäänkirjoittautuminen ei vielä olekaan päättynyt. Näin suuren opiskelijajoukon keskuudessa löytynee tarvittavassa määrin yhteishenkeä, jotta voitaisiin muutaman lähiviikon sisällä perustaa paikkakunnalle Sippolan Opiston Opiskelijayhdistys tai mikä sen nimeksi sitten tulleekin. Perustamistilaisuudesta ilmoitetaan lähemmin paikallisessa lehdessä, jossa Opistolla on oma palstansa ainakin joka lauantain lehdessä. Yhdistystä varten Opistolla on tarjottavana jo nyt melko laaja kirjasto sekä avarat kokoontumistilat virastotalolla Keltakankaalla. — Tässä yhteydessä on

ATK - Automaattinen tietojenkäsittely

Tampella Tänään lehdelle kirjoittanut
osastopäällikkö V. Niemelä

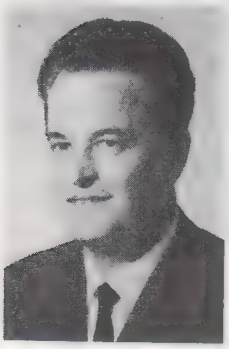

Vilho Niemelä

Nykyiseen kielenkäyttöön on ilmaantunut lyhennys "ATK". Mitä se tarkoittaa? Asiayhteydestä voidaan todeta, että kysymys on tietokoneista eli päivälehdissä usein "sähköaivoiksi" tai "elektroniaivoiksi" nimitetyistä laitteista ja työskentelystä niillä. Näistä nimistä saa helposti sen käsityksen, että tietokone pystyisi samantapaiseen työskentelyyn kuin ihmisaivot. Tietokone on kuitenkin nimenomaan vain kone. Sillä ei ole mitään omaa aloitekykyä tai persoonallisuutta näiden sanojen varsinaisessa merkityksessä, eikä se pysty luovaan ajatustyöhön kuten ihminen. Se vain tottelee sokeasti ja harkitsematta sille sen omalla merkkikielellä annettuja toimintakäskyjä. Tietokone eroaa konttorin muista koneista lähinnä siksi, että se pystyy erittäin suurella nopeudella (viimeisimmät mallit eräissä tapauksissa lähes valon nopeudella) vertailemaan sille "syötettyä" tai koneen itse laskemaa tietoa koneelle etukäteen annetussa toiminta-ohjelmassa oleviin tietoihin ja valitsemaan siten itse mitä seuraavana vaiheena on tehtävä. Näin tietokone pystyy reagoimaan syntyneisiin tilanteisiin salamannopeasti ja toimimaan halutulla tavalla ja tekemään rajoitettuja rutiininomaisia päätöksiä, kunhan ohjelmaa tehtäessä on edeltäkäsin huomioitu kaikki mahdollisuudet.

Koneen "hengettömyydellä" on hyvätkin puolensa. Se ei kyllästy, vaikka se joutuu toistamaan saman tehtävän tuhansiakin kertoja. Se pystyy väsymättä ja virheitä tekemättä toimimaan yötä päivää jatkuvasti. Ja nopeudessa se on ylivoimaisesti ihmistä parempi. Koneen käyttöarvo määräytyy kuitenkin viime kädessä ihmisistä, jotka käyttävät sitä ja sen tuottamia tulostietoja.

Teollisen yrityksen toiminta-ajatuksena on tuottaa hyödykkeitä kuluttajien tarpeisiin, esim. sanomalehtipaperia. Tämän päätehtävän ohella esiintyvien aputoimintojen tulee tähdätä tämän saman toiminta-ajatuksen taloudellisimpaan toteuttamiseen. Yrityksen toimintaa voidaan täten ajatella eräänlaisena virtauksena, jossa materiaali ts. raaka-aineet, puolivalmisteet ja valmiit tuotteet kulkevat yrityksen läpi ja jossa toiminnat kohdistuvat tämän materiavirran ylläpitämiseen. Tämä tapahtumien ketju ei kuitenkaan toteudu yksinään. Tarvitaan myös monenlaista tietoa materiaalin kulkua ts. toimintaa ohjaavien päätösten tekemiseen. Näitä tietoja syntyy jatkuvasti materiaalin kulkiessa ja niitä on poimittava, esim. palkkalipuilla, aineenkäyttö- ym. lapuilla ja ilmoituksilla jne. Näistä perustiedoista on valmistettava erilaista tulostietoa päätöksentekoa varten. Näin saadaan esiin toinen tärkeä kulku — tietojen kulku.

Tietojen tarve on yleisesti ottaen johtamisen tietojen tarvetta. Yritystä voidaan tarkastella myös eräänlaisena päätöksentekopisteiden järjestelmänä, joka on järjestetty tasoiksi pyramidin kaltaiseen rakennelmaan. Tämän rakennelman alemmilla portailla käsitellään monia päivittäisen työn yksityiskohtia, jolloin tietojen tarve on myös yksityiskohtaisempaa kuin ylemmillä tasoilla, joiden päätökset koskevat yrityksen yleistä hoitoa, vaikkakaan rutiinipäätöksiäkään ei voida kokonaan välttää. Tietovirta suuntautuu tässä organisaatiopyramidissa pääasiallisesti ylös- ja sivullepäin. Matkallaan ylös tiedot käsinjärjestelmissä tiivistetään ja niistä laaditaan yhteenvetoja organisaation eri pisteissä, jotta saataisiin raportteja ylempiä tasoja varten. Kun tietojen tarve organisaation kaikissa portaissa on viime aikoina huomattavasti lisääntynyt, niin tästä on aiheutunut töitten ruuhkautumista tai toimistoväen lisäämistä. Kilpailun kiristyminen ja toisaalta tuotantokustannusten yleinen nousupyrkimys ovat aiheuttaneet sen, että päätöksentekoon vaaditaan yleensä yhä tarkempia tietoja. Myöskin lainsäätäjä ja viranomaiset ovat viime vuosina lisänneet huomattavasti yritysten konttorityön tarvetta. Konttorista onkin monessa tapauksessa muodostunut liikeyrityksen "pullonkaula". Rationalisoinnin ja automatisoinnin pääpaino on näihin asti ollut teollisuuden tuotantomenetelmissä, mutta viime aikoina on em. syistä ruvettu puhumaan myös toimistoautomaatiosta. Tietokoneiden viimeaikainen kehitys onkin avannut mahdollisuudet "paperisodan" hyvin huomattavaan automatisointiin. Toisin sanoen, tietokoneet suorittavat melkoisen osan tietojenkäsittelystä niin, että ihmisen tarvitsee puuttua mahdollisimman vähän itse työhön. Kuitenkin perustiedot on edelleen kerättävä käsin ja lisäksi entistä tarkempina ja täsmällisempinä. Huonosti kerätty perusmateriaali merkitsee, että tuloskin on melkoisen varmasti huono. Perustiedon rekisteröinti voi kuitenkin eräissä tapauksissa tapahtua automaattisesti esim. automaattivaaoissa ja aikakelloissa tai rekisteröintilaitteissa.

Tietokonekeskuksessa perustieto on ensin siirrettävä johonkin koneellisesti luettavaan muotoon esim. reikäkorteille, jotta se kelpaisi tietokoneelle, ellei tieto jo tullessaan ole konekielisessä muodossa. Tulossa lienee kuitenkin vielä aika, jolloin kone suoraan ymmärtää kirjoitetun tekstin tai puheen.

Tietokonetta käytettäessä aikaisemmin mainitussa materiavirrassa tapahtuvista toiminnoista syntyvä tietovirta suuntautuu yleensä suoraan tietokonekeskukseen ja täältä tulostiedot lähetetään organisaation eri tasoille päätöksentekoa varten. Kaikilla yrityksillä on kuitenkin myös aina sellaisia erillistapauksia, joita ei ole taloudellisesti

---

vielä paikallaan korostaa "pääkallonpaikkamme" sijaintia. Koko Opiston toimintaa ei suinkaan ole sijoitettu Keltakankaalle, vaan entiseen tapaan ovat kansakoulut käytössä sekä Inkeroisissa että Myllykoskella. Lisäksi työskentelypisteitä on nyt myös ainakin kirkonkylässä, Liikkalassa, Hirvelässä ja Kaipiaisissa.

Tulevaisuudennäkymät

Sippolan Opiston suurin tulevaisuudensuunnitelma on oman kielistudion aikaansaaminen. Tämän nykyään erittäin tehokkaaksi todetun kielenopetusmenetelmän toteutuminen paikkakunnalla riippuu kuitenkin siitä, millaisen vastaanoton ajatus tulee saamaan esimerkiksi paikallisten oppikoulujen, liike- ja teollisuuslaitosten kuin myös yksityisten järjestöjen taholta. Ja lopuksihan kaikki riippuu kunnan määräävien elinten suhtautumisesta: halutaanko Sippolassa vireästi seurata edistystä myös tällä alalla kuten on tehty niin monella muulla. Ilman valtion tukea ajatuksen toteuttaminen lienee kylläkin vaikeaa, siksi suurista sijoituksista on kysymys.

Hellittämätön opiskelu edistymisen a ja o

Kaiken opiskelun pohjana on määrätynlainen sitkeä ja peräänantamaton perusasenne. Tämä pitää paikkansa yleisesti, mutta erityisesti kieltenopiskeluun, jonka suosio tuntuu olevan nousussa kaikkialla. Moni jättää kesken pelkästä mukavuudenhalusta, ja tuloksena useimmiten onkin, että syksyllä hyvin alkanut piiri saattaa keväällä olla kutistunut kolmannekseen, jopa täysin kuiviin. Toisaalta tämä on ymmärrettävääkin, onhan kysymys vapaaehtoisesta opiskelusta, joka useinkin tapahtuu raskaan päivätyön jälkeen iltaisin. Opiskelijan on kuitenkin hyvä muistaa, että opettajakin tekee työtään vapaaehtoisesti oman päätyönsä lisäksi. Läheinen suhtautuminen puolin ja toisin on edellytys menestykselliselle yhteistyölle. Kun kysymys on aikuisista ihmisistä, ei tähän pääseminen tuottane suuriakaan vaikeuksia.

TYÖTURVALLISUUSPALSTA

Perinteellinen työturvallisuusviikko järjestettiin yhtiön Inkeroisten tehtailla 26.—30. 9. 1966 välisenä aikana. Ohjelman keskeisinä aiheina olivat turvallisuustarkastukset, turvallisuustoimikuntien kokoukset sekä turvallisuuskurssi.

Työturvallisuuskurssi

Suurelle yleisölle tarkoitettu työturvallisuuskurssi oli Tehtaanmäen kansakoulussa 26.—27. 9. 1966. Kurssin järjesti yhtiö yhdessä Keski-Kymen Ammatillisen paikallisjärjestön kanssa. Kurssin avasi dipl.ekon. Bertel A. Engblom. Avaussanoissaan hän mm. lausui:

Kuten tiedämme, olemme nyt alkamassa työturvallisuuskurssia, joka on tarkoitettu yhtiön Inkeroisten tehtaitten koko työväestölle. Kurssin ovat järjestäneet Keski-Kymen Ammatillisen Paikallisjärjestön aloitteesta mainittu paikallisjärjestö ja yhtiö yhdessä. Uskon, etten liioittele, jos totean, että tämä yhteinen kurssi on hyvä osoitus siitä, miten väkemme piirissä pyritään käytännössä toteuttamaan v. 1958 annetun työturvallisuuslain 9 §:n kolmatta momenttia: "Työnantajan ja työntekijän on yhteistoiminnassa pyrittävä ylläpitämään ja tehostamaan työturvallisuutta työpaikalla."

Mihin työturvallisuusviikon järjestämisellä oikeastaan pyritään?

—→

---

kannattavaa hoitaa tietokoneella vaan vanhoja tapoja käyttäen.

Kun tietojenkäsittely täten käsittää lähes koko toiminnan alueen, on järjestelmän luominen hyvin suurisuuntainen ja aikaa vievä toimenpide. Se toteutetaankin yleensä vähitellen eri osiin jaettuna.

Edellä on puhuttu vain "paperisotaan" liittyvästä eli hallinnollisesta tietojenkäsittelystä. Automaattista tietojenkäsittelyä harjoitetaan myös tuotannon välittömään valvontaan, tutkimukseen ja suunnitteluun liittyvissä tehtävissä. Niiden selvittäminen ei kuulu tämän esityksen puitteisiin. Mainittakoon kuitenkin, että tällöin useimmissa tapauksissa tarvitaan erilainen tietokone kuin yleensä hallinnollisiin tehtäviin käytetyt koneet.

Vastauksena alussa esitettyyn kysymykseen: "Mitä on ATK?" voitaneen muodostaa määritelmä: Automaattinen tietojenkäsittely (ATK) on sekä erilaisten tietojen käsittelyä tietokoneella että perustietojen keräämis- ja tulostietojen käytön järjestelmä.

ATK vaikuttaa siten monella tavoin yrityksen toimintaan. Se on niin monipuolinen ja uusia mahdollisuuksia avaava, että sovellutuksissa ei vielä ole opittu käyttämään tietokoneen kaikkia mahdollisuuksia. Tähän on ollut syynä myös tietokoneiden jatkuva nopea teknillinen kehitys ja se, että tietokone on vain apuväline eikä itsetarkoitus.

Suomessa käytetyt ATK-sovellutukset ovat tähän asti olleet yleensä tavanomaisten konttorimenetelmien automatisointia. Aikaisemmin reikäkorttikoneilla tehdyt työt on siirretty tietokoneelle. Tällöin konttoritekniikka on kylläkin parantunut huomattavasti, mutta johtamisen ts. päätöksenteon tiedot ovat jääneet vähäisiksi. Syynä on usein ollut myös suunnittelulle varattu liian lyhyt aika.

Nykyisin on menossa kehityskausi, minkä uskotaan johtavan tietokoneen laajamittaisempaan ja myös taloudellisempaan käyttöön. Uusia järjestelmiä luodaan perusteellisen tutkimuksen pohjalta ja käyttäen hyväksi ao. sovellutusalan toimihenkilöiden asiantuntemusta. Kun käyttäjät saatuaan ensin tarpeellisen peruskoulutuksen täten itse osallistuvat ATK:n kehittämiseen suunnittelusta lähtien, tulevat heidänkin tarpeensa huomioonotetuiksi. Tavoitteena on nykyisin kokonaisjärjestelmä, joka antaa päätöksenteossa välttämättömän tiedon organisaation eri tasoille.

Eräänä probleemina tietokonekantaan siirtyvillä yrityksillä on ollut henkilökunta — tai oikeastaan henkilökunnan koulutuskysymys. Se varsin yleinen käsitys, että tietokone supistaa henkilökunnan määrää, on yleensä virheellinen. Teollisuuden piirissä ei tiettävästi ole ketään tietokoneen tulon takia erotettu. Vailla mielenkiintoa ei liene se tutkimus, joka nelisen vuotta sitten suoritettiin yhtä aikaa viidessä Euroopan maassa toimistojen automatisoinnin osalta. Siitä ilmeni, että vain poikkeustapauksissa toimiston automaatio oli johtanut henkilökunnan supistamiseen, koska automaatio oli mahdollistanut toimistotehtävien kannattavan laajentamisen.

Siirtyminen ATK:hon aiheuttaa luonnollisesti muutoksia sekä konttorin organisaatiossa että työmenetelmissä, kun rutiininomaiset työt siirtyvät tietokoneella hoidettavaksi. ATK aiheuttaa kuitenkin uusia tehtäviä muillekin kuin varsinaiselle tietokoneen henkilökunnalle. Uusiin tehtäviin siirtyville on annettu tarpeellinen koulutus. Myös tietojenkeräily-lähteillä työskenteleviä toimihenkilöitä on käsitykseni mukaan koulutettava. Yritykset ovat yleensä järjestäneet nämä koulutukset sisäisesti eikä koulutusaika ole varsin pitkäkään, noin 2—3 päivää, paitsi yhdysmiehinä toimiville, joille on yleensä annettu noin viikon kestävä peruskoulutus. Tietokoneen varsinaisen käyttöhenkilökunnan valinnassa katsotaan olevan eduksi, jos vähintään 1/3 voidaan kouluttaa yrityksen omasta väestä.

Vähänkin laajempi automaattinen tietojenkäsittelysysteemi on monimutkainen organisaatiosta, koneista, käsiteltävistä tiedoista, ohjelmista, työohjeista ja ajoituksesta ym. tekijöistä koostuva kokonaisuus. Oikeiden tietojen saamiseksi systeemin avulla oikeana ajankohtana sen tulee toimia tarkkuuskoneen tavoin — aivan kuin eräs sen osa, nimittäin tietokone itse.

Seuraavassa numerossa kerron tietokoneesta ja siitä miten se toimii.

Työturvallisuuskurssin tarkaavaista yleisöä.

TYÖTURVALLISUUSKURSSIN ESIINTYJIÄ

B. A. Engblom

K. Ritala

A. Sola

F. Blanz

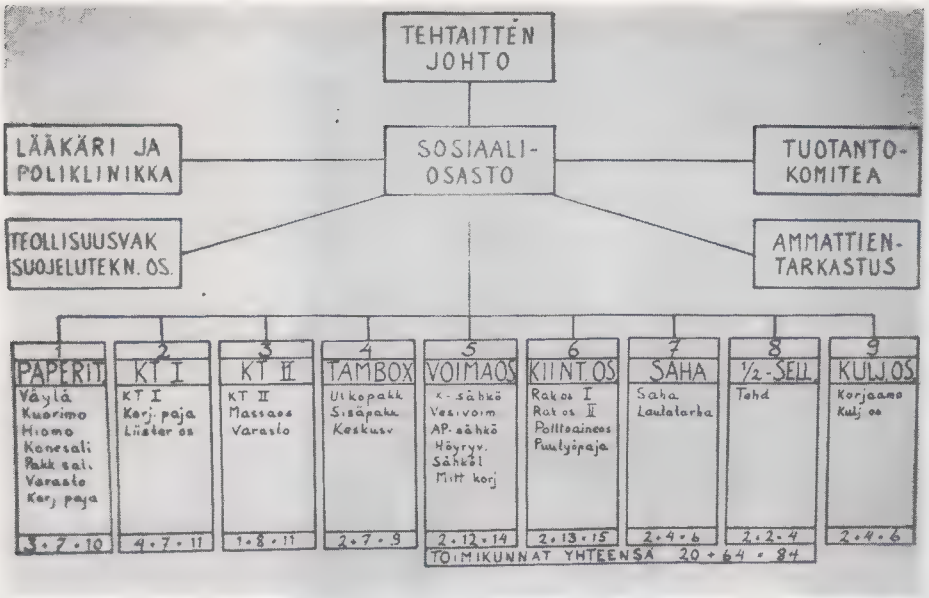

Havainnollinen kaaviokuva yhtiön Inkeroisten tehtaitten työturvallisuusorganisaatiosta.

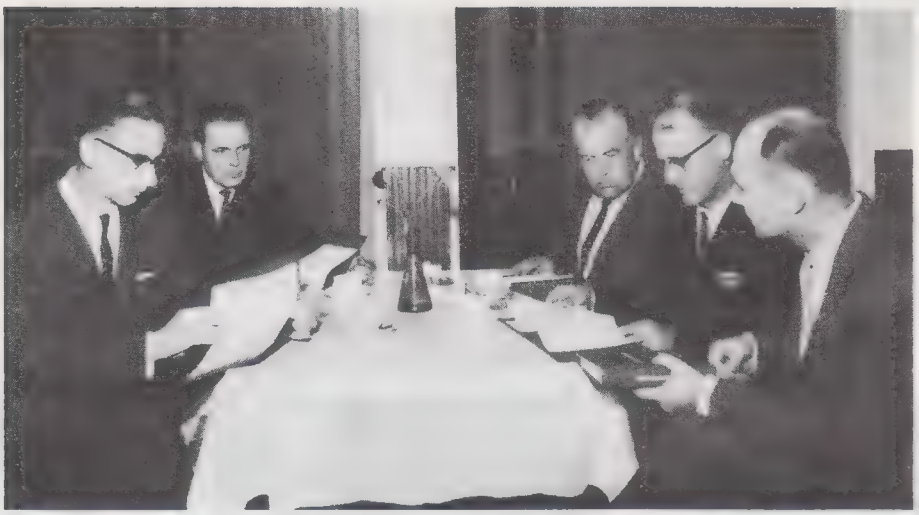

Dipl.ins. J. Mäkelä esittelemässä Teollisuusvakuutuksen työturvallisuuskurssia.

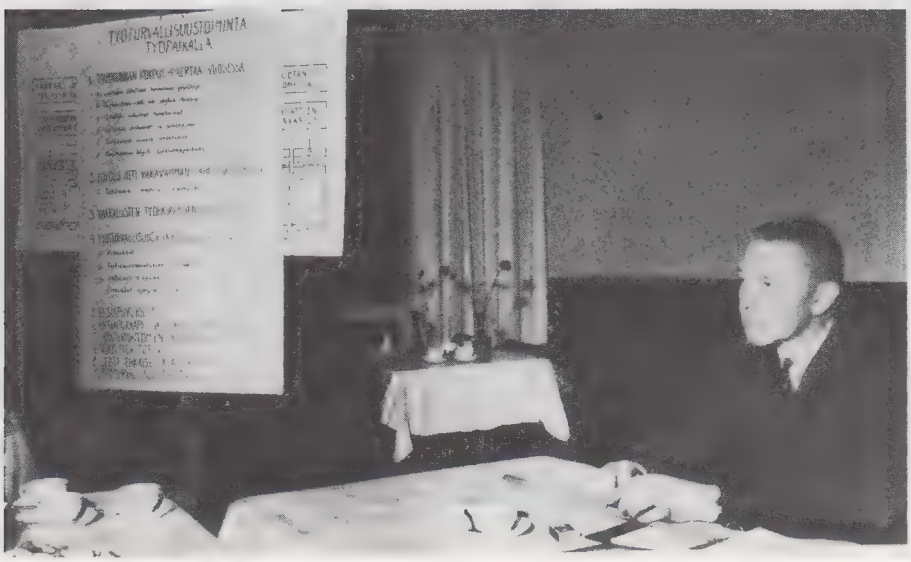

Työnjohtajakerhon puheenjohtaja M. Nykänen johdattelemassa keskustelua.

Sanoisin viikon päämääränä olevan erilaisin torjuntamenetelmin herättää ja ylläpitää eri osapuolten: työnantajan, työnjohdon ja työntekijäin kiinnostusta tapaturmantorjuntatyötä kohtaan.

Tämänkin viikon ohjelmassa on: Työturvallisuuskurssi, joka on nyt alkamassa, kokouksia, neuvotteluja, lyhyitä esitelmiä työturvallisuustoimikuntien kokouksissa sekä työosastoilla tehtäviä turvallisuustarkastuksia.

Yleisen huomion kiinnittäminen työturvallisuustoimintaan on monista syistä johtuen perusteltua, koska työolosuhteissa sattuu vielä runsaasti vakavia työtapaturmia.

Järjestettyjen työturvallisuusviikkojen samoinkuin nyt alkaneen tt-viikon avulla saavutettuja tuloksia on vaikeata osoittaa. Eräs keino saavutettujen tulosten mittaamisessa on kuitenkin yhtä työntekijää kohden vuosittain menetettyjen työpäivien laskeminen. Tällöin voimme todeta, että viimeisten kahdenkymmenen vuoden aikana on viisivuotiskausittain laskettuna menetetty yhtä työntekijää kohti keskimäärin seuraavasti työpäiviä:

1945—1949 = 2,14 työp. yhtä henkilöä kohti
1950—1954 = 1,92
1955—1959 = 1,72
1960—1964 = 1,62

Todettakoon vielä, että v. 1965 menetimme 1,5 tpv työntekijää kohti sattuneitten tapaturmien johdosta.

Edellä esiteltyjä tuloksia arvioitaessa tulee lisäksi se, että toiminta yhtiön Inkeroisten tehtailla on noiden kahdenkymmenen vuoden aikana jatkuvasti vilkastunut.

Kurssin ensimmäisen luennon piti sos.päätl. A. V. Widenoja, joka esityksessään kaaviokuvia käyttäen selosti, miten työturvallisuustoiminta yhtiön Inkeroisten tehtailla tehdään. Illan toisena aiheena oli "Työturvallisuustoiminta ammattiyhdistysliikkeessä". Aiheesta puhui piiriasiamies Kai Ritala. Illan päätteeksi jaettiin osanottajat ryhmiin, joissa keskusteltiin annettujen tehtävien pohjalta.

Toisen kurssi-illan ohjelmassa olivat ammattientarkastaja Alpo Solan ja tekn.tri F. Blanz'in esitelmät. Ammattientarkastaja Sola keskittyi esityksessään selvittelemään ammattientarkastustoiminnan kehitystä ja nykyisiä organisaatiouudistuksia. Tri Blanz puhui aiheesta "Asenteet ja työturvallisuustoiminta". Esitelmien jälkeen virisi vilkas keskustelu. Kurssi päättyi varastomies Mauno Lomperin päätössanoihin.

Työturvallisuustoimikuntien kokoukset

Työturvallisuusviikon ohjelmassa oli tällä kertaa varsin tiivis työturvallisuustoimikuntien kokousten sarja. Sattuneitten tapaturmien käsittelyn lisäksi olivat esillä osastojen muutkin ajankohtaiset tt-ongelmat. Paperi- ja kartonkitehtaiden toimikunnissa oli lisäksi esillä meluntorjunta, josta esitelmöi dipl.ins. Jorma Mäkelä Teollisuusvakuutuksesta. Olemme julkaisseet esitelmän toisaalla lehdessämme.

Teollisuusvakuutuksen tt-kurssi

Teollisuusvakuutuksen toimittaman työturvallisuuskurssin opiskelu aloitettiin myös työturvallisuusviikolla. Yhtiön yhdessä työnjohtajakerhon kanssa järjestämän esittelytilaisuuden puheenjohtajuudesta vastasi työteknikko M. Nykänen. Vapaaehtoisuuden pohjalta liikkeelle lähtenyt kurssin suoritus on edelleen laajentunut ja saanut jo 103 aktiivisen mestarin ja insinöörin hyväksymisen. Toivottavaa olisi, että suoritusprosentti tässä tärkeässä turvallisuusasiassa kipuaisi mahdollisimman korkeaksi.

E. S.

Harrastuskävely vauhdissa Inkeroisissa

Inkeroisten tehtaitten harrastuskävely on alkanut innokkaasti ja heti ensimmäisten viikkojen aikana on saatu kokoon useita satoja suorituksia.

Käveltävien matkojen mittaus on aina antanut aihetta keskusteluun. Tällä kertaa julkaisemme uudet tarkistetut harrastuskävelyreittien pituudet kolmesta lähtöpisteestä mitattuina. Toivomuksena on, että jokainen kävelylenkille lähtevä voisi käyttää tätä matkataulukkoa hyväksi. Myöhemmin pyritään julkaisemaan myös harrastushiihtolatujen tarkat pituudet. Matkat ovat mitatut huippuhyvällä kymmenen metrin tarkkuudella toimivalla auton matkamittarilla. Harrastuskortin nykyisen painosmäärän loputtua pyritään uusittavaan korttiin liittämään myös havainnollinen karttapiirros reiteistä.

Tampellan harrastuskävelyreittien tarkistetut pituudet

		Kävellen edestakaisin
Tehtaan kirkko	— Ampumamaja	6,1
"	— Samola	12,6
"	— Keltakangas	14,5
"	— Junkkari	9,4
"	— Korvenkangas	17,9
"	— Kaukasuo	23,6
"	— Katinhäntä I	9,0
"	— Katinhäntä II	13,1
"	— Rapajärvi	15,0
Keskustan taxiasema	— Ampumamaja	4,8
"	— Rapajärvi	11,9
"	— Samola	11,3
"	— Junkkari	13,0
"	— Korvenkangas	21,4
"	— Kaukasuo	28,4
"	— Katinhäntä I	9,2
"	— Katinhäntä II	13,3
"	— Keltakangas	16,5
Anjalan kirkko	— Katinhäntä I	4,7
"	— Katinhäntä II	8,9
"	— Junkkari	8,4
"	— Korvenkangas	17,0
"	— Kaukasuo	24,0
"	— Ampumamaja	8,9
"	— Samola	15,8
"	— Rapajärvi	16,4
"	— Keltakangas	18,7

Nykypäivien avantgardistit apinoivat toissapäiväisiä avantgardisteja.

(Amerikkalainen kirjailija Saul Bellow)

*

Ilman uskontoa ei voi olla mitään moraalia, ja ilman moraalia ei voi olla mitään lakia.

(Lordi Denning)

Dipl.ins. Jorma Mäkelä

Meluntorjunnasta

(Lyhennelmä esitelmästä)

Melu on nykypäivinä tekijä, jonka aiheuttamaa haittaa saamme päivittäin kokea eri muodoissa. Pääosa melusta kuuluu ihmisen jokapäiväiseen elämään. Niinpä absoluuttinen, jatkuva hiljaisuus johtaa nopeasti sielullisiin vaurioihin.

Nyt puhumme siitä melusta, joka on osa elämäämme, mutta sen voimakkuus on niin kova, että se pitkään vaikuttaessaan voi vaurioittaa ihmisen korvaa ja tekee olon epämiellyttäväksi. Kun äänen voimakkuus henkilöstä riippuen ylittää 83...90 dB, alkaa se työntekijän kuulolle olla vaaraksi, jos tällainen rasitus vaikuttaa pitkään, vuosia, vuosikymmeniä.

Melusta johtuvat kuuloviat ovat yleisiä. Ruotsissa Ab Volvo Skövdeverken'issä suoritetut tutkimukset osoittavat, että jo ennen 20 vuoden ikää esiintyy meluvammoja joka kolmannella miespuolisella henkilöllä. Näiden vammojen tarkempi analyysi osoitti, että syynä näihin ko. vammoihin on useimmiten ollut jokin muu kuin työmelu. Meluvammojen yleisyys lisääntyy odotetusti iän mukana ja keskiässä kaikista työntekijöistä noin kolmella neljästä on meluvammoja.

Meluntorjunnassa, kuulonsuojelutoiminnassa on erotettavissa neljä toistaan tukevaa toiminta-aluetta:

1) Teknillinen meluntorjunta (melun vähentäminen)
2) Kuulonsuojainten käyttö
3) Henkilökohtainen työhön sijoitus ottamalla huomioon ko. henkilön herkkyys ja hänen kuulonsa silloinen tila
4) Säännölliset kuulontutkimukset

Teknillinen meluntorjunta

Onnistuneinta meluntorjunta on silloin, kun kone tai laite voidaan rakenteellisin keinoin tai muuten rakentaa sellaiseksi, ettei se lainkaan aiheuta melua. Meluntorjunnassa tulevat kysymykseen mm. seuraavat keinot:

1) Koneen rakenteellinen meluntorjunta
   a) Vaihdetaan koneen rakennetta (vanha rakenne korvataan toisella)
   b) Koneen osan muotoa muutetaan (rakenteen äänen kehittäminen estetään)
   c) Melua aiheuttava osa koteloidaan:
      1. Ensimmäinen keino tässä on, että pienehkö meluava koneen osa suljetaan mahdollisuuksien mukaan melua imevään koteloon,
      2. tai melua aiheuttava kone kokonaisuudessaan erotetaan muista tiloista eräänlaiseen koppiin äänen leviämisen estämiseksi.
2) Työpaikalla suoritetaan tutkimus meluntorjuntalähteistä ja selvitetään, miksi äänilähde yleensä toimii ja onko sitä mahdollista eliminoida.
3) Melua synnyttävä koneen osa tai kone peitetään ääntä imevillä ja eristävillä matoilla tai massoilla.
4) Kone varustetaan äänenvaimentajalla.

Rakennusteknillinen meluntorjunta.

a) Tärisevä, meluava laite, esim. useat paperiteollisuuden jauhimet asennetaan erityiselle vaimennusalustalle.
b) Pyritään eristämään melulähde esim. siitä lähtevistä putkijohdoista melua vaimentavin välikappalein, jottei melu metalliputkia myöten leviäsi ympäristöön.
c) Tehdaslaitosta suunniteltaessa tietty meluava laite tai tehdasosasto sijoitetaan erilliseen tilaan, jossa ei yleensä juuri tarvitse oleskella tai työntekijöitä ei ole useita.
d) Eräs keino on siirtää hyvin meluinen kone tai laite ulos.
f) Meluava kone tai laite ympäröidään suojahuoneella.
g) Hoitohenkilökunta eristetään ympäröivästä melutasosta.

Yhteenvetona edellisestä on sanottava, että tunnetaan lukemattomia keinoja, joilla melua voidaan ehkäistä syntymästä ja leviämästä. Toisaalta teknillinen kehitys asettaa ratkaistavaksi yhä vaikeampia ja vaikeampia melukysymysprobleemoja. Aikamme pulma teknillisellä rintamalla on se, ettei konesuunnittelija tavallisesti tunne ja hallitse meluntorjunnan keinoja. Meluntorjunnan kannalta ongelma on siinä, kuinka kone- ja rakennesuunnittelu ja meluntorjuntatietämys saadaan tulevaisuudessa sovitetuksi yhteen.

Kuulonsuojainten käyttö

Tiloissa, joissa melua ei ole riittävässä määrin, kohtuullisin toimenpitein onnistuttu vaimentamaan ja työtä melun piirissä on pitempään suoritettava, on pakko turvautua henkilökohtaisiin kuulonsuojaimiin. Erikoislasivilla meluturvasuojana on eräs parhaimpia ja käytetään sitä nykyään aivan yleisesti. Se on todella hygieeninen ja tehokas. Erittäin tehokkaita ovat myös kuppimalliset kuulonsuojaimet, joita on käytettävä siellä, missä melun voima on erittäin suuri.

Henkilökohtainen työhön sijoitus

Tämän toiminnan tarkoituksena on lääkärin asiantuntemusta hyväksi käyttäen löytää joukostamme ne henkilöt, joiden kuuloelimissä on sellaista asianomaisen jo tietämää tai piilevää heikkoutta tai vikaa, etteivät he paljonkaan melua siedä. Tällä toiminnalla pyritään siis pelastamaan ne henkilöt melutyöltä, joille se ei sovi.

Säännöllinen kuulontutkimus

Säännöllisen kuulontutkimuksen tarkoituksena on selvittää miten työntekijän kuulokyky työpaikalla muuttuu melurasitteen vuoksi ja saatujen tulosten nojalla osoittaa kohteet missä ja missä määrin erilaisiin toimenpiteisiin on ryhdyttävä. Kuulonsuojelu eli meluntorjunta on kokonaisuutena erittäin laaja ja monivivahteinen kysymys, jota ei noin vain käden käänteessä ratkaista. Tärkein piste meluntorjunnassa on konesuunnittelija ja rakenteiden kohdalta tehdassuunnittelija. Näissä pisteissä tarvittaisiin meluntorjuntataitoa, mutta tänä päivänä ei sitä siellä käytännöllisesti katsoen vielä ole. Suunnittelussa tehtyjä virheitä on valmiissa tehdaslaitoksessa melkein mahdoton korjata. Suurillakin uhrauksilla saadaan asiaan liian myöhään paneuduttaessa melko vähän tuloksia.

Tähdenvälejä Inkeroisista

Vierailuja

Huomattavin syyskuun aikana tapahtuneista vierailuista oli OTK:laisten osuusliikkeitten myymälätarkastajien tutustumiskäynti uudelle kartonkitehtaalle. Tämän yli 50:een nousevan tarkastajajoukon lausui yhtiön puolesta tervetulleiksi dipl.ekon. Bertel A. Engblom. Yhtiötä sekä uutta tehdasta koskeneitten esitysten jälkeen opastivat rouvat Smolander, Burmeister ja Korri sekä neiti Torhamo vieraita tehdaskierroksella.

Osuuskauppaväkeä yhtiön uuteen kartonkitehtaaseen tutustumassa.

*

Ulkolaista väriä vieraitten joukossa edustavat tällä kertaa tanskalaiset. Heidän noin kolmeenkymmeneen nousseesta kartonginjalostajien ja -tukkukauppiaitten ryhmästä huolehtivat tekn.joht. Pentti A. Laakso ja dipl.ins. K. Sandelin.

Tanskalaisia kartonginjalostajia ja -tukkukauppiaita isäntineen virkailijakerhon portailla valokuvattuina.

Kymenlaakson kunnossapitoinsinöörien perinteellinen syysneuvottelu järjestettiin syyskuun lopulla Anjalan Paperitehtaalla. Isännyydestä vastasivat tekn.joht. Erkki Kivimäki ja ins. Ilpo Nevalainen. Kunnossapitomiehet tutustuivat myös uuteen kartonkitehtaaseen.

Kymenlaakson kunnossapitoinsinöörit kiertokäynnillä uudella kartonkitehtaalla.

*

TPK voittoisa

Tampellan Inkeroisten tehtaitten tehdaspalokunnan poikaosasto kunnostautui erinomaisesti Kymen läänin palokuntien poikaosastojen kalustokilpailussa Karhulassa 2. 10. 1966. Pojat voittivat kilpailun ajalla 1.12,4. Toiseksi tulleen Lappeenrannan VPK:n aika oli 1.14,4.

*

Nappulaliiga

Inkeroisten nappulaliigan voitti tällä kertaa Manchester'in joukkue. Tämän joukkueen pojat ovat etupäässä tehdasalueelta ja omakotialueelta. Lokakuun 9. päivänä vierailivat Tampellan Terän pojat Inkeroisissa pelaten kaksi ottelua. Pelit päättyivät Inkeroisten voittoon sekä tasapeliin.

*

Vuorotyö

Yhtiön piirissä työskentelee satoja henkilöitä vuorotyössä. Yön hiljaisina hetkinä hoitavat he tärkeitä tehtäviään, jotta koneitten keskeytymätön tuotanto olisi mahdollista. Kuvassa erään löysin väkeä uudella kartonkitehtaalla kuvattuina.

Tuokiokuva työpaikalta. Vasemmalta prässipoika P. Arvola, näytteenottaja M. Pohjonen, yläkoneenhoitaja R. Peltola, reservimies M. Koivula, vuorotyönjohtaja M. Härmä, massamies K. Martikainen, sylinterimies H. Honkalinna, alakoneenhoitaja E. Takala, rullamies K. Villa ja reservimies M. Kujanpää.

Virkailijakerhon vuosikokous

Tampellan Virkailijakerhon vuosikokouksessa 7. 10. -66 valittiin kerhon puheenjohtajaksi v. 1967 edelleen dipl.ins. T. Nyström. Johtokunnasta erovuorossa olleitten jäsenten tilalle valittiin dipl.ins. E. Kivimäki, merk. Veikko Jäppinen ja neiti Pirkko-Liisa Ruotjoki.

Kerhon tilintarkastajiksi valittiin ekon. C.-E. Stierncreutz ja merk. Veli-Matti Ruotjoki.

Lisäksi valittiin jäsenet juhla-, nais-, retkeily- ja urheilu-, valistus- ja pelitoimikuntiin.

Kokouksen puheenjohtajana oli varatuomari M. Kronholm ja sihteerinä neiti Leena Punkanen.

*

Tennistä

Kulunut kesä oli ilmojen puolesta ihanteellinen tenniksen harrastajille. Inkeroisissa pelattujen otteluiden lukumäärä oli 111. Lisäksi on tehty vierailumatka Kotkaan, josta voitto tuli kotiin. Tenniskerhon juniorit ovat kilpailleet Myllykoskella piirin mestaruuskilpailuissa. Mestaruuksia saavutettiin, mm. poikien kaksin- sekä nelinpelimestaruudet sekä tyttöjen nelinpelimestaruus. Karhulassa pelatuista Hopeamailakarsinnoista selviytyi Arto Perkka jatkokilpailuihin Helsinkiin. Kolme naispelaajaa osallistui piirin mestaruuskilpailuihin Kuusankoskella ja he toivat kaksi mestaruutta ja yhden toisen sijan kotiin.

Seuraavassa jokakesäiset ystävyysottelutulokset:

Inkeroinen — Enso-Gutzeit Kotkan tehtaat ..... 4—1
Inkeroinen — Myllykosken Verkkopalloseura .... 10—1
Inkeroinen — Joutseno Pulp ..... 4—7

Kerhon omat mestaruuskilpailut:

Voittajat:
Miesten kaksinpeli: Aarre Lahikainen
Naisten kaksinpeli: Nina Forsström
Miesten nelinpeli: Torsten Nyström — Erkki Kämäräinen
Naisten nelinpeli: Nina Forsström — Anna-Liisa Puonti
Sekanelinpeli: Torsten Nyström — Anna-Liisa Puonti

Syystasoitukset:

A-sarja, voittaja: Vesa Pukkila
B-sarja, voittaja: Toivo Kapanen

Kesäkuussa oli kerholla valmentajana Jaakko Suominen. Valmennettavia 28 kerhon jäsentä.

Uudet puuvillaverhot piristävät syyskotia. Tässä pirteää suomalaista ruutukangasta, joka sopii yhtä hyvin verhoksi kuin sängynpeitteeksikin. Pirkka- ja Fennica-puuvillat ovat kodin yleiskankaita, niissä on myös yksivärisiä.

Mustikkahaka Heinolan uusi kerrostaloalue

Heinolaan on muodostumassa uusi kerrostaloalue Rajakadun länsipuoliseen maastoon. Tämän uuden kerrostaloalueen muodostaminen on käynyt välttämättömäksi sen johdosta, ettei kaupungilla ole tällä hetkellä käytettävissä kovinkaan monta kerrostalotonttia. Kaupungin tulevaa kehitystä ajatellen uutta kerrostaloaluetta on pidettävä sijainniltaan edullisena. Tuleehan tätä aluetta lähelle ammattikoulun ja kauppaoppilaitoksen uudet rakennukset, eikä suunnitelmissa oleva keskuskansakoulukaan tule olemaan etäällä Mustikkahaasta. Alue on siis kaikin puolin lähellä keskustaa.

Mustikkahaka-alueen talot tulevat suunnitelman mukaan kehään Rajakadun ja Mäntytien muodostamaan ympyrään. Liikenneturvallisuuden kannalta sijoitus on erinomainen, sillä mainituilta kaduilta tulee vain lyhyet pistot kunkin talon parkkeerauspaikalle.

Rajakadun ja Mäntytien risteykseen tulee kaksikerroksinen liikerakennus. Mäntytielle edelleen mentäessä tulee ensin neljä tornitaloa ja sen jälkeen niinikään neljä kolmekerroksista asuntotaloa. Liiketalo mukaanluettuna tulee alueelle kaikkiaan yhdeksän rakennuksen käsittämä kerrostaloalue, jonka keskelle jää rauhoitettu puistoalue. Alustavasti on ollut sellaisia suunnitelmia, että kaksi ensimmäistä tornitaloa Rajakadulta lähdettäessä muodostettaisiin vanhusten asuintaloiksi. Tällaisen taloyhtymän muodostamiseksi on kaupunki tiedustellut mm. Heinolan kaupunkiseurakunnan mielipidettä.

Mäntytien ja Rajakadun ympäröimä uusi kerrostaloalue näyttää asemakaavan muutosesityksessä tällaiselta. Koko alueen pinta-ala on noin 10 hehtaaria.

Aktiivista työtä työturvallisuuden hyväksi Heinolassa

Heinolan tehtailla työturvallisuustoimikuntien työskentely muodostaa perustan työturvallisuustyölle. Toimikunnat ovat selluloosatehtaan, kartonkitehtaan, voimaosaston, kunnossapito-osaston, laboratorioiden ja Tambox-osaston. Toimikunnissa, joissa on insinöörikunnan, työnjohdon ja työntekijöiden edustajia, on monipuolista asiantuntemusta ja myös päätäntävaltaa, joka takaa joustavan toiminnan. Työturvallisuuden vaatimat suuremmat parannus- ja uudistustyöt päättää toimikuntien esitysten jälkeen tehtaan johto. Pääluottamusmies ja tehtaan sosiaalipäällikkö ovat mukana toimikunnissa. Toimikunnissa muodostuu läheinen kosketus työnantajapuolen ja työntekijäpuolen välillä, millä seikalla on todettu olevan merkitystä työturvallisuustyössä edulliseen suuntaan.

Työturvallisuustoimikuntien suorittamaa työtä turvallisuuden lisäämiseksi tullaan jatkamaan entiseen tapaan. Tulevaisuudessa tullaan entistä enemmän kiinnittämään huomiota niiden syiden poistamiseen, jotka ovat aiheuttaneet, tai jotka saattavat aiheuttaa tapaturmia. Tapaturmatilanteen kehitystä seurataan jatkuvasti. Tapaturmien lukumääristä, menetetyistä sairauspäivistä, sekä niistä syistä jotka aiheuttavat työtapaturmia laaditaan tilastoja. Tilastointia tullaan ensi vuoden alusta lähtien muuttamaan niin että matkatapaturmat tilastoidaan erikseen, samoin mahdollisen invaliditeetin tai kuoleman aiheuttaneet tapaturmat. Eräillä tehdasosastoilla on kartat joihin kaikki osastolla sattuneet työtapaturmat merkitään. Tällä kartalla, kun sitä on vuodesta vuoteen pidetty, näkyy selvästi osaston vaarallisimmat työkohteet. Sosiaaliosastolla on vastaava kartta, joka osoittaa ne kohteet, joissa työmatkatapaturmat ovat sattuneet. Tehtailla on laadittu suunnitelma torjunta- ja pelastustoimenpiteistä mahdollisten katastrofitapausten varalta ja soodakattilaosastolla on suoritettu lukuisia tarpeellisiksi katsottuja rakenteellisia suojelutoimenpiteitä.

Koneisiin ja laitteisiin kohdistuvan työturvallisuustyön ohella kiinnitetään jatkuvasti huomiota koko tehtaan henkilökuntaan kohdistuvaa työturvallisuuden valistus- ja tiedoitustoimintaa. Uusin toimintamuoto tällä alalla on työturvallisuustoimikuntien pöytäkirjojen julkipano työturvallisuusilmoitustauluille. Työturvallisuudesta puhuminen, valistus- ja tiedoitustoiminta on tärkeää, aiheutuuhan n. 80 % kaikista sattuneista työtapaturmista n.s. inhimillisistä syistä, huomaamattomuudesta, tietämättömyydestä t.m.s. joten jokaisen henkilön saaminen myötämieliseksi työturvallisuustyötä kohtaan ja huolehtimaan henkilökohtaisesta turvallisuudestaan kaikissa tilanteissa on tämän toimintamuodon päämäärä. Neljänkymmenen työnjohtajan suorittama kirjallinen työturvallisuuskurssi, samoinkuin osastoilla pidetyt työturvallisuuskurssit ja -harjoitukset ovat merkittävästi palvelleet työturvallisuustyötä. Vakuutusyhtiö Teollisuusvakuutuksen toimesta on kerran vuodessa suoritettu tehtaan kaikilla osastoilla työturvallisuustarkastukset — on pidetty työturvallisuuspäivät. Näitä päiviä tullaan edelleen jatkamaan, toimintamuotoja vuosittain vaihdellen.

Viimeiset työturvallisuuspäivät pidettiin lokakuun ensimmäisellä viikolla jolloin jokaisella osastolla suoritettiin tarkastus ja toimikunnan kokous pidettiin tarkastuksen jälkeen, jolloin tuoreeltaan voitiin tehdyistä havainnoista keskustella ja tehdä päätöksiä. Tietoisena siitä, miten valtavan kansantaloudellisen tappion tapaturmat aiheuttavat työajan menetyksinä, tarpeettomina kustannuksina, sairaalatiloja ja hoitohenkilökuntaa sitovina, tapaturman uhrin tulojen vähentäjänä puhumattakaan niiden aiheuttamista inhimillisistä kärsimyksistä, tehdään Heinolankin tehtailla jatkuvaa työturvallisuustyötä.

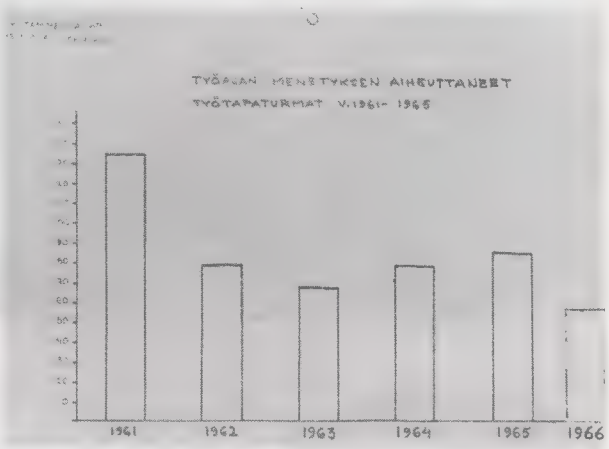

Työajan (yli 3 vrk) menetyksen aiheuttaneiden työtapaturmien lukumäärä vuosittain v. 1961–1966. V. 1966 tilanne on oletettu 10 kk:n tapaturmien perusteella.

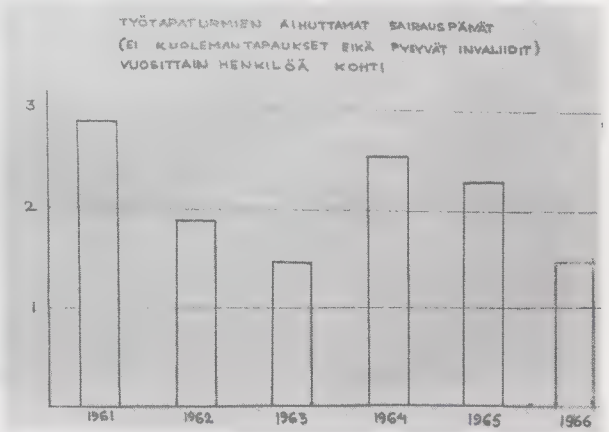

Työtapaturmien aiheuttamat sairauspäivät vuosittain yhtä tehtaiden palveluksessa olevaa henkilöä kohti.

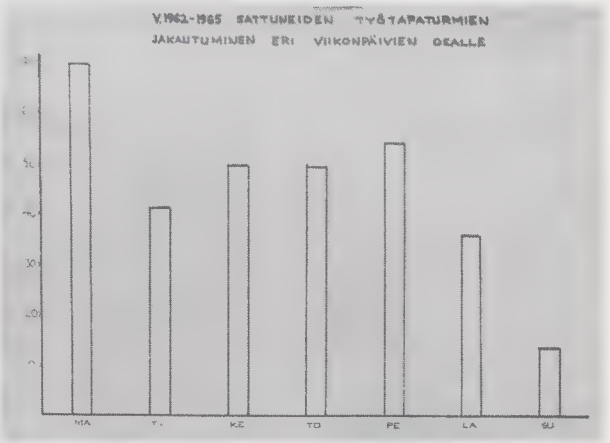

Sattuneiden työtapaturmien jakautuminen eri viikonpäivien osalle.

Kunnossapito-osaston työturvallisuustoimikunta. Vasemmalta Timo Koskinen, Väinö Inkinen, Taisto Värrälä pääluottamusmies, Tapani Vepsäläinen, Einari Havunen, Pauli Vainio, Jouko Mäkelä ja Simo Hangasluoma puheenjohtaja.

Selluloosatehtaan työturvallisuustoimikunta. Vasemmalta Taisto Värrälä, Hannu Mynttinen, Paavo Mäkinen, Olavi Valkama, Pentti Gröndahl, Erkki Rantanen, Pentti Nikamaa, Eino Kauppinen, Jaakko Juura, Matti Markkula, Olavi Linnakko, Carl-Erik Ek ja Jouko Mäkelä.

Tambox-osaston Heinolan tehtaitten työturvallisuustoimikunta kokouksessaan. Vasemmalta Heikki Hartonen, Kerttu Tammi, Reino Korhonen puheenjohtaja, Asko Lampinen ja dipl.ins. Jouko Mäkelä.

Tampella uusi mestaruutensa Heinolan puulaakijalkapallossa

Heinolan jalkapallomestaruuden ratkaisemiseksi tarvittiin uusintaottelu ja siinäkin vielä jatkoaika ennenkuin Tampella ja Högfors saivat selvää toisistaan. Suoritetussa ratkaisukamppailussa Tampella pystyi uusimaan mestaruutensa vaikka tällä kertaa kenttäpeliin kokonaisuutena katsoen Högfors oli enemmän painostavana puolena. Lopputulos oli jatkoajan jälkeen 4—3 Tampellan hyväksi. Tuomarina toimi hyvin Asko Muhos. Rajusta kamppailusta ei puuttunut dramaattisiakaan piirteitä, sillä heti ottelun alkuvaiheissa liukas kenttä muodostui Tampellan Timo Sammalkorven kohtaloksi ja hänet jouduttiin kuljettamaan sairaalaan jalka pahoin murtuneena.

Kentän liukkaudesta huolimatta saatiin hämärässä syysillassa nähdä erittäin hyvää jalkapalloilua molempien joukkueiden taholta. Yhteispelin taito osattiin, pallonhallinta oli olosuhteisiin katsoen varsin hyvää ja laukaisutilanteita käytettiin rivakasti hyväksi. Kentän reunamille kertyneet kummankin osapuolen kannattajat kannustivat pelaajia innokkaasti ja maukkaat tilanteet saivat jännityksen kohoamaan huippuunsa.

Kun Tampellan Sammalkorpi loukkaantui ottelun alkuvaiheissa, pääsi Tampella samalla 1—0 johtoon Paavo Miettisen laukauksella Högforsin pelaajien jäätyä aikailemaan puolustuksessa. Tampella painostikin ottelun alkuvaiheissa selvästi ja Keijo Piskonen lisäsi johdon 2—0:ksi saatuaan kauniin pistosyötön. Tilanne haiskahti kyllä hieman paitsiolta. Vähitellen Högforskin sai rivinsä koottua ja kehitti lujan painostuskauden, jota jatkuikin sitten melkein koko ajan ensimmäisen puoliajan loppuun. Hannu Koskinen laukaisi hallitusti kavennuksen 2—1 ja ottelu tasoittui 2—2:een, kun Mikko Kautonen pääsi tuikkaamaan maalivahdilta lipsahtaneen liukkaan pallon alanurkasta sisään.

Högforsilla oli hyvä peliote myös toisen pelijakson alussa, mutta Tampella teki välillä nopeita hyökkäyksiä, joista eräs tuottikin tuloksen. Seppo Särki laukaisi kauniisti ylärivan kautta verkkoon 3—2. Högfors intoutui sen jälkeen rajuun yritykseen ja painosti lujasti, mutta Tampellan puolustus selvitti hyvin vaikeatkin tilanteet. Muutamaa minuuttia ennen varsinaisen peliajan päättymistä Högforsin Hannu Aallon luja maakuti yllätti kuitenkin Tampellan maalivahdin ja pallo upposi alanurkasta vastustamattomasti perille. Ottelu oli tasan 3—3.

Näin jouduttiin pelaamaan 2×15 minuutin jatkoaika. Tampella sai nyt jälleen hyvän otteen hyökkäyspeliinsä ja Keijo Piskonen sijoitti Högforsin maalilla syntyneestä ruuhkasta pallon läheltä verkkoon 4—3. Tampella vetäytyi johtomaalin turvin puolustukseen ja vaikka Högforsilaiset painostivat ankarasti, pallo ei löytänyt tietään Tampellan maaliin. Högforsin joukkueella oli epäonneakin, sillä Seppo Helmisen luja laukaus osui yläripaan ja lisäksi oli Tampellan maalilla monia muita huippuvaarallisia tilanteita.

Mestaruutensa uusineesta Tampellan joukkueesta palkittiin parhaana Seppo Särki ja Högforsin joukkueesta Hannu Aalto. Puulaakisarjan maalisepon palkinto ojennettiin Tampellan Jussi Lepälle, jonka tilille kertyi pelikauden aikana 7 maalia. Mestarijoukkue sai kiertopalkinnon ja jokaiselle pelaajalle annettiin mestaruuslusikat.

Tampellan joukkue: Seppo Kokko, Paavo Miettinen, Pekka Värrälä, Tauno Röksä, Paavo Partanen, Timo Sammalkorpi (Markku Pöllänen), Leo Pesonen, Jussi Leppä, Keijo Piskonen, Seppo Särki ja Olli Laakso.

Högforsin joukkue: Matti Suvaste, Mikko Kainulainen, Sakari Nieminen, Tenho Montonen, Leo Finska, Seppo Helminen, Hannu Koskinen, Vesa Ketola, Alpo Veikkolainen, Hannu Aalto ja Mikko Kautonen.

Puulaakijalkapalloilun A-sarjan lopullinen taulukko muodostui seuraavaksi:

Tampella I	5	4	1	0	20— 6	9
Högfors I	5	3	1	1	19— 7	7
Reponen	4	2	0	2	10— 9	4
Högfors II	4	0	1	3	2— 7	1
Kaupunki	4	0	1	3	1—23	1

Sarjasta luopui Huber, joka putosi B-sarjaan. A-sarjaan nousi ItäPoRe.

B-sarjan lopputaulukko

ItäPoRe	5	4	1	0	36— 8	9
Faneri	5	3	1	1	27— 7	7
Tampella II	5	3	1	1	17— 8	7
Autoliikkeet	5	2	0	3	14—19	4
Tampella III	5	1	1	3	12—20	3
Konepaja	5	0	0	5	1—45	0

Laboratorioiden työturvallisuustoimikunta. Vasemmalta Kauko Halila, Päivi Wickström, Kerttu Seivo, Jouko Mäkelä, Olavi Linnakko, Keijo Kinninki puheenjohtaja, Aarne Koikkalainen, Erkki Valdén ja Erkki Lehtonen.

Yllätyksiä yhtiön mestaruuskilpailuissa

Heinolaan suunnistusmestaruus
Tekstiili vei jalkapallomestaruuden

Yllätyksellisiin lopputuloksiin päättyivät yhtiön suunnistus- ja jalkapallomestaruuskilpailut syyskuun 24—25 päivinä Heinolassa. Heinolan tehtaitten suunnistusjoukkue, joka viime vuosina pidetyissä yhtiön suunnistusmestaruuskilpailuissa oli ollut kolmantena eli viimeisenä, voitti tällä kertaa kilpailun. Konepajan jalkapallojoukkue, joka vuodesta vuoteen oli voittanut yhtiön jalkapallomestaruuden, jätettiin viimeiseksi.

Kilpailut sujuivat hyvän urheiluhengen vallitessa. Syksyinen sade, lammikkoinen ja liukas jalkapallokenttä olivat tunnusomaiset tämänvuotisille yhtiön mestaruuskilpailuille.

Suunnistuskilpailu

Ratamestarit Esko Vääränen ja Aulis Pessala olivat tehneet suunnistusradan Lusin kylän maastoon, jossa Tampellan kilpailun yhteydessä kilpailtiin myös Heinolan Iskun suunnistusmestaruuksista. Tihkusateessa suoritettu kilpailu oli tuloksiltaan hyvä ja tasaväkinen. Heinolan kuuden parhaan suunnistajan tasaisuus ratkaisi joukkuevoiton.

Joukkuekilpailu

1. Heinola	.....	7.51.35
2. Inkeroinen	.....	8.43.37
3. Tampere	.....	9.29.49

Mieskohtainen kilpailu (8 km)

1.	O. Tolppanen	Tampere	1.05.58
2.	H. Vainonen	Inkeroinen	1.06.14
3.	J. Juura	Heinola	1.09.24
4.	M. Salokannel	Inkeroinen	1.12.04
5.	O. Oksanen	Heinola	1.13.13
6.	J. Lahti	„	1.13.32
7.	L. Bergqvist	Inkeroinen	1.16.09
8.	J. Suutarinen	Tampere	1.18.20
9.	J. Lindberg	Heinola	1.18.28
10.	E. Nieminen	Tampere	1.20.07
11.	S. Rajanen	„	1.21.29
12.	S. Mänttäri	Inkeroinen	1.22.26
13.	A. Pystynen	Heinola	1.26.30
14.	M. Savinen	„	1.30.28
15.	A. Kivinen	Inkeroinen	1.50.50
16.	U. Sorjonen	„	1.54.54
17.	V. Jokimies	„	1.58.52
18.	T. Diehl	Tampere	2.08.57
19.	H. Mykrä	Heinola	2.13.30
20.	P. Pyörtänö	Tampere	2.14.58
21.	T. Görnman	„	2.23.03

Heinolan suunnistajien vilkas osanotto paikallisiin harjoituskilpailuihin oli antanut lisää kilpailutottumusta ja toi kauniin velvoittavan voiton.

Jalkapallo-ottelut

Vuorottelun perusteella kohtasivat lauantaina pelatuissa alkuotteluissa Inkeroisten ja Heinolan joukkueet sekä Konepajan ja Tekstiilitehtaitten joukkueet.

Inkeroinen — Heinola

Varsinainen peliaika päättyi tulokseen 2—2 puoliaika 1—1, eikä paremmuus ratkennut jatkoajallakaan, jonka päättyessä tilanne oli 3—3. Vuorotellen rangaistuspotkuja ampumalla koetettiin saada ottelu ratkaistua, mutta lopulta ei auttanut muu kun turvautuminen arvan heittoon. Inkeroinen oli onnekkaampi ja pääsi loppuotteluun.

——→

Heinolan ja Tampereen parhaat suunnistajat Ossi Tolppanen oikealla ja Jaakko Juura.

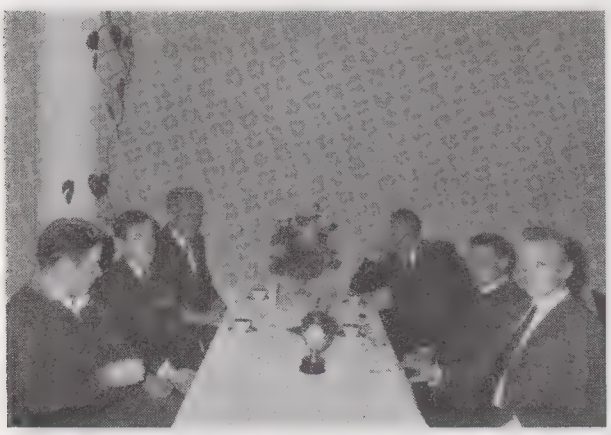

Voittoisa Heinolan suunnistusjoukkue ja kiertopalkinto. Oikealta Jorma Lahti, Aimo Pystynen, Mikko Savinen, Jaakko Juura, Jarkko Lindberg ja Onni Oksanen.

Tampellan urheilujoukkueiden johtajia. Vasemmalta Pentti Ropponen, Olavi Linnakko, Kaleva Anttila, Erkki Sjöström ja Niilo Eerola. Oikealla Inkeroisten jalkapallojoukkueen varamies Aarre Lahikainen.

Tampellan jalkapallomestaruuden voittanut tekstiilitehtaitten joukkue.

Inkeroisten joukkue vei hopeamitalin.

Heinolan joukkue, joka tuli kolmanneksi.

Sysmän abiturientit tehdaskäynnillä

Tampella Tänään lehti sai Sysmän Yhteiskoulun abiturienteiltä abi Tiia Rikmanin kirjoittaman kirjeen, jossa kiitetään syksyisestä iltapäivähetkestä Heinolan tehtailla. Kirjoittaja mainitsee lähettävänsä pienen, joskin villin Pegasoksen laukkaaman jutun käynnistä ja kuvaa kirjeessään kiinnittäneensä huomiota tehtaassa vallitsevaan, sanoisiko, hymyilevään, ilmapiiriin.

Keskeneräinen sinfonia muutamalle torvelle parille harpulle ja hyvähermoiselle orkesterinjohtajalle

alkusoitto:

Syyskuiset tienposket rehottivat kultaista koivumetsää. Samaa metsää uiskenteli osaksi riisuttuna Heinolan Tampellan tehdaskompleksia kohti.

Pieni tuulen poikanen (8 beaufortin) puhalsi kampauksen tuulenpesää muistuttavaksi pehkoksi, kohotteli epäilyttävästi hameenhelmoja ja vei mennessään tuoksut, joita pahinta odotellen nuuskimme.

johdanto:

Kokoushuone oli miellyttävän hiljainen. Vain vaimeat huohotukset, hien hiljainen tippuminen ja kiihtyneet valtimonlyönnit, jäseniin ottaneen kierreportaiden nousun jälkeen, rikkoivat sen rauhaa. Kaukainen koneiden jyske sai aikaan vaikutelman Tyynellämerellä seilaavasta valtamerihöyrystä. Ja oven päällä vilkkuva merkkivalo tuntui varoittavan uhkaavasta haaksirikosta — katsoimme salaa reagoivatko muut ja näkyikö missään pakenevia rottia. Kaikki näytti rauhalliselta. Oppaamme hosui pahemmin hermostumatta karttakepillä kauemmaksi meitä yrittäessämme saada sormituntumaa tehtaan upeaan pienoismalliin, jonka ryöstösuunnitelma myöhemmin pyöri mielessämme, kun piirustustunnilla liimasimme 3 kertaa kaatunutta wc-autotallin pienoista seinää pystyyn. Luokkatoverimme tuijottivat silmä kovana tuotannon kohoavia lukuja, loihtivat silmiensä eteen Kenian neekereitä, ja palasivat maan pinnalle silmä kirkkaana kuullessaan limonaatitarjoilusta.

teema:

Ja sitten me ravasimme läpi tehdassalien. Me kiipesimme kilometreittäin portaita ja sadattelimme joka kerroksen kohdalla hissiä. Me haistoimme ja tunnistimme tutun pilaantuneen kananmunan hajun, jota sivistyneemmin rikkivedyksi kutsutaan. Seisoimme selkä tuuleen ja taivastelimme valtaisia puruvuoria.

forte:

Melu iski vasten kasvojamme. Vesi kohisi, koivunrungot ryskyivät, salamankaltaiset valot välähtelivät: tunnelma oli todella infernaalinen. Huusimme toistemme korviin emmekä kuulleet mitään. Puhkesimme kolkkoon, hysteeriseen nauruun, ja ajattelimme ääneen murhaavia ajatuksia koululaitoksesta, saksan kieliopista ja vihannesdieetistämme. Ja sitten ryhdyimme suunnittelemaan salapoliisirompsua, jossa murhaaja työntäisi uhrinsa koivupöllien sekaan. Uskaltamatta enempää juoksimme vettä roiskuttaen ulos.

pianissimo:

Kojetaulut täyttivät koko seinän. Mittarit rapsahtelivat, merkkivalot eivät (onneksemme) välähdelleet, neulat piirsivät hitaasti siroa graafista viivaa. Suuret aivot työskentelivät ja me katsoimme mykkinä kunnioituksesta ja kateudesta. Tässä vaiheessa (6. kerros) oppaamme pyyhki salavihkaa hikeä otsaltaan, muistellen kai haikeasti ollutta ja mennyttä ruokatuntia. Tehtaan sydämestä meidät luotsattiin eteisen kautta laskimoon ja tutkimaan toisia elintärkeitä sisuskaluja.

Tehdassalin vastakiilloitetut metalliputket muistuttivat lähinnä moderneja veistoksia, ne kiemurtelivat tehtaan vatsassa paksu-, ohut- ja umpisuolimaisina rykelminä. Kuumuus lehahti vastaamme lähes sademetsämaisena. Riisuimme hatun, käsineet, kravatin ja päällystakin ja tungimme nopeasti päällimmäiset villapöksyt palttoon taskuun. Ajattelimme hikisinä uimapukua.

Horjuimme ylös filmaattisia rautaportaita. Toverit työnsivät ja vetivät meitä korkealle lattian yläpuolelle rakennetulle välikatolle, johon kai rakennusaineen puutteessa oli jätetty ammottavia reikiä. Kuljimme vapisten oppaan jalanjäljissä, senjälkeen kun meille oli tullut melkein hätä käteen, pudottuamme polvea myöten rautaverkon läpi. Luokkatoverimme sanoivat maailman menettäneen meissä varteenotettavia spagettitaiteilijoita, mutta me arvelemme heidän kyllä tarkoittaneen TRAPETSI-taiteilijoita (he olivat jo poissa tolaltaan odottaessaan kurkku kuivana limonaadia).

adagio:

Paperikone oli kuin omakotitalo. Se oli suuri ja sen kyljissä oli ikkunoita. Me kuljimme ja kuljimme sen ohi eikä se tuntunut ollenkaan lyhenevän. Luokkatoverimme menettivät kokonaan toivonsa, ja koettivat heittäytyä pienien trukkien, jotka kuljettivat pieniä parin tonnin painoisia paperirullia, alle. Mutta me nauroimme heille pahansuovasti ja litistimme kiinnostuneina nenämme ikkunoihin. Melko kalpeaksi muuttunut opas kiskoi kuitenkin meidät, pahinta pelästen, törkeää lievempää väkivaltaa käyttäen, käsipuolesta pihamaalle, sopottaen itsekseen psykopaateista ja hermotableteista. Miksi?

finale:

Luokkatoverimme istuivat jo autossa apaattisessa väsymys-limonaatitilassa. Me hymyilimme vinoa sisäänpäinkääntynyttä hymyä ja puristelimme onnitteluksi toistemme käsiä. Auton takaikkunasta näimme jo ohuen, mutta voimistuvan savukiehkuran nousevan tehdasrakennusten välistä...

Tekstiilitehtaat — Konepaja

Tekstiilitehtaat voittivat 2—1 puoliaika (0—1). Myös tämä ottelu käytiin tasaväkisyyden merkeissä.

Heinola ja Konepaja

pelasivat sunnuntaina ottelun jossa ratkaistiin 3. ja 4. sijat. Heinola voitti 1—0, joka oli myös puoliajan tulos. Konepajan joukkueella oli toisella puoliajalla painostuskausia, mutta Heinolan puolustus ei ollut yllätettävissä.

Tekstiili — Inkeroinen 3—0 puoliaika 1—0

Mestaruuden voittanut Tekstiilitehtaitten joukkue oli voimakkaampi ja kokeneempi. Ensimmäisellä puoliajalla tapahtui Inkeroisten maalivahdille kohtalokas lipsahdus Tekstiilin saadessa "lahjaksi" maalin. Tämä olikin tasaisen ensimmäisen puoliajan ainoa maali. Toisella puoliajalla Tekstiili painosti tehden kaksi maalia.

Kaikki ottelut tuomitsi Jaakko Hietaniemi.

Tekstiilitehtaitten joukkueessa pelasivat: Kalevi Helminen, Kalevi Toivonen, Risto Mäkelä, Arto Kallio, Ismo Vilenius, Erkki Lehtinen, Otto Salminen, Risto Seesvuori, Erkki Jokisalo, Ari Vallenius, Reijo Jokinen ja Antti Kiviniemi.

OSASTOT VIESTIKILVASSA

Tampellan Heinolan tehtailla on loppukesän ja syksyn aikana ollut erittäin vilkasta osastojen välistä urheilutoimintaa. On pelattu pesä- ja jalkapallosarjat sekä juostu myös viestiä, kun voimaosaston innokkaimmat urheilumiehet haastoivat toiset osastot. Viesti juostiin tehdasalueen teillä ja kentillä. Juoksemista kunnon kohottamiseksi harrastetaan nykyisin vähänlaisesti. Tämän huomasi kun seurasi raskaan matkan viimeisiä metrejä. Taival oli tällöin perin raskas monelle juoksijalle. Ensi syksynä juostanee uudelleen mutta paremmin harjoitelleina. Tambox on aina menestynyt hyvin osastojen välisissä kilpailuissa ja sai nyt tuntea voittamisen riemun.

Joukkuetulokset: 1) Tambox 22.20, 2) Kartonkitehdas 22.22, 3) Voimaosasto 22.49, 4) Konekorjaamo 23.30, 5) Massatehdas 24.13.

Parhaat yksityisajat: 1) Juura J. 1.55, 2) Lahti J. 1.59, 3) Mykrä H. 2.01, 4) Heikkinen S. 2.03, 5) Keränen A. 2.05, 6) Ryhänen K. 2.05, 7) Lunkka M. 2.06, 8) Erola E. 2.06, 9) Vuohelainen E. 2.07, 10) Pystynen A. 2.09, 11) Leppä J. 2.09, 12) Enden H. 2.10, 13) Laitinen J. 2.10, 14) Louhelainen R. 2.11, 15) Lindberg J. 2.11, 16) Hakala V. 2.11, 17) Toikka K. 2.11, 18) Hämäläinen P. 2.13, 19) Hiltunen T. 2.13, 20) Kolkka T. 2.14, 21) Laitinen P. J. 2.14, 22) Mykrä J. 2.14, 23) Pitkänen V. 2.15, 24) Toikka H. 2.17, 25) Honkanen A. 2.17, 26) Paasonen E. 2.17, 27) Toiviainen K. 2.18, 28) Utti R. 2.18, 29) Enden A. 2.19, 30) Kosonen I. 2.19, 31) Savinen M. 2.19, 32) Nyman J. 2.19, 33) Kuivamäki K. 2.19, 34) Järvinen O. 2.20, 35) Sundqvist S. 2.20, 36) Rastas P. 2.23, 37) Kekkonen V. 2.24, 38) Toivanen T. 2.25, 39) Salo S. 2.27, 40) Vahteristo T. 2.27, 41) Gråsten J. 2.28, 42) Röksä T. 2.29, 43) Tuomala R. 2.29, 44) Laitinen P. T. 2.29, 45) Mynttinen H. 2.33, 46) Parviainen J. 2.36, 47) Huttunen T. 2.38, 48) Lehtonen A. 2.40, 49) Hämäläinen V. 2.53, 50) Tumanto M. 2.59.

Viesti on alkanut . . .

Osastojen välisen 10x700 m:n viestinjuoksun voittanut Tamboxin joukkue.

. . . ja päättynyt Tamboxin niukkaan voittoon. Kartonkitehtaan joukkue toisena.

Puolukkaretkellä

Heinolan tehtaitten selluloosatehtaan henkilökunta on vuosittain tehnyt yhteisen puolukkaretken. Kun tänä vuonna selluloosatehtaalla suunniteltiin puolukkaretkeä, tehtiin päätös kutsun lähettämisestä myös naapureille — kartonkitehtaan väelle. Retkeen osallistui 80 Tampellalaista.

Puolukkapaikat oli jo aikaisemmin tiedusteltu Viipiän järven maastosta Tampellan omistamilta mailta. Viipiän järven kämppä oli marjamiesten tukikohtana ja kahvinkeittopaikkana. Aurinkoinen sää teki marjojen poimimisen miellyttäväksi. Vitamiinipitoisia marjoja kertyi koreihin ja ämpäreihin melkoiset määrät ja kaikki retkeläiset olivat tyytyväisiä sunnuntaipäivän viettoon.

Tyytyväisiä "marjamiehiä". Rauha Vainio ja Aino Kakkonen ovat saaneet marjat poimituiksi ja ovat saapuneet kahvinjuontipaikalle.

Syksyinen metsä on antanut satonsa. Kotiinlähtöä odottelemassa Pentti Halla Helga rouvansa ja Jorma Jokisen kanssa.

Rytmä marjaretkeläisiä odottamassa kuljetuksen alkamista Plaaninmäellä.

Marjamiehet jotka viihtyivät hyvin myös kahvinjuontipaikalla. Ins. Markkula ja ylityönjohtaja Mukula Jaana tyttärensä kanssa.

Tennisottelu Nordström-yhtymä — Tampellan Heinolan tehtaat

Nordström-yhtymä voitti tennisottelun Tampella Oy:n Heinolan tehtaita vastaan 2. 9. 1966 Heinolassa. Kilpailusta muodostui erittäin tasaväkinen ja jännittävä Heinolan tehtaiden ottaessa heti aluksi johdon 2—0. Jännittävien ja vaiherikkaiden nelinpelien jälkeen oli tilanne 2—2, missä vaiheessa Heinola asetti pelikentälle "taktillisen reservinsä". Mutta sekään ei auttanut ja niin oli Nordström voittanut ottelut luvuin 3—2 saaden täten toisen kiinnityksen kiertopalkintoon.

Pelien jälkeen nautitun yhteisen illallisen kuluessa puhui Heinolan tehtaitten isännöitsijä dipl.ins. H. Klemetti korostaen tällaisten ystävyysotteluiden merkitystä sekä henkilökunnan fyysillisen kunnon ylläpitäjänä että myös merkittävänä apuna kanssakäymisessä liiketoiminnassa. Johtaja Klemetti luovutti kiertopalkinnon Nordström-yhtymän joukkueen kapteenille, kapt.ltn. L. Örölle, joka myös kiitti joukkueen puolesta rehdistä ja hyvästä pelistä. Johtaja M-R. Nordström käytti vielä puheenvuoron yhtyen sanoissaan johtaja Klemetin toteamukseen, että yhteydenpito tenniksen merkeissä on samalla yhteydenpitoa paljon laajemmassa mielessä monivuotiseen liikekumppaniin ja täten tennis osaltaan vahvistaa vanhoja kauppasuhteita.

Tulokset:

Hangasluoma, S T. — Örö, L N. 7—5, 6—3. Lavonius, T T. — Nordström, M-R 7—5, 6—4. Hangasluoma, S & Klemetti, H T. — Örö & Kallioinen 1—6, 5—7. Lavonius & Linnakko T. — Nordström & Andersson 6—4, 4—6, 2—6. Järvelä, T T. — Kallioinen, V N. 1—6, 3—6.

Kahvi maistuu myös autonkuljettajalle. Oikealla marjaretken järjestäjä ylityönjohtaja Pentti Gröndahl.

Heinolan tehtaiden palkintokaappi oli lokakuun alussa, kesän kilpailukauden päätyttyä tämän näköinen. Kaapissa on sekä palokunnan että eri urheilulajien harrastajien saamia arvokkaita kiertopalkintoja.

Tampellan Heinolan tehtaitten henkilökunnan

HARRASTUSKÄVELY- JA HIIHTOKILPAILU

ALKOI 1. 10. 1966 JATKUEN 18. 3. 1967 SAAKKA.

HARRASTUSKILPAILUN SÄÄNNÖT:

1. Kilpailuun on osanotto-oikeus kaikilla Oy Tampella Ab:n Heinolan tehtaitten palveluksessa olevilla, sekä niillä perheenjäsenillä, jotka eivät ole muiden palveluksessa. Alle 15 v. lapset kilpailevat omassa sarjassaan.

2. **Kilpailureitit ja -ladut**

   Reitti 1. (6 km) Rautsalo—Reumasairaala. Päätepiste polulla 100 m tien oikealla puolella.
   Latu 2. Rautsalon latu (5 km) lähtöpaikka tuotevaraston luona.
   Latu 3. Rautsalon latu (10 km) lähtöpaikka tuotevaraston luona.
   Reitti 4. Heinolan urheilukenttä—Syvälahden tienhaara (10 km).
   Reitti 5. Rautsalo—Syvälahden tienhaara (13 km).
   Ladut 6 ja 7. Heinolan Iskun 5 km:n ja 10 km:n ladut.
   Latu ja reitti 8. Ilvespolkua rautatiesillalta Salijärven läheisyyteen (10 km).
   Latu ja reitti 9. Rautatiesillalta Vierumäen urheiluopistolle (25 km)
   Latu ja reitti 10. Heinolan urheilukentältä—Komostenkylään (8 km).
   Latu 11. Kaivannon maastoon merkitty (5 km) latu.
   Reitti 12. Asunnolta Rautsaloon.

3. Kokeilumielessä huomioidaan myös joko matka työpaikalle tai paluu sieltä (reitti 12).

4. Matkaksi saa laskea myös edestakaisen suoran matkan asunnolta latujen lähtöpaikoille. Jos vastaavasti matka kotoa ei täytä merkittyä matkaa tulee merkitä todellinen kävelymatka.

5. Kilpailussa otetaan huomioon ainoastaan yksi matka vuorokautta kohti.

6. Käynnit merkitään latujen ja reittien varsilla tai niiden päätepisteissä oleviin kirjoihin sekä lisäksi henkilökohtaiseen tarkastuskorttiin, joita on saatavana tehdasosastoilla ja sosiaalitoimistossa.

7. Vierumäellä hiihdettäessä ei saa merkitä nimeä Myllyojan ladun varrella olevaan kirjaan.

PALKINNOT:

1. Kilpailussa arvotaan yhtiön palveluksessa olevien yli 200 km hiihtäneiden miesten kesken kaksi ja yli 150 km hiihtäneiden naisten kesken yksi 10 päivää kestävä lomamatka Lappiin Yllästunturille. Edellisenä vuonna lomamatkan saaneet eivät osallistu arvontaan.

2. Vähintään 50 km hiihtäneiden henkilökuntaan kuuluvien sekä 15 vuotta täyttäneiden perheenjäsenten kesken arvotaan 3 kpl rannekelloja, 10 paria suksia ja 10 paria suksisauvoja.

3. Alle 15 vuotisten lasten sarjassa arvotaan 50 esinepalkintoa, joista 20 paria suksia ja 20 paria suksisauvoja ja 10 kpl lusikoita. Jokaisesta hiihdetystä 50 km:n taipaleesta saa yhden arvan (esim. 300 km = 6 arpaa). Kukin kilpailuun osallistunut voi arvonnassa saada vain yhden palkinnon.

Oy TAMPELLA Ab
Heinolan tehtaat

VAINAJIA

LAURI AHONEN

Syyskuun 6 päivänä kuoli entinen laitosmies Lauri Olavi Ahonen. Hän oli syntynyt 30. 7. 1913 Messukylässä, tullut 8. 10. 1928 Lapinniemelle ja siirtynyt 1. 11. 65 eläkkeelle.

KALLE LEPPÄLÄ

Elokuun 27 päivänä kuoli konepajalainen Kalle Nikolai Leppälä. Hän oli syntynyt 11. 10. 1904 Keuruulla, tullut Tampellaan 27. 11. 1928.

ASSER ELORANTA

Syyskuun 2 päivänä kuoli eläkeläinen Asser Samuel Eloranta. Hän oli syntynyt 26. 8. 1901 Tampereella, tullut Tampellaan 18. 1. 1935 ja siirtyi 23. 8. 1962 eläkkeelle.

LYYLI KUUSI

Syyskuun 5 päivänä kuoli konepajalainen Lyyli Kaarina Kuusi. Hän oli syntynyt 8. 5. 1907 Messukylässä, tullut Tampellaan 22. 7. 1946.

ALMA HAAVISTO

Syyskuun 11 päivänä kuoli eläkeläinen Alma Haavisto. Hän oli syntynyt 23. 8. 1892, tullut Tampellaan 13. 6. 1924, siirtynyt eläkkeelle 1. 7. 1954.

TEODOR KOSKINEN

Syyskuun 13 päivänä kuoli Vilhelm Teodor Koskinen. Hän oli syntynyt 9. 8. 1892 Ruovedellä, tullut Tampellaan 25. 5. 1910, siirtynyt eläkkeelle 9. 6. 1947.

JALO KONTTILA

Syyskuun 22 päivänä kuoli pellavalainen Jalo Pietari Konttila. Hän oli syntynyt 30. 7. 1925 Nivalassa, tullut Tampellaan 7. 2. 1949.

NIILO MUOTINEN

Lokakuun 1 päivänä kuoli eläkeläinen Niilo Aleksanteri Muotinen. Hän oli syntynyt 13. 9. 1895 Tampereella, tullut Tampellaan 25. 10. 1943, siirtynyt eläkkeelle 31. 8. 1965.

HELMI PUTTONEN

Lokakuun 6 päivänä kuoli entinen kutoja Helmi Helena Puttonen. Hän oli syntynyt 5. 1. 1912 Längelmäellä, tullut Lapinniemelle 18. 3. 1958.

HILDA NURMELA

Lokakuun 10 päivänä kuoli entinen raitaisten luoja Hilda Nurmela. Hän oli syntynyt 8. 12. 1883 Kangasalla, tullut Lapinniemelle 20. 6. 1901 ja siirtynyt 1. 3. 1953 eläkkeelle. Palveli yhtiötä yli 51 vuotta.

URHO VALTOLA

Lokakuun 20 päivänä kuoli eläkeläinen Urho Lauri Valtola. Hän oli syntynyt 27. 10. 1891 Helsingissä, tullut Tampellaan 2. 1. 1907, siirtynyt eläkkeelle 18. 9. 1963.

JENNY KETTUNEN

Lokakuun 22 päivänä kuoli eläkeläinen Jenny Matilda Kettunen. Hän oli syntynyt 7. 1. 1891 Tampereella, tullut Tampellaan 14. 8. 1919, siirtynyt eläkkeelle 1. 4. 1958.

ERÄS ANKEA MUISTO

Nukkui lapseni pois varhain,
siksi mielin karvain,
lasken hänet santaan —
tuonelan virran rantaan.

Auki on nyt haudan ovi.
Kovin pakoittaapi äidin povi.
Alla tuskan surun,
antaa isäkin kullan murun.

Ei viihtynyt lapsi ilona isän,
äidille paisteena päivän.
Elit meille vain kultaisen aamuhetken,
kun jo aloitit taivaan retken.

Luoja lapsen mulle hetkeksi antoi,
enkel'kuoroon hänet kohta kantoi.
Siellä harpun hyryyn lapseni herää,
Luoja omansa kun ympärilleen kerää.

Jalmari Niemi

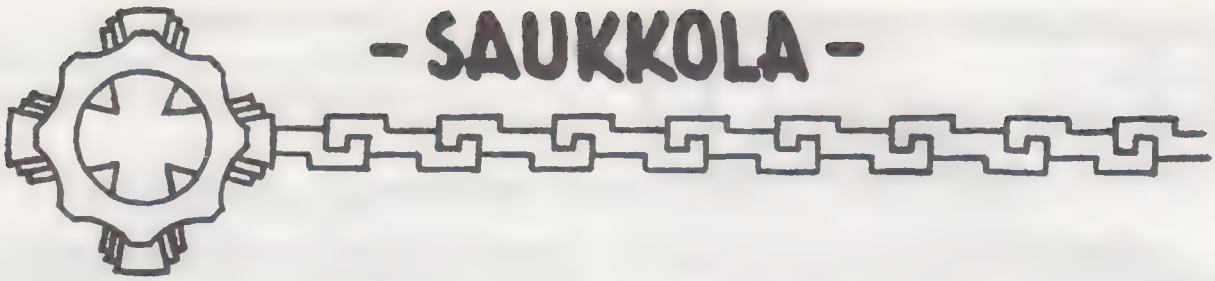

Saukkolan syystoimintaa

Kun syksyn kerhotoiminta Saukkolassa oli päässyt vauhtiin, voitiin todeta, että muutama kerho oli lopettanut toimintansa. Uusia kerhoja on kuitenkin syntynyt täyttämään lopettaneiden jättämät aukot.

— Virsu-kerhon suosiollisella myötävaikutuksella saatiin Pekolaan pikkupojille oma kerho, Santerit. Kerho kokoontuu torstaisin klo 18.

— Toinen uusi kerho on optimistikerho. Kerhon nimi ei viittaa tiettyyn mielenlaatuun, vaan maailman suosituimpaan purjeveneluokkaan. Optimistijollia on nimittäin jo Suomessakin rekisteröity pitkälle yli 2000 kpl. Kerhon toiminta keskittyy tämän talven aikana muutaman jollan rakentamiseen. Ensi kesänä voivat kerholaiset sitten opetella purjehduksen alkeita omilla jollillaan. Kerhoon voivat liittyä kaikki asiasta kiinnostuneet tytöt ja pojat. Kerho kokoontuu torstaisin Lapinniemenkatu 1:n kerhohuoneessa klo 18.

— Tampellan juhlatalon alakerrassa kokoontuvat Saukot ovat ottaneet ohjelmaansa radiorakentelun. Tällä hetkellä on rakentelun alla stereovahvistimet. Tiistaisin kokoontuvat Saukot ottavat myös ilomielin uusia asianharrastajia mukaansa.

Kilpailutoiminta

— Syksyn kilpailutoiminta alkoi yleisurheilukilpailuilla Sorsapuiston kentällä 20. 8. Tuloksia:

60 m alle 13 v: 1) Markku Korkea-Aho, 2) Matti Rähmönen.

60 m alle 15 v: 1) Jorma Nieminen, 2) Jukka Sorsakivi.

100 m alle 17 v: 1) Mikko Hermiö 13,2, 2) Seppo Frondelius 13,3.

100 m yl.: 1) Timo Peltonen 11,9.

400 m alle 17 v: 1) Pentti Nieminen 75.0, 2) Kari Lahtinen 87.0.

400 m yl.: 1) Veijo Koskinen 62.1.

1000 m 13—15 v: 1) Jorma Nieminen, 2) Petri Nissinen.

1000 m 17-yl.: 1) Kari Lahtinen

Kuula 13—15 v: 1) Reino Nieminen 4.96, 2) Kari Vallenius 4.92.

Kuula 17—yl.: 1) Timo Peltonen 12.58, 2) Hannu Vuohio 9.60.

Pituus 13—15 v: 1) Jorma Nieminen 4.44, 2) Matti Rähmönen 3.99.

Pituus 17—yl.: 1) Mikko Hermiö 5.50, 2) Seppo Frondelius 5.02.

Keihäs 17—yl.: 1) Timo Peltonen, 2) Hannu Myllynen.

Seiväs 17—yl.: 1) Timo Peltonen 273, 2) Mikko Hermiö 273.

Osanottajia kisoissa oli kaikkiaan 21.

Parhaat edustivat Saukkolaa Työkeskusliiton syyskisoissa Karhulassa 27—28. 8. Menestys oli vaatimaton, mutta pari mitalia sentään heltisi.

— Lokakuun 2. p:nä olivat "kuopuskerhot" kilpasilla erätaitojen merkeissä Tavelan kämpän maastossa. Poikien sarjassa valtasivat Hippiäiset kaksi ensimmäistä sijaa ja Santerit olivat hyvänä kolmosena. Tyttöjen sarjassa olivat Muumit täysin ylivoimaisia.

— Uutena yhteistyömuotona Tampereen setlementeillä oli suunnistuskisat Tavelan kämpällä 9. 10. Vain Ahjolasta saapui kilpailijoita saukkolalaisten vieraiksi.

Suunnistuskilpailujen tuloksia:

Yli 16 v tytöt: 1) Brita Salo Ahjola 1.13.40.

Alle 16 v pojat: 1) Heikki Viitanen Saukkola 43.00, 2) Hannu Viitanen Saukkola 45.10.

Yli 16 v pojat: 1) Heikki Mäkelä Ahjola 1.44.30, 2) Pentti Savela Ahjola 2.02.15.

— Urheilutalolla ottavat pikkupoikien kerhot mittaa toisistaan jalkapallossa joka keskiviikko ja isommat pojat pelaavat lentopalloa perjantaisin. Taistelu pisteistä on tänä vuonna entistäkin kiivaampi.

— Uinti on otettu myös Saukkolan syystoimintaan mukaan. Kolmena tiistaina yrittävät kerhot saada mahdollisimman monta jäsentään uimaan kuntouinnin, joka on alle 16 vuotiailla 50 metriä ja yli 16 vuotiailla 200 metriä. Komea kiertopalkinto odottaa ahkerinta kerhoa.

— Saukkola on saanut uuden retkeilykohteen. Serlachius Oy on luovuttanut Saukkolalle Aitolahdella sijaitsevan tukkikämpän. Muutamien siivous- ja kunnostustalkoiden jälkeen on kämppä toiminut mainiona retki- ja kilpailukeskuksena. Ei vanhaa kunnon Paalijärveä siitä huolimatta ole unohdettu. Moni kerho on tänäkin syksynä retkeillyt Paalijärven maisemissa.

TAMPELLA VOITTI KOLMEN TEHTAAN ST-AJOT

Suomen Trikoon, Tampellan ja Valmetin moottorikerhojen yhteiset syysajot järjestettiin nyt viidennen kerran. Kilpailupäivä oli lokakuun ensimmäinen sunnuntai ja kilpailijoita yhteensä 67. Ratamestarina toimi Valmetista insinööri P. Karjalainen, joka oli tehnyt n. 120 km pitkän ja helpohkon radan. Reitti kulki Kangasalan ja Teiskon pitäjien alueilla ja poikkesi joskus syrjäiselle kylätiellekin. Maali oli sijoitettu Terälahden ja Teiskolan vanhalle tieosuudelle. Suunnistaminen ei tuottanut suurempia vaikeuksia vaan tarkkuus oli tällä kerralla ratkaiseva. Sitä todistaa myös tulosluettelon alkupään vähäiset virhepisteet. Tampellalla oli puolustettavanaan viimevuotinen joukkuevoitto kiertopalkinnosta ja siinä se onnistuikin ylivoimaisesti.

Palkintojenjako suoritettiin Tampellan juhlatalolla, jossa aluksi kuultiin piirimyyntipäällikkö Lars Rehell'in esitelmä 'General-Motors organisaatio'. Myyntipäällikkö Urho Mäkinen, paikallisena edustajana, täydensi omalla osuudellaan esitystä ja vastaili vielä kerholaisten tekemiin kysymyksiin.

Palkintoja riitti 50 kilpailuparille ja ratamestarin erikoispalkinnon sai E. Salo — M. Salo S-Trikoo.

Joukkuetulokset: (Kymmenen parasta)

1) Tampella 2493, 2) S-Trikoo 8563 ja 3) Valmet 10562 p.

Henkilökohtaiset tulokset:

1) A. Aronen — J. Kukkula Tampella 27, 2) H. Vapaavuori — M. Pussinen Tampella 69, 3) E. Heinonen — K. Pauhu S-Trikoo 96, 4) E. Salo — M. Salo S-Trikoo 175, 5) P. Heikkilä — P. Jarske Tampella 196, 6) A. Jokinen — E. Jokinen Tampella 195, 7) O. Nieminen — J. Korpela Tampella 220, 8) M. Mansikka — Y. Haarni S-Trikoo 229, 9) T. Rantanen — J. Koivunen S-Trikoo 246, 10) S. Lehtinen — J. Lehtinen Tampella 246, 11) M. Rauhala — S. Koskinen Valmet 271, 12) K. Lehto — U. Lemponen Tampella 310, 13) Maija Järvinen — Y. Järvinen S-Trikoo 352, 14) L. Grönlund — S. Palvanen Valmet 375, 15) R. Brandt — R. Vallenius Tampella 393, 16) P. Kukkula — P. Särkkä Tampella 414 17) J. Lahti — H. Kork Tampella 424, 18) P. Auramo — S. Aalto Tampella 467, 19) U. Kuisma — N. Granroth Tampella 646, 20) K. Hietala — Y. Orjala Tampella 702, 21) V. Räikkönen — R. Jyrä Valmet 788, 22) Pirkko Fagerström — V. Fagerström S-Trikoo 807, 23) Barbara Lagerbohm — C. Sandsund Tampella 856, 24) A. Kukkaisniemi — M. Kammiovirta Tampella 867, 25) A. Pynnönen — O. Koski Valmet 913, 26) E. Heikkilä — P. Varvas Tampella 937, 27) T. Mäkinen — A. Järvinen Valmet 946, 28) P. Sucksdorff — G. Lagerbohm Tampella 962, 29) A. Leppänen — J. Leppänen S-Trikoo 1030, 30) M. Korkee — R. Mäkäräinen Tampella 1051, 31) M. Silvola — M. Sihvo Tampella 1063, 32) A. Kallinen — P. Ojala Tampella 1075, 33) Asta Hilavuo — R. Hilavuo Tampella 1118, 34) O. Koivumäki — K. Henttonen Valmet 1135, 35) A. Vänskä — R. Torikka Tampella 1139.

M. R.

TAMPELLAN ST-AJOT

Tampellan moottorikerho järjesti jäsenilleen st-ajot lauantaina 17. 9. 1966. Pekka Pietilä oli laatinut Sammaljoen—Tyrvään sivuteille tarkkuutta vaativan reitin. Matkaan lähti yhteensä 27 autoa, joista 6 keskeytti.

Tuloksia: 1) R. Kork — S. Leppänen 625 vp., 2) A. Jokinen — E. Jokinen 627 vp., 3) J. Yli-Paavola — U. Lemponen 834 vp., 4) M. Korkee — R. Mäkäräinen 982 vp., 5) H. Vapaavuori — M. Pussinen 1481 vp., 6) A. Aronen — J. Kukkula 1789 vp., 7) S. Lehtinen — J. Lehtinen 2275 vp., 8) R. Järvinen — A. Pössi 2292 vp., 9) M. Silvola — J. Sillanpää 2472 vp., 10) Y. Ojala — O. Koski 3101 vp., 11) A. Kukkaisniemi — M. Kammiovirta 3259 vp., 12) A. Kallinen — P. Ojala 3686 vp., 13) P. Kukkula — P. Särkkä 3760 vp., 14) A. Majanen — P. Varvas 4123 vp., 15) P. Auramo — S. Aalto 5759 vp.

KUNTOKILPAILU

Kahtena vuonna on Tampellan urheiluväen piirissä ollut kilpailuna eri harrastuskilpailuista yhdistetty k u n t o k i l p a i l u, jossa on osallistuttava harrastuskävelyyn vähintään 20 suorituksella, retkeilyhiihtoon ja harrastusuintiin vähintään 10 suorituksella. Pisteitä saa seuraavasti: Harrastuskävelystä ja -uinnista 1 piste suorituksella sekä retk.hiihdosta 3 pistettä suorituksesta. Lisäpisteitä voi hankkia myöskin polkuretkestä (10 pistettä) ja laturetkestä (10). Pirkan Hiihto käy myös laturetkestä. Kilpailu alkaa harrastuskävelyllä ja päättyy seuraavana kesänä harrastusuintiin.

Viime kilpailukauden t u l o k s e t:

1) Kaino Koskinen 276 pistettä, 2) Eino Seppälä 276, 3) Vilho Kulmala 266, 4) Antti Laurila 266, 5) Voitto Ristonen 256, 6) Paavo Savijoki 248, 7) Heikki Kaipola 228.

Harrastusuinti

suoritettiin kuluneena kesänä ajalla 20. 6. — 9. 9. 1966.

Osanottajia oli yhteensä 199 eri henkilöä ja heillä 2.722 uintia yhteensä. Miehet olivat runsaslukuisimmin mukana 134 henk. ja heillä 1.794 suoritusta, naisia 65 ja heillä 928 suoritusta. T u l o k s e t:

Naisten sarja: 1) Sirkka Anttalainen, 2) Mirja Branthin, 3) Elli Hauska, 4) Ulla Kuisma, 5) Anni Lehtola, 6) Aune Leimumäki, 7) Laina Malmi, 8) Aini Merikoski, 9) Irma Mustalahti, 10) Annikki Sandell, 11) Riitta Seppälä 12) Aune Tallinen, 13) Siiri Virtanen, 14) Aino Ylipaasto kaikilla edellämainituilla täydet laskettavat 32 uintisuoritusta. 15) Anita Tuhkunen 31, 16) Hilkka Hämäläinen 30, 17) Sinikka Mäkinen 30, 18) Anna-Maija Niemelä 28, 19) Tyyne Laine 28, 20) Anneli Holm 25, 21) Aino Pulkkinen 21, 22) Helvi Ahonen 19, 23) Aili Karppinen 16, 24) Pirkko Kievari 13, 25) Anita Kankaansivu 13, 26) Marjatta Koskivuori 13, 27) Irma Kievari 12, 28) Irma Mustajärvi 12, 29) Elma Murrola 12, 30) Seija Kanervisto 11, 31) Anja Joenpolvi 11, 32) Marja Rantala 11, 33) Liisa Laaksonen 10, 34) Hertta Enbom 10, 35) Arja Mahlanen 10.

Miesten sarja: 1) P. Eskola, 2) T. Halkola, 3) R. Havukainen, 4) A. Helin, 5) K. Helppi, 6) M. Hoppania, 7) K. Järvi, 8) H. Kaipola, 9) P. Kanerva, 10) E. Koivisto, 11) K. Koskinen, 12) V. Kulmala, 13) A. Laine, 14) M. Lampinen, 15) A. Laurila, 16) V. Leppänen, 17) M. Mannila, 18) E. Merviö, 19) E. Naarminen, 20) L. Niinimäki, 21) R. Numminen, 22) K. Pohjalainen, 23) V. Pylkkänen, 24) V. Ristonen, 25) R. Salonen, 26) P. Savijoki, 27) E. Seppälä, 28) P. Svirsky, 29) U. Söderholm, 30) P. Tuominen, 31) V. Vartinen, 32) E. Väyrynen. Kaikilla edellämainituilla 32:lla täydet laskettavat 32 uintisuoritusta. 33) V. Toivonen 31, 34) V. Jaakkola 31, 35) K. Kulmala 30, 36) V. Kysk 27, 37) M. Rantala 26, 38) M. Koskinen 25, 39) O. Ahlgren 25, 40) J. Koskela 22, 41) H. Lindfors 21, 42) K. Turkkinen 20, 43) J. Honka 19, 44) V. Harju 19, 45) R. Kåhlman 17, 46) A. Kallinen 17, 47) V. Sunell 16, 48) S. Yli-Törmä 15, 49) H. Viitamäki 14, 50) E. Rasku 14, 51) P. Ahola 14, 52) A. Kataja 13, 53) A. Halkola 13, 54) M. Kujala 12, 55) E. Viljavuori 12, 56) P. Merviö 11, 57) H. Seppälä 10, 58) L. Puronen 10, 59) K. Hiltunen 10.

Tampellan uintikisat

Tampellan uintikilpailut pidettiin tiistai-iltana 18. 10. 66 uimahallissa.

Tulokset:

50 m:n vapauinti, miesten yleinen sarja: 1) Harri Lahti 30.1, 2) Heikki Sauvola 31.0, 3) Pekka Järvinen 31.4, 4) Reijo Kaipola 34.0.

Yli 35 v. sarja: 1) Pekka Särkkä 35.5, 2) Torleif Diehl 48.2, 3) Jaakko Tuukkanen 1.20.6.

Yli 45 v.: 1) Erkki Rasku 56.3.

Yli 50 v.: 1) Johannes Koho 44.2.

Yli 60 v.: 1) Erkki Merviö 57.0.

Alle 20 v.: 1) Pasi Lepola 31.2.

Alle 18 v.:1) Ari Vallenius 41.2.

Invaliidit: 1) Tuure Listokari 44.7, 2) Antti Tyni 55.0.

Naisten sarjat: Alle 20 v.: 1) Soili Jylhä 41.5.

Yli 30 v.: 1) Anna-Liisa Mallat 48.0.

100 m:n rintauinti miehille: 1) Pekka Järvinen 1.26.2, 2) Heikki Sauvola 1.32.5, 3) Reijo Kaipola 1.34.1, 4) Pekka Särkkä 1.46.6, 5) Pasi Lepola 1.48.8, 6) Harri Lahti 1.51.0, 7) Ari Vallenius 1.58.1, 8) Tuure Listokari 2.07.5, 9) Torleif Diehl 2.16.0.

Tampellan jalk

Tampellan Terän A-joukkue.
Kuvassa henkilöt vasemmalta:
Seisomassa: M. Lehtinen,
T. Kaikumaa, A. Kiviniemi,
P. Leinonen, J. Palenius,
A. Niinimäki ja S. Salminen.
Edessä: O. Salminen, E. Lehtinen,
R. Mäkelä, A. Virtanen ja R. Kork.

Tampellan Terän II joukkue,
sijoittui IV:ksi lohkossaan.
Seisomassa vasemmalta: H. Vilenius,
M. Kanerva, E. Vilenius,
H. Lahtinen, T. Marjamäki,
K. Lindroos ja Y. Orjala.
Edessä: V. Merviö, R. Jokinen,
K. Toivonen ja M. Anttila.

Tampellan Terän ikämiesjoukkue,
joka saavutti sarjassaan
pronssitilan.
Takarivissä vasemmalta: E. Kivinen,
A. Haikonen, J. Junttola,
H. Salminen, A. Mäkinen,
M. Pajunen ja V. Uskali.
Eturivissä: O. Hämäläinen,
K. Virtanen, Y. Anttila,
K. Salminen ja V. Salminen.

alloilua v. 1966

Tampellan Terän D-juniorit, piirissä hopeatila.
Takarivissä vasemmalta:
P. Renvall, T. Jokinen, H. Salminen, L. Mäkelä, V. Vilponen, R. Hiitelä, A. Kurki, P. Kesäläinen, K. Ahlgren ja L. Mattsson.
Eturivissä: J. Salo, H. Hiitelä, K. Mäkelä, O. Valkeejärvi, J. Salminen, J. Pelkonen, M. Lahtinen ja J. Allonen.

Tampellan Konepajan joukkue. II sija TUKI:n A-sarjassa.
Vasemmalta takarivissä: P. Renvall, P. Malmio, J. Heinonen, M. Jantunen, P. Ahvonen, E. Kivistö, H. Listokari, A. Niinimäki, R. Järvenpää, S. Salminen ja P. Bruun.
Eturivissä: P. Kilpi, E. Hankela, Y. Mertimo, M. Sivula ja P. Leinonen.

TAMPELLALAISTEN YLEISURHEILUKISAT

Tampellalaiset kokeilivat ottelukuntoaan Pyynikin urheilukentällä torstaina 22. 9. -66. Lajeina oli 100 m., kuula, kiekko, korkeus ja pituus. Kolea ja sateinen sää verotti osansa tuloksista, jotka muodostuivat seuraaviksi:

Yleinen sarja: 1) P. Nieminen 592.4 pist., 2) T. Peltonen 566.0, 3) S. Rauhala 520.5, 4) U. Tamminen 510.0, 5) P. Valo 489.8, 6) K. Lindroos 473.3, 7) P. Tanhuanpää 469.6, 8) R. Laakso 466.2, 9) A. Tissari 465.1, 10) P. Hietaniemi 447.9, 11) P. Lahtinen 414.8, 12) P. Kuulas 404.8, 13) H. Alanko 374.5.

Yli 35 v. sarja: 1) A. Haikonen 472.2 pist., 2) O. Hämäläinen 465.6, 3) L. Saari 437.8, 4) E. Montonen 435.9, 5) K. Virtanen 422.0, 6) P. Honkakorpi 418.9, 7) O. Tolppanen 412.8, 8) E. Nieminen 393.4, 9) J. Lehmoskoski 359.2.

Yli 45 v. sarja: 1) E. Riekkola 326.5.

Tampella voitti Imatran Voiman ampumaottelussa

Tampellan ja Imatran Voiman välinen jokasyksyinen pienoiskivääirikilpailu päättyi tällä kerralla tampellalaisten voittoon pistein 1 130—1 124. Ottelu suoritettiin Helsingissä Viikinmäen ampumaradalla 1. p:nä lokakuuta. Viisimiehisistä joukkueista neljän parhaan tulos huomioitiin. Tulokset: 1) A. Rantalainen Imatra 295, 2) S. Toriseva Tampella 284, 3) Y. K. Lieke Tampella 283, 4) R. Vanhanen Tampella 282, 5) P. Varvas Tampella 281, 6) B. Lindholm Imatra 279, 7) A. Silfverberg Imatra 276, 8) P. Kaukinen Tampella 275, 9) A. Muilu Imatra 274, 10) L. Kamppinen Imatra 272.

Vuosia täyttäviä

60 VUOTTA

Jyrsijä
Henrik Välimäki 27. 11.
Tampellaan 21. 7. 1941

Apumies
Väinö Kokko 19. 12.
Tampellaan 11. 9. 1961.

50 VUOTTA

Hioja
Kalle Tuli 21. 11.
Tampellaan 9. 5. 1935.

Tarkastaja
Toivo Mäkelä 22. 11.
Tampellaan 23. 8. 1945.

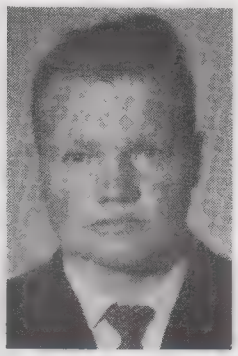

Hiekkapuhaltaja
Reino Sorola 12. 12.
Tampellaan 29. 9. 1964.

Urakkahinnoittaja
Paavo Marjamäki 26. 12.
Tampellaan 22. 8. 1939.

Kutoja
Kerttu Lahtinen 14. 12.
Tampellaan 8. 5. 1935.

Viimeistämön kuivauksen etumies
Asseri Lähteenmäki 9. 12.
Lapinniemen palvelukseen 14. 3. 1934.

KANTA-TAMPELLA

85 VUOTTA

Koivusilta Alma 11. 12. Tampellaan 20. 7. 1899, eläkkeelle 1. 8. 1948.

80 VUOTTA

Salo Arvid 17. 11. Tampellaan 12. 2. 1920, eläkkeelle 16. 5. 1957.

75 VUOTTA

Johansson Harald 27. 12. Tampellaan 1. 10. 1920, eläkkeelle 22. 6. 1960.

70 VUOTTA

Hietaranta Kaarlo 1. 11. Tampellaan 7. 7. 1941, eläkkeelle 1. 1. 1962.

Johansson Antero 25. 11. Tampellaan 13. 2. 1933, eläkkeelle 1. 1. 1962.

Seppälä Bertta 28. 11. Tampellaan 5. 4. 1911, eläkkeelle 27. 6. 1964.

60 VUOTTA

Jälkihinnoittelija Tauno Videman 22. 12. Tampellaan 7 11. 1921.

Poraaja Yrjö Heinonen 19. 12. Tampellaan 30. 6. 1934.

Mallipuuseppä Unto Järvinen 4. 11. Tampellaan 20. 5. 1930.

Siivooja Suoma Mäkinen 13. 12. Tampellaan 24. 1. 1947.

Sorvaaja Veikko Oivio 2. 12. Tampellaan 8. 5. 1936, eläkkeelle 30. 9. 1964.

50 VUOTTA

Konttoristi Brita Jurva 5. 12. Tampellaan 5. 11. 1946.

Insinööri Olavi Kuuva 26. 11. Tampellaan 16. 1. 1952.

Aarporaaja Pekka Laaksonen 6. 12. Tampellaan 4. 3. 1940.

Hioja Kosti Lehtinen 15. 11. Tampellaan 10. 11. 1933.

Pajatyöntekijä Anni Lehtola 21. 12. Tampellaan 26. 3. 1942.

Käsinkaavaaja Martti Mäkelä 11. 11. Tampellaan 3. 2. 1945.

Apumies Arvo Mäkinen 4. 11. Tampellaan 24. 2. 1961.

Sorvaaja Veikko Peltonen 25. 11. Tampellaan 3. 10. 1933.

Teräviilaaja Toivo Tamminen 7. 11. Tampellaan 13. 8. 1946.

Konesiivooja Ilma Turunen 11. 11. Tampellaan 27. 2. 1964.

LAPINNIEMI

80 VUOTTA

Ent. kutoja Selma Koskinen 6. 12. Lapinniemelle 3. 6. 1908, eläkkeelle 25. 1. 1936.

75 VUOTTA

Ent. puolavaraston hoitaja Anna Pauni 21. 11. Lapinniemelle 30. 11. 1923, eläkkeelle 24. 2. 1962.

70 VUOTTA

Ent. tehdaskonttoristi Senja Tapio 28. 11. Lapinniemelle 10. 2. 1910, eläkkeelle 17. 8. 1962.

50 VUOTTA

Kehrääjä Kerttu Äimälä 23. 11. Lapinniemelle 20. 8. 1962.

INKEROINEN JA METSÄOSASTO

75 VUOTTA

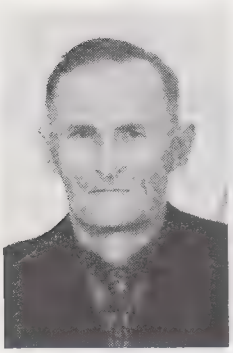

Eläkeläinen
Uuno Alarik Hauta
synt. 4. 11. 91
siirtyi eläkk. 1. 6. 59

Eläkeläinen
Emil Mänttäri
synt. 20. 11. 91
siirtyi eläkk. 1. 7. 58

70 VUOTTA

Eläkeläinen
Lyydia Kääriä
synt. 9. 12. 96
siirtyi eläkk. 1. 4. 59

60 VUOTTA

Koneenhoitaja
Juho Rosendahl
synt. 14. 11. 06,
Tampellaan 7. 6. 22

Voitelija
Toivo Hänninen
synt. 16. 11. 06,
Tampellaan 8. 3. 43

Rakennusmestari
Emil Knihtinen
synt. 28. 11. 06,
Tampellaan 6. 4. 39

Puuseppä
Veikko Valo
synt. 7. 12. 06,
Tampellaan 14. 4. 32

Vartija
Martti Huhtinen
synt. 18. 12. 06,
Tampellaan 15. 2. 24

50 VUOTTA

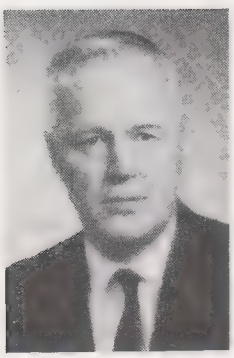

Lämmittäjä
Pekka Simonen
synt. 2. 11. 16,
Tampellaan 29. 6. 40

Työnjohtaja
Erkki Kitunen
synt. 3. 11. 16,
Tampellaan 20. 7. 45

Varastoapul.
Tyko Lomperi
synt. 6. 11. 16,
Tampellaan 30. 9. 30

Lajittelija
Hilja Pyykönen
synt. 20. 11. 16,
Tampellaan 8. 1. 38

Kursooja
Erkki Laurila
synt. 22. 11. 16,
Tampellaan 1. 7. 31

Lastaaja
Arvo Kukkasjärvi
synt. 26. 11. 16,
Tampellaan 9. 1. 37

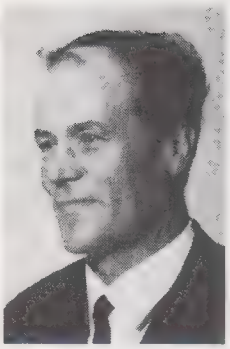

Talonmies
Tauno Rantala
synt. 26. 11. 16,
Tampellaan 5. 5. 56

Piirimetsänhoitaja
Martti Mertaoja
synt. 8. 11. 16,
Tampellaan Metsäosastolle
15. 7. 1948.

Metsätyönjohtaja
Erkki Eloranta
synt. 12. 10. 16,
Eklöfille 1. 9. 36 ja
Tampellaan Metsäosastolle
1. 7. 1964.

Nuorten muodista on karissut pois kaikki turha arvokkuus. Koska nuorten muoti vaihtuu nopeasti eivät vaatteet saisi maksaa paljon. Onkin ymmärrettävää, että puuvilla on niin suosittua nuorten parissa, onhan se verrattain huokeaa. Tänä syksynä yhdistellään mielellään kahta kangasta samassa asussa, kuvan puvut ovat suomalaista puuvillaa.

PUUVILLATEHTAITTEN VÄLINEN KEILAILUOTTELU

Tampellan urheilutalon keilahallissa on yleisten 8-sarjan kilpailujen yhteydessä mitelty paremmuudesta myös puuvillatehtaitten 6-miehisten joukkueitten kesken. Suomen Trikoo on myös ollut mukana näissä otteluissa, jotka on pidetty vuosittain ollen tämä nyt kymmenes kerta. Joukkueita oli viisi. Voittajaksi tässä normaalitasoituksin pelatussa ottelussa, jossa 6 ensimmäistä sarjaa huomioitiin, selviytyi Finlaysonin joukkue saaden kiertopalkinnon omakseen nyt viidennellä kiinnityksellään. Tämän tiukan ja tasaväkisen kilvan järjesti vuorollaan keilakerho Kela. Voittajajoukkueen tulokset:

1.	J. Toivo	1115
2.	E. Vikiönkorpi	1107
3.	A. Rantanen	1054
4.	A. Aimolahti	1036
5.	A. Koivisto	1036
6.	K. E. Laine	1009
	Yht.	6357 pist.

Voittajia palkitaan. Oikealta J. Toivo, E. Vikiönkorpi ja K. E. Laine.

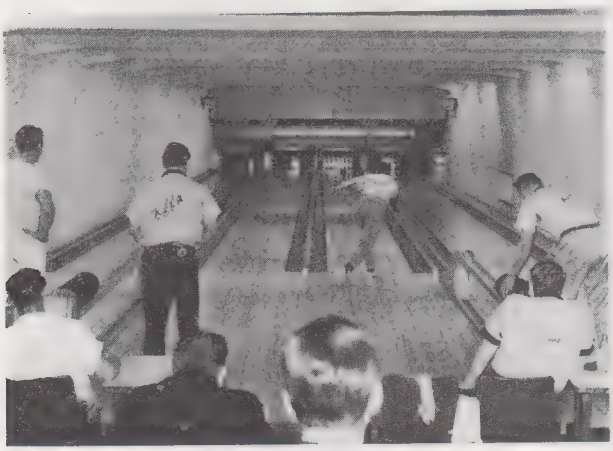

Ottelu kuumimmillaan.

Muut joukkueet sijoittuivat (suluissa 2 parasta):

II	Lapinniemi	6286	pist.	(M. Kotoharju	1139)
				(P. Törmälä	1112)
III	Porin Puuvilla	6263	„	(T. Kärki	1108)
				(R. Lehto	1059)
IV	Suomen Trikoo	6240	„	(A. Kangasluoma	1112)
				(P. Suutala	1061)
V	Vaasan Puuvilla	5948	„	(P. Vainio	1078)
				(R. Hammarström	1035)

Ottelun jälkeen urheilutalon aulassa järjestetyssä kahvitilaisuudessa palkittiin yhtiön puolesta voittajat sekä 2 parasta jokaisesta joukkueesta. Konttoripäällikkö Näsi valotti puheessaan keilailun historiaa ja sen kehitystä vaatimattomasta alusta uudeksi laajalti harrastetuksi ja nimenomaan myös työpaikoille sopivaksi urheilumuodoksi, joka on vetänyt liikunnan pariin paljon sellaisiakin, jotka kenties muuten eivät tulisi urheilua harrastaneeksi. Keilailu kehittää ihmistä hermojen hallinnassa ja fyysisen kunnon säilyttämisessä, karsii pelin oikullisuudesta johtuen kaikenlaiset "diivat" ja luo veljellistä yhteishenkeä harrastajiensa pariin. Lopuksi hän mainitsi, että koska kiinnostus nimenomaan tätä vuosittain suoritettavaa ottelua kohtaan on osoittautunut varsin voimakkaaksi lahjoittaa yhtiö uuden kiertopalkinnon Finlaysonin nyt omakseen voittaman seuraajaksi.

LEHTEMME SEURAAVA NUMERO

ilmestyy jouluksi ja siihen tarkoitetut kirjoitukset ja kuvat pyydetään lähettämään toimitukselle **15. 11. 66** mennessä.

AJATELMIA

Sanaton myötätunnon ilmaus voi toisinaan puhua enemmän kuin lausutut sanat.

Jokaiseen päivään liittyy ihme, — pienikin.

Älä tavoittele mainetta tai rikkautta väärällä tavalla; sillä se on sielusi hinta.

Taivas ja maa ja kaikki mitä niissä on, on täynnä jumalallista rakkautta. Ylpeä sydän ei tunnusta tätä, mutta nöyrä tekee sen.

A. M.

Liinavaatteita mielialan mukaan
Valkoisesta signaaliväreihin

Nykyisin voi jokainen saada omaa temperamenttiaan vastaavat liinavaatteet. Vaikkapa näin:

Traditioita kunnioittava ihminen valitsee valkoiset liinavaatteet. Vaihtelua hän saa niihin monella tapaa. Suomalaisissa valmiissa liinavaatteissa on käytetty somisteena mm. jo tehtaalla kankaaseen kudottua hillittyä koristeraitaa, tai sitten lakanaan on ommeltu koruommel valkoisella tai jollakin värillisellä langalla.

Romantikko voi taasen tarkastella lakanoiden pastellisarjaa. Säästölakanakankaissa on nykyisin kymmenkunta toinen toistaan hempeämpää pastellisävyä, ruudulliset ja raidalliset kankaat säestävät yksivärisiä, joten niitä voi käyttää yhdistellen liinavaatevarastoa rakennettaessa. Romanttiseen liinavaatelinjaan kuuluu myös paljon valmiita lakanoita, joiden somisteena voi olla kaunis brodyyrireunus tai sitten lakanat on valmistettu painetuista kankaista. Kesälakanakankaat kuuluvat myös romantikkojen kankaisiin. Niissä on kuten nimikin sanoo mm. kukkakuviointia.

Mutta avaruusajan ihminen haluaa nukkua signaalipunaisten tai keltaisten lakanoiden välissä. Hän voi valita neekerinruskeaa tai pariisinsinistä, oranssia tai papukaijan vihreää. Suomalaiset weekend-kankaat ovat olleet suuren mielenkiinnon kohteina ehkäpä osaltaan senkin vuoksi, että ne ovat osoittautuneet todellisiksi kodin yleiskankaiksi, joilla voi piristää liinavaatekomeron lisäksi myös keittiötä tai arkihuonetta. Ne soveltuvat nimittäin myös verhoiksi, pöytäliinoiksi ja verhoilukankaiksikin varsinkin muovityynyjä ja patjoja päällystettäessä.

PLP

Iloiset keittiöpyyhkeet

Frotee kotiapulaisena

Keittiön pyyhkeiden tulisi olla myös koristetekstiilejä. Monenlaisia valmiita pyyhkeitä on saatavana, on ruudullisia, on raidallisia, on yksivärisiä. Mutta varmasti yksilöllisimmät pyyhkeet syntyvät, kun hankimme yksiväristä suomalaista froteeta tai vohvelikangasta ja reunustamme pyyhkeet iloisin puuvillanauhoin. Tällöin on myös mahdollista hankkia värejä, jotka sopivat keittiön väreihin. Lyömme kaksi kärpästä yhdellä iskulla, kun teemme samalla pyyhkeisiin myös lenkit.

Kuvassa muutamia esimerkkejä keittiöpyyhkeiden reunustamistavoista. Eikä keittiöpyyhkeen tarvitse olla edes aina suorakulmainen, pyöreitäkin voisi kokeilla. Puuvillafroteeta ja vohvelikangasta on syytä suositella helppohoitoisuuden vuoksi, lisäksi ne kuivaavat hyvin helpolla.

Froteesta voi keittiöön valmistaa paljon muutakin, vaikkapa keittiöesiliinan, jossa on suuret taskut, tai erilaisia patalappuja, kintaita ja pannumyssyjä.

PLP

Puuvillainen irtotakki kätevä pojan vaate
Miksi irtotakki on blazer

Kun irtotakki ilmestyi ensi kerran herrasmiehen ylle n. 75 vuotta sitten pidettiin sitä todellisena sensaationa, vaatekappale näytti viktoriaanisen tyylin vallitessa todelliselta värien ilotulitukselta ja niinpä sille heti annettiinkin lempinimi blazer (blaze=loistaa, hehkua). Nimitys on jäänyt irtotakille meidän päiviimme saakka siitäkin huolimatta, että blazerin värit ovat muuttuneet huomattavasti hillitymmiksi. Useimmiten tapaamme niissä nykyisin laivastonsinistä, viininpunaista ja mustaa...

Irtotakki on varsin pukeva ja kätevä vaatekappale pienellä herrasmiehellä. Se toimii mainiosti huolettomana koulupukuna. Kuvamme koulupojan takki on valmistettu suomalaisesta Cora-kankaasta. Se on muodikkaan ruudullinen ja kamelinvärinen. Takki on edestä korkealle napitettu, siinä on pystytaskut ja takki myötäilee vartaloa oikeaoppisesti. Suomalaisissa puuvillamallistoissa on paljon ryhdikkäitä ja paksuja kankaita, jotka sopivat yhtä hyvin tyttöjen kuin poikienkin jakuiksi. Niissä tarkenee pitkälle syksyyn kun pitää alla lämmittävää vaatekertaa.

PLP

Kiitämme

Sydämellinen kiitos kaikille niille henkilöille, ketään unohtamatta, jotka muistivat minua 50-vuotissyntymäpäivänäni.

Eino Hietaniemi

Kiitän sydämellisesti Oy Tampella Ab:n johtoa ja kaikkia, jotka ystävällisellä huomaavaisuudella muistivat minua merkkipäivänäni.

Lydia Koivunen

Kiitän kaikkia sydämellisesti osakseni tulleesta huomaavaisuudesta merkkipäivänäni.

Helga Rantakari

Sydämelliset kiitokset kaikille siitä huomaavaisuudesta, jota sain osakseni 50-vuotispäivänäni.

Ragnar Landstedt

Sydämellinen kiitos Teille kaikille, jotka muistitte minua merkkipäivänäni 26. 9. -66.

Anna Kitiniemi

Sydämellinen kiitokseni kaikille, jotka muistivat minua merkkipäivänäni.

Vilho Kakko

Sydämellinen kiitos osakseni tulleesta huomaavaisuudesta.

Eero Hakala

Parhaat kiitokseni työnjohdolle, työtovereilleni sekä kaikille niille, jotka muistivat minua täyttäessäni 60 vuotta.

Eino Laakkonen

Moni perheenemäntä on huomannut kuinka helposti juuri pöytäliinaa vaihtamalla saadaan piristävää vaihtelua kodin arkeen ja juhlaan. Tässä on pöytä katettu vaihteeksi kahdella kaitaliinalla. Ruudullinen on nyt muotia pöytäliinoissakin. Suomalaisista puuvillakankaista teette itse kätevästi kodissa tarvittavat liinat, valmiitakin pöytäliinoja on saaavana.

Kiitän kaikkia Teitä, merkkipäivääni muistaneita.

Sanni Vainionpää

Sydämellinen kiitokseni esikehruun työnjohtajille ja kaikille työtovereilleni, jotka muistitte minua lahjoin ja kukkasin täyttäessäni 13. 9. -66 60 vuotta.

Hilma Hakala

Parhaat kiitokseni Teille kaikille, kun muistitte minua merkkipäivänäni.

Lyyli Virtanen

Sydämellinen kiitos kaikille, jotka muistivat minua täyttäessäni 50 vuotta.

Lauri Forsman

Parhaimmat kiitokseni kaikille, jotka muistivat minua merkkipäivänäni 29. 8. -66.

Erkki Wallenius

Sydämelliset kiitokset kaikille valimolaisille mieluisista lahjoista, joilla muistitte minua merkkipäiväni johdosta.

Väinö Tuominen

Parhaimmat kiitoksemme Tampella Oy:lle ja Huolto ry:lle perheittemme kahden viikon vapaasta oleskelusta Koivuniemessä.

Tampellan Sotainvalidit

Parhaimmat kiitokseni työnjohtajalle ja kaikille työtovereilleni muistaessanne minua sairauteni aikana.

Antti Aalto

Lämmin kiitokseni Huolto ry:lle ja työtovereilleni saamastani rahalahjasta siirtyessäni eläkkeelle.

Olga Rantanen

Lausun parhaat kiitokseni Tampellan Huolto ry:lle saamastani avusta.

Vaito Rovio

Kiitän sydämellisesti Tampellan johtoa, Huolto ry:tä ja työtovereitani osakseni tulleesta huomaavaisuudesta pitkällisen sairauden aikana.

Armas Koivuvuori

Parhaat kiitokseni työtovereilleni, työnjohdolle sekä Tampellan Huolto ry:lle minulle osoitetusta huomaavaisuudesta siirtyessäni eläkkeelle.

Eljas Julkunen

Kiitän sydämellisesti Tampellan Huolto ry:tä saamastani avusta.

Ahti Göös

Kiitän Tampellan Huolto ry:tä sekä kaikkia, jotka muistivat minua sairauteni aikana.

Irja Harama

Sydämelliset kiitokset yhtiön johdolle minulle 11. 10. -66 osoitetusta huomaavaisuudesta.

Katri Palomäki

Haluan kiittää Tampellan entistä ja nykyistä johtoa sekä työnjohtoa kaikesta hyvästä, mitä olen saanut osakseni. Olen saanut asua koko ajan hyvissä asunnoissa, saanut puita, joulurahaa ym.

Lempi Nieminen

Parhaat kiitokseni teille, jotka ystävällisesti muistitte minua siirtyessäni eläkkeelle.

Yrjö Enqvist

Sydämellinen kiitos kaikille, jotka kunnioittivat rakkaan äitimme Lyyli Kuusen muistoa ja ottivat osaa suureen suruumme.

Lea Kuusi ja
Taina Anttila perheineen

Sydämelliset kiitokset kaikille, jotka kunnioittivat rakkaamme Emil Elovaaran muistoa ja ottivat osaa suureen suruumme.

Puoliso ja tytär perheineen

Sydämelliset kiitoksemme kaikille, jotka kunnioititte rakkaamme Viljam Urpasen muistoa ja siitä avusta, jota hän sai osakseen pitkän ja vaikean sairauden aikana.

Helena Urpanen ja lapset perheineen

Sydämelliset kiitoksemme kaikille suuresta avusta ja huomaavaisuudesta mieheni ja isämme poismenon johdosta.

Taimi, Marita ja Irmeli Jousea

Parhaat kiitokseni Tampellalle, esimiehilleni, työtovereilleni ja osasto N:o 81:lle muistamisesta 60 v. päivänäni.

Väinö Veikkolainen

Vihitty: 25. 9. 1966 Hannu Lehtiö ja Terttu Leppänen pellavatehtaan kutomosta.

Maailma kuuluu sille intoilijalle, joka pitää päänsä kylmänä.

(William MacFree)

*

Parasta kaunopuheisuutta on sellainen, jonka tuloksena jotain saadaan aikaan.

(Farmand)

*

Hyvä ystävä on sellainen, joka puhuu minusta selkäni takana hyvää.

(Englantilainen sananlasku)

*

Työaika: yhä lyhenevä vapaa-ajan katko.

(Farmand)

*

Kun mies on köyhä, hän elää yksinkertaisesti. Kun hän on rikas, lääkäri neuvoo häntä tekemään samoin.

(Dublin Opinion)

*

Meidän aikamme rukoilee kolmen alttarin ääressä: nuoruuden, rahan ja vauhdin.

(Amerikkalainen kirjailija John Steinbeck)

*

Tunnustamme pienet vikamme antaaksemme vaikutelman, ettei meissä suuria olekaan.

(La Rochefoucauld)

*

Tapa tarkastella asioita niiden valoisalta puolelta on enemmän arvoinen kuin tuhansien tulot.

(Hume)

*

Suuri onni tulee taivaasta, pienet ilot ihmisiltä.

(Kiinalainen sananlasku)

*

Ennen kaikkea ylistän sitä miestä, joka laulaa työtä tehdessään.

(Carlyle)

*

Nykyaikaiset sotamme tekevät monet onnettomiksi kestäessään, eivätkä tee ketään onnellisiksi päättyessään.

(Goethe)

*

Poikamiehille tarkoitetussa amerikkalaisessa keittokirjassa käsitellään muun muassa sellaista aloittelevalle ruuanlaittajalle tärkeää kysymystä, kuinka veden kiehumisen voi todeta, ja neuvotaan tekemään näin: "Sormi pistetään veteen, ja kun nahka helposti irtoaa, vesi on kiehunut."

(Nebelspalter)

Muuan räätäli, jonka liikkeessä oli käynyt murtovarkaita, ilmoitti pittsburgilaisessa paikallislehdessä, että hän korjaisi puvut ilmaiseksi niiden uusille omistajille, koska hänestä oli sietämätöntä ajatella, että hänen liikkeestään olisi lähtenyt huonosti istuvia pukuja.

(Nebelspalter)

*

Erään Pariisista poispäin johtavan valtatien varrella seisoi taannoin kaksi sotilasta kannatellen pahvitaulua, johon oli kirjoitettu: "Haluaisimme ajaa peukalokyydillä. Ottakaa meidät mukaanne — vai onko teillä jotakin armeijaa vastaan!"

(Nebelspalter)

*

Olen paikoittanut jonnekin Hampurin liikennevilinään sinisen Opel Kapitän-autoni, rekisterinumero HHZH 296. Missä se on? Palkkio maksetaan. Puh. Pinneberg 7534.

(Nebelspalter)

*

Bergenistä päin kerrotaan seuraavaa pikku tarinaa: Muuan aviopari asuu melko lähellä manteretta sijaitsevalla saarella, mutta meri pysyi keväällä kauan jäässä — paljon tavallista kauemmin. Niinpä eräänä kevätpäivänä vaimo ilmaantui bergeniläiseen alkoholiliikkeeseen.

— Tässä on kirjelappu mieheltäni, sanoi hän myyjälle.

— Antakaa minulle neljä pulloa kuusikymmentäprosenttista, oli lappuun kirjoitettu. Rahat tulevat myöhemmin. En uskaltanut lähettää niitä tänään eukon mukana, sillä jäähän ei ole enää luottamista.

(Bilen min)

*

Lisztin piti johtaa hovikonsertti, ja enää odotettiin vain Preussin kuningasta. Kun Hänen Majesteettinsa astui sisään, aikoi Liszt aloittaa, mutta hämilleen joutuen havaitsi, että hänen tuolille laskemansa partituurin päällä istuikin muuan paksu paronitar. Kuningas alkoi jo käydä kärsimättömäksi, ja niinpä Liszt keräsi rohkeutensa, lähestyi paronitarta ja sanoi:

"Suokaa anteeksi, paronitar, mutta partituuri, jolla istutte, ei ole sovitettu puhallinsoittimille."

(Nebelspalter)

*

Vaimo matkalle lähtevälle miehelleen: "Muista sitten kirjoittaa, kultaseni, vaikkapa vain shekkikin!"

(Bilen min)

*

Meistä on tullut keski-ikäisiä silloin, kun joutuessamme valitsemaan kahdesta kiusauksesta valitsemme sen, josta pääsemme aikaisin kotiin.

(Farmand)

Kuntokilpailu

jatkuu

Harrastuskävelykilpailuna,

kunnes retkeilyhiihto alkaa

N:o 1 Varalan portin pohj puolella, aidan vieressä männyn kyljessä.

N:o 2 Rautaharkon muuntoaseman pohj. puolella kuusen kyljessä

N:o 3 Kaupin urheilumajalla.

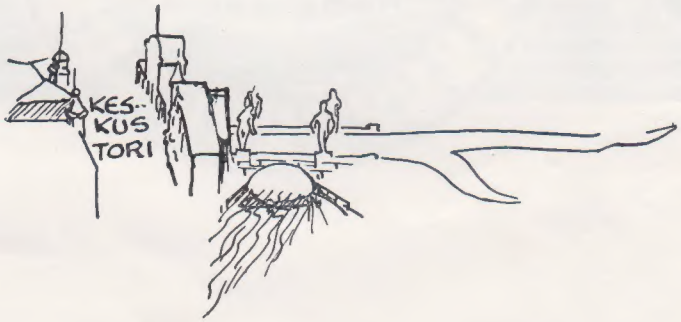

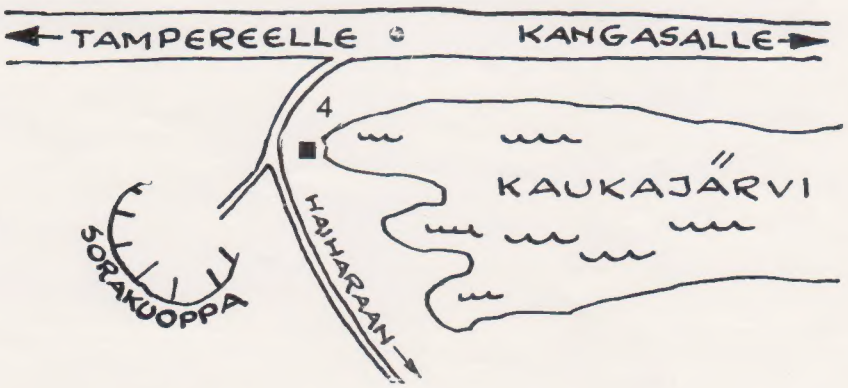

N:o 4 Haiharan tienvarressa koivun kyljessä

N:o 5 Jänislahden pumppuasema

— Jokaisessa pisteessä "postilaatikko", mihin jätettävä päivämäärällä, kävijän nimellä ja osastolla varustettu paperilippu.
— Vain yksi käynti päivässä ja keskimäärin neljä käyntiä viikossa.
— Kävijöiden määrästä riippuen jaetaan runsaasti palkintoja.
— Harrastuskävelystä lasketaan 1 piste suorituksesta Kuntokilpailuun.

TAMPELLAN URHEILULAUTAKUNTA

KALEVA 19
Teiskontie 21 C 24
Laurila Antti

Kirjapaino Hermes Oy
Tampere
1966